

GATEØVISA

Vinter 2010 (187)
30 kr

organ for folk flest
gateavisa.no

Kripos'
hemmelige sensur
Hatet mot Islam

Marc Emery:
Marihuanamartyr

Dumpster diving — gratis mat

Kryptoanarkisme

**Vinn tur til
Amsterdam!**
Se baksiden

Pest og bacon

Faen ta dere

Svineinfluensaen er over oss. Foreløpig er ikke dette den nye svartedauen eller Spanskesyken, og verken sykdomsforløp eller dødelighet er noe verre enn influensa pleier å være. Men begge de nevnte epidemiene kom i flere bølger, først en mildere og så en hardere litt seinere. Vi får håpe det ikke skjer denne gangen, og uansett så er motstandskraften hos dagens velfødde nordmenn dramatisk bedre enn den var i 1349 eller 1918.

Hvor kommer så disse epidemiene fra? Som ventet har det naturligvis dukket opp konspirasjonsteorier om at svineinfluensaen er skapt med vilje av (onde) mennesker. Det er delvis sant, men ikke så forenklet og paranoid som konspiratørene tror. Sannheten er at de fleste store epidemier kommer fra husdyra våre. De fleste av oss har jo ikke lenger noen nærkontakt med husdyr, men fra våre katter og hunder pådrar vi oss stadig vekk parasitter og sykdommer. Som regel blir vi ikke veldig syke av det, siden disse mikrobene ikke er tilpasset oss mennesker, og de smitter vanligvis heller ikke videre fra menneske til menneske.

Men historisk sett er jo dette en ny situasjon. For bare 100 år siden levde de fleste som bønder også i Norge, med daglig nærkontakt med kyr, sauer,

høns og gris. Alle de store fatale sykdommene gjennom historien har sitt utspring i husdyra våre: koppper, tuberkulose, pest, meslinger, kolera, mfl. En del av dem ble bøndene etterhvert

immune imot (dvs: de som ikke var det døde ut), men de fikk katastrofale følger for jeger-sanker-befolkninger disse bøndene kom i kontakt med. En velkjent tragedie er jo Amerika, der anslagsvis 95% av indianerne døde ut

av sykdommer brakt med av europeere fra Columbus og framover. Det samme skjedde andre steder hvor folk hadde levd isolert i århundrer eller årtusener, slik som i Australia og på mange Stillehavssøyer.

Imidlertid oppstår det nå og da nye sykdommer som slår ut bøndene også. Hvordan skjer dette? La oss ta svineinfluensaen. Griser har små lunger i forhold til kroppsstørrelsen,

menneskeinfluensa samtidig kan disse virusene blande arvestoff, og bli en ny sykdom som kan smitte fra menneske til menneske, og som vi ikke har immunitet mot.

Vel, da er det vel ikke mye vi kan gjøre med det? Joda, en god del. For det første er situasjonen mye verre nå enn for hundre år siden. Grisene ales i dag opp på store fabrikkfarmer, tuse-ner av dem lever veldig tett og med liten kontakt med dagslys eller ute-luft. Selvfølgelig stresser det grisene, og gjør dem mindre motstandsdyktige mot sykdommer. Hvis ikke folk var så besatt av tanken om at kjøtt skal være så billig at vi har råd til å spise det hver dag så kunne vi behandlet husdyra bedre så de ikke så lett ble syke. Og det er jo heller ingen tvang å spise kjøtt! Hadde alle vært vegetarianere så hadde vi unngått de fleste av disse sykdommene...

Det er noe å tenke på neste gang du koser deg med bacon til frokost, eller skinke på matpakka. Da er du direkte medansvarlig for å skape og spre alvorlige sykdommer som kan drepe folk. Og faen ta deg, du utsetter også oss vegetarianere for masse elendighet som vi ellers hadde vært spart for.

Are Hansen

Mer om mat på side 11-15

Hvordan komme seg hjem når man er blakk og forjævlig i utlandet, verden går en imot og en annen stat skal stå for hjemreise!

Er man for ex. i den heldige situasjon å befinne seg i Danmark, men plutselig har for lite spenn, skal disse også selvfølgelig brukes opp på dop, alkohol og andre godterier (mat?!) i Christiania. Dette kan gjøres med god samvittighet, da danske myndigheter og humanitære organisasjoner står for kost, losji og hjemreise.

For ex. kost. Veldig viktig for ernæringen, og for opprettholdelse av en rak og stødig ryggrad. Dette kan inntas gratis i Istedgade 100. Brødsriver, syltetøy, te og kaffe. Ikke nødvendigvis alt på en gang, men dette er selvfølgelig valgfritt. Til hvilken pris? Den netto sum av kroner null, både før og etter skatt. Skriver og sier kroner 0,-. Mens man derimot må ut med kroner 3 d. kr. for den varme, helt greie middagen man-ons-fre. Har man ikke den nødvendige kronasje, kan man tilby seg å jobbe for maten. Da må man vente til et skrallespann er tomt, og så får man gleden av å kaste søppelekken i etablissementets bakgård.

Sjømannskirka på Amager kan også gi deg et par brødblingser hvis du er helt ute å kjøre. Er også behjelpelig med å frakte deg Kbh.-Osl. hvis noen hjemme kan betale.

Søvnløse utenetter kureres best ved å gå opp Nørrebrogade til en kommer til Stensgade. Ta da til venstre (hvis GPSen noe annet, lytt etter køen og bli kjent med byens slitere. Dørene åpner klokken 23, og da må du ha innfunnet deg. Madrasser på gulvet og et varmt teppe. Det er det du får. Pluss "God kvelds" og frokost.

Hjemreisenbookerduhossosialdøgnvakt like nedenfor Hovedbanegården, på Tivoli-sia, på venstre side av veien. Her legger man fram sin økonomiske tristesse og får en rekvisisjon til bussen. Har man slitt dører og gulv litt for mye her, får man et brev med seg og blir

henvist til politiet. Da får man losji med kvelds og frokost på den lokale Botsen, hvorpå man returnerer hjem til mellom bakkar og berg ut ved havet dagen etter, standsmessig i en SAS-maskin.

I Sverige, derimot, er mat- og losjidelen desverre ikke konfirmert. Jeg har i hvert fall ikke funnet den. Hjemturrekvisisjonen i dette vårt naboland hentes hos Socialstyrelsen i den enkelte by uføret har oppstått i. Her hvor gratis mat ikke finnes, får man 50 Skr på kjøpet av den statsinstutisjonen man nettopp har besøkt.

I andre europeiske land må man ty til djervere midler. Som politiet i London sa:

-Do you want to be deported?

Me: Yes!

-Well, break a window or

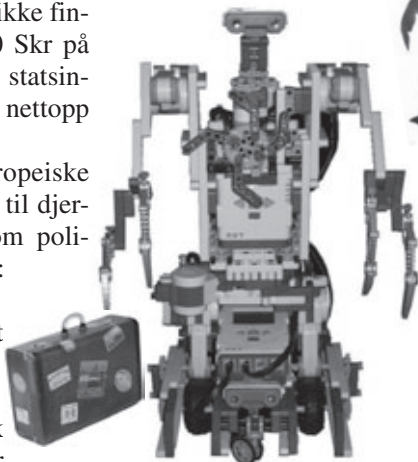
something.

I Tyskland, for ex., slo jeg ned en halv buss med teite nordmenn. Blei arrestert, havna på psykiatrisk i 14 dager (OBS! Fri kost og losji), hvor jeg fikk etter forespørsel 5 euro man-ons-fre til røyk. Når dette er kjøpt, har man

fremde-les penger til to øl. Etter oppholdet fikk jeg gratis togtur hjem fra Flensburg, samt 100 euro i reise-penger.

Så ryg og reis med god samvittighet. Hjemveien er allerede sikret.

Atle Waage

Skrik i samfunnsmaskinen

et angstfullt bilde

skrevet i affekt

Vi lever i verdens beste land, hva? Velfungerende byråkrati, effektivt helsevesen som gir deg pillene du har krav på, full barnehagedekning, penger i alle lommer. Ordnete omgivelser skaper trygghet og tillit. La oss nå bare fortsette å stå på krava, forbedre veinettet og sørge for at alle foreldre tilbys kurs i barneoppdragelse, så forblir alt såre vel, hva? Ja, og så må vi ikke glemme å bevilge mere penger til politiet og krisepsykiatrien - hva skulle vi gjort uten dem?

Her er hva som griper meg med slik angst at lufta skjelves omkring meg:

Et bilde fra en mulig fremtid. Jeg er et sted i byen, min elskede ligger død i armene mine.

Hva gjør jeg? Det aner jeg ikke, for dette har enda ikke skjedd. Men: Kanskje skriker jeg ut, kanskje river jeg klærne av meg og kysser febrilsk den kalde kvinnekroppen. Kanskje plukker jeg varsomt opp det døde hylsteret, bærer det i armene mine gjennom byen mens jeg gråter stille...

Hva vet jeg? Der og da er jeg hinsides plan og påtale.

Slik har mange blitt vekket til gru. Dette er frykten mennesker lever med.

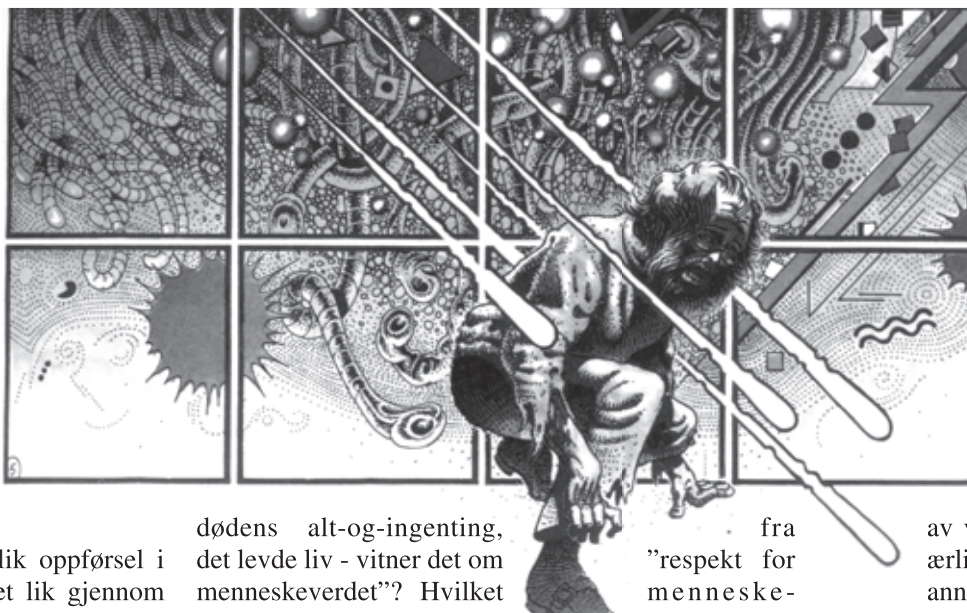
Men mitt skrik i samfunnsmaskinen dreier seg om noe annet. Noe nedrig og gyselig oppi all denne monumentalt nådeløse, men dermed også vitale, dødsbevissthet. Det er dette andre som nå gjør meg usunn til sinns.

For kan jeg virkelig tenke meg slik oppførsel i Oslos gater? Kunne jeg f.eks. båret et lik gjennom Grønland, opp Brugata, over Youngstorget? Hvor langt hadde jeg kommet innen jeg blir, profesjonelt bestemt, geleidet tilbake til anstendigheten - av politifolk og krisepsykologer? Hvor lenge før liket er stuert vekk - med øyeplene kjapt beslaglagt av sykehuset - skjult for omverdenen, for å bli erstattet av skje-maer og sakspapirer? Dødsattesten må fylles ut først, slipp legen frem! - så kan du få hjem og gråte privat. Rekkefølgen skal ikke rotes med, det er ansvarlighetens (og renslighetens) første bud!

Bildet er så horribelt at jeg mister pusten. Hvordan

er det mulig at samfunnet, mitt og mine medmenneskers felles ordninger og institusjoner - som er ment for oss, på en slik grufull følelseskald måte vil holde min sorg og smerte tilbake? Hvorfor holdes jeg på denne måten fra selve livet, fra å stige oppover gata med min døde elskede i min favn?

Det synes meg bedre å ha levd i et hvilket som helst annet samfunn, hvor som helst, når som helst, bare jeg kunne få være levende menneske når det virkelig teller. Bare ikke livet ble motsagt på en slik liketil, overbærende måte av grunnanordningene i fellesskapet jeg er ment å tilhøre. Livsproblematikk behandlet som sand i samfunnsmaskineriet! Bedre å bli pisket til ro enn å få livets og dødens fordring skjøvet tilside av psykologsnakk. Å ville viske vekk livets verdi,

dødens alt-og-ingenting, fra det levde liv - vitner det om "respekt for menneskeverdet"? Hvilket menneskeverd er det da snakk om, hvis liv og død ikke lenger betyr noe? Hvilken fellesskapsånd bryr seg mindre om skrikende sorg og menneskeverdige smerte, enn om "ro" i gatene, symbolsk renslighet og hurtig utfylte sakspapirer?

Hva er mer riktig om min elskede ligger død i mine armer, mener psykologene, enn å leve ut smerten *der og da*? Hva skal være mer oppbyggelig for menneskesjelen? (Et annet bilde: Ved en tragisk ulykkesscene kommer de samme krisepsykologene settende, for å fortelle den sjokkerte bilføreren at *han*

ikke hadde noe med dette å gjøre. Det er bare *bilen* som har kvestet barnet, forstår du. Innen bilføreren engang har rukket å ta til seg hva som har skjedd, skal psykologene skyve hendelsen ut i det upersonlige og intetsigende. Ingen grunn til å fortvile, *du* var ikke involvert. Du er bare (den livløse) føreren av en bil som følger naturlovene, du må for all del ikke la dette *gå innpå deg*. (Hva skal det tjene til?))

Og har jeg virkelig ikke rett til å "forstyrre" mine medmennesker når en elsket kvinne dør foran øynene mine? Hvilken edlere grunn enn dette har politiet til å gripe inn, hva gjør dem så sikre i sin sak?

Å diskutere mennesket er upassende når viktigere spørsmål - vedrørende mentalhygiene og identifiseringspapirer - står på spill. Samfunnets institusjoner skal legge til rette for effektiv produksjon, velferdsordninger skal stabilisere sinnene for problemfri samhandling. Mener du livet krever noe annet, er *her og nå* verken tid eller sted for å gjøre et nummer ut av det. Ikke når du står midt oppi det med kropp og sinn. Ikke i det levde liv, slik kan vi ikke ha det blant siviliserte folk. Vi skal ikke påminnes døden på en slik direkte og livfull måte - det forstyrrer gateroen og skaper forvirring. Hvilket samfunns mål skal det tjene, å insistere på at din egen livserfaring har betydning helt inn i din innerste nerve? Hold slikt utenfor fellesskapet! Det volder bare skade for den effektive flyten

av varer og tjenester. La andre få gjøre sitt ærlige arbeid i fred, ta dine skuespillerfakter annetsteds!

Hos psykologen kan du tross alt få ordnete omgivelser å være "privat" og "spontan" i.

Bjarne Benjaminsen

Angst for psykologer?
Se og s. 10

For Folk Flest

I anledning borgerplikten 14. september 2009:

Vi har aldeles ikke stemt, men våre hender er rene. Ingen kan utsette noe på våre hender. De er både flittige og flinke. Til hjelp og nytte, for oss selv og andre. Sjelen vår derimot. Den vil det sikkert bli utsatt en hel del på. Ikke nok med sjelen, men med tiden har våre svake sinn etter hvert gitt etter for den allerede tilsmussede del av evigheten som er lagt ned i oss. Hvorfor vil ingen diskutere uten å bedra? Hvorfor vil ikke politikere tale ærlig om sitt eget handlingsrom? Kan tåper måpe? Er byråkrater virkelig slaver av sine egne systemer, som trenger din «hjelp» for å holde hjulene i gang? Hvor ble det av alle spørsmålene ingen stiller?

Han kom ut av skogen og sa:

«Forresten så stemte jeg ikke. Jeg gikk en tur for å artsbestemme fleinsopp i stedet. Det forekom meg mer fornuftig å bruke skumringstimen på et slikt innfall, enn å stemme. Men du må ikke tro at jeg ikke

stemte fordi jeg fikk et tilfeldig innfall og glemte valget. Jeg unnlot å stemme med overlegg. Og hva med deg? Følte du deg mektig av å stemme? Speil speil på veggen der, hvem er den største løgneren i landet her?

Analyse:

Speilet var folket. Før var speilet helt, med ornamenter i mørkt tre. I det kunne statsledere speile sin myndighet i folkets lydighet. I dag er speilforholdene annerledes, men de har likhetstrekk med fortiden. Speilbildet er en anelse mer komplisert. Speilet er fortsatt folket, men ingen forlanger lenger at folket skal være helt. Folket er fasetert og siderealt, eller hva kommunikasjonsrådgivere kaller det. Folket er en speilkule, og partiene er «spotlights» med tilhørende farger. Når nå endelig fargevalgene er unnagjort og partispottene er innstilt på nytt kan politikerne danse. I mest rødt og blått lys, men og (liksom-) grønt.

Resultat:

Festen vil fortsette, og både Jensen og Jens drikker Champagne, de er helt enige om at det heter «sjampis». Ingen vil overleve om de drikker for mye, og snubler inn på et kott hvor de river av seg *alle* klærne, og forvandler seg til et brølende beist med fire bein, to hoder, én hårete rumpe foran, og en litt mindre hårete rumpe bak. Det vil kalle seg Jens Jensen. DET spiser folk flest til frokost. Dans Frokost!!

Konklusjon:

Politikk er for folk flest. F.F.F. – bokstav nummer seks tre ganger, ringer det i noen bjeller? Folk flest dreper oss alle, inkludert seg selv! Jeg ser ingen konspirasjon. Jeg ser grådighet, frykt og svakhet. Gi gass!!

**Til ære for prismet
Mester Kris Guttssønn**
(Progressiv sosialpsykolog)

Forsvarstale for Politikerforakten

Selv om det utallige ganger har blitt sverget ved at politikk er et ikke-tema, og at maktens spill må forbeholdes de som har en generell interesse for pedanteri, moralisme, synsing, hanekamp, sentimentalitet og stormer i vannglass, har altså den politiske muse igjen begynt å hviske meg i øret. Denne gangen har dog hvisingen en mørk og murrende karakter. Det er ikke idealene og fremskrittstanken som er drivkraft. Snarere tvert imot.

Først skal en del påstander legges til grunn. Disse påstandene ville helst ropes ut fra taket av en høy bygning, men gis her i skriftlig form:

***Vi lever ikke i et demokrati!**

***Ikke stol på politikere!**

***Du har ikke en borgerplikt til å stemme!**

Demokrati

Hva som etymologisk ligger i dette ordet, er blitt en så klisjéfull truisme at det nok kan sløyfes her. Demokrati ble brukt for å beskrive et folks virksomhet når det samlet seg og diskuterte hvordan anliggender som omfattet dem alle som kollektiv, skulle tas hånd om. Enhver hadde forslagsrett, og enhver hadde talerett, forutsatt at han (prefeministisk tidsalder) satte av tiden og energien til å møte opp. Sakene ble diskutert og avgjort der og da, som virkning av folkets direkte handling. Her ble representanter utpekt, generaler som diplomater, i forbindelse med enkeltsaker. Deres handlinger ble nøye underlagt folkets restriksjoner, og selvhevdende handlinger ble hardt slått ned på. Denne måten å styre på vokste fram på bekostning av et forhenværende system, aristokratiet. Her kriteriet for utøvende makt var at du hadde en familierelasjon til det makthavende dynastiet.

Det fordres ikke en familierelasjon for å kunne bli innlemmet i politikernes rekke i vårt samfunn. Det holder med en intim relasjon til en av de gruppene som eksplisitt bedriver politikk. Du må begynne som menig medlem i en av disse klubbene, være aktiv i de interne prosesser i den valgte klubben, lære hvilke meninger det er propert å inneha, øves opp i en viss type retorikk, delta i, og være fortrolig med seremonier av forskjellig grad av obskuritet (alt fra landsmøtemiddager til demonstrasjoner, stands og lignende), kort sagt oppdras på ny av Partiet, som du identifiserer deg med. Først når en slik metamorfose er gjennomgått, kan du være med i konkurransen med de andre innenfor din sekt om tillitsvervet topplassering-på-valglista. For å virkelig få inngangsbillett til demokratiet, må du deretter konkurrere mot de djerveste medlemmene av andre klubber, med sine tradisjoner om å forvalte folkets avgjørelser i noen år.

At det er folket, og ikke for eksempel Kongen eller Keiseren, som får utpeke hvem som får ta avgjørelsene, er vittrig elskverdig. Men å kalle dette systemet demokratisk? Siden utnevnelsen av kandidater fordrer en hel del, som vi har sett, kan en lure. Dessuten: En må igjennom de nevnte prosessene i et stort parti for å ha en reell mulighet til å få et mandat til Stortinget. Avstanden til demokratias frie ytringer

i folkeforsamlingen er slående.

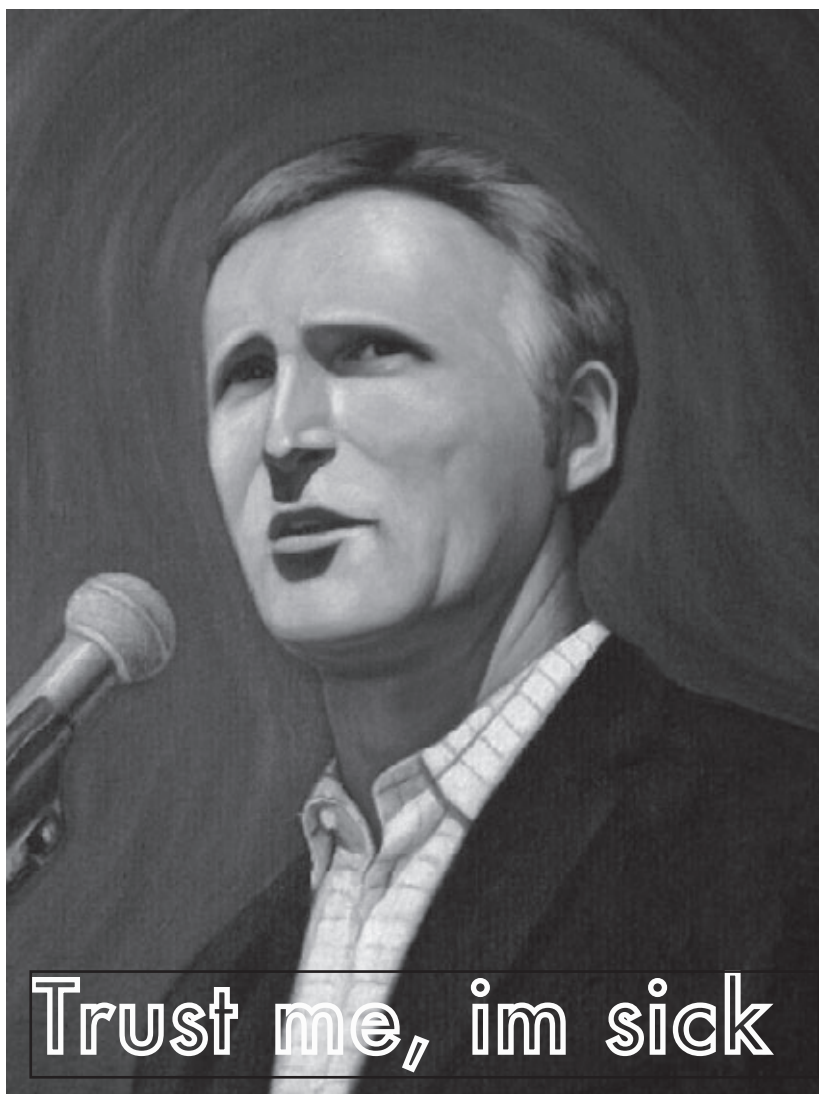
Når en politiker er valgt inn på Tinget, har denne sterke interesser knyttet til sin posisjon. Det er en fryktelig eksklusiv jobb en har fått, dette mandatet til å ta avgjørelser for folket. Og når man først har fått den, så får man som regel beholde den.

Et slags mandat fra folket har politikerne fått, men at det er folket som styrer, er å trekke det litt vidt. Stortinget gjør rett som det er drastiske vedtak

beslutningen. I vår tid snakker vi om Demokratiet som noe aldeles selvfølgelig, men har vi mistet av syne begreps mening?

Det opprinnelige demokratibegrepet ble brukt like inn i romantikken. I Mogens Herman Hansens bok *Det athenske demokrati - og vores heter det*:

”Før ca. 1850 ville ingen protestere mod at kalle demokratia [det direkte

direkte i strid mot folkets vilje. Når Norge sist sendte militære styrker inn i krigsområder på oppdrag fra NATO (en allianse det norske folk for øvrig aldri fikk ta stilling til), var et overveldende flertall av folket imot avgjørelsen. Avgjørelser som strider imot folkeviljen finnes ikke innenfor et spill som kan kalles demokrati (jf. Ludwig Wittgenstein: Zettel).

For athenerne i klassisk tid var folkets aktive stillingtagen avgjørende for

demokratiet i athen] for demokrati. (...) I førsteutgaven af Encyclopædia Britannica fra 1771 finder man følgende korte notis: "DEMOKRATI, det samme som folkestyre, hvor den øverste magt er i hænderne på folket. Sådanne var Rom og Athen i gamle dage, men hva vore moderne republikker angår, så kommer deres regeringsform nærmere aristokrati end demokrati, med undtagelse af Basel."2

Republikk var det foretrukne ordet for representativt styre, og demokrati var et område for seg. "Demokrati og representasjon føltes ligefrem som motsetninger."3

Hvordan hadde det seg at disse motsetningene ble forent i hybriden *representativt demokrati*, selve *demokratibegrepet* i språkets hverdagsligste bruk?

Politikeren

Hva ligger det så i det tilsyneltende agget mot Politikeren? Vel, jf. det som ble nevnt overfor, sier de sjelden noe interessant. De doktrinene som partiet har definert for dem, gjør at de sjelden uttaler seg om noe som ikke allerede står omtalt i partiets program.

Dersom Partiet har lyktes med oppdragelsen, mener de oppriktig de skiserte synspunktene. Problemet er at partienes repertoar stadig skrumper inn. Vi kan se dette som en virkning av brutaliseringen av medias dekning av politikken. Tidligere kunne Politikeren i større grad danne argumentasjonsreker og drøfte kompliserte problemstillinger. Det er nå erstattet av slagordlignende påstander som er lette å legge merke til. Måten argumentasjonen blir besørget har følgelig blitt viktigere enn innholdet i argumentasjonen. Tidligere skjønnte vi, fra den nyanserte, *vanskelige* politiske jargon at politikk var vanskelig. Politikeren måtte vise at den kunne ha et veloverveid og nyansert forhold til problemstillingene, før avgjørelser ble tatt. Også partiprogrammene var langt rikere på innhold enn dagens liste av slagord *alle og enhver* kan forstå og være enig i.

At folk får tilgang til synspunktene til politikerne, virker vel og bra. Men dette skjer på bekostning av mulige meningsnyanser og teoretisk bredde. Dersom Politikeren har bedre skolerung i retorikk enn faktisk politisk tenkning, hva gjør denne skikken til å representere sine velgere, over enhver annen potensiell representant? Det at Politikeren, som representant for folket, har like dårlig peiling på politikk som enhver annen, gjør ikke det representative styret mer demokratisk. Det bare undergraver ethvert argument for å opprettholde den representative ordningen.

Det paradoksale er at politikeren nå på sett og vis bør forholde seg på denne unyanserte måten, fordi de har blitt gitt et mandat fra folket gjennom partiet. Prinsippprogrammet har definert mulighetsfeltet Politikeren kan utfolde seg innenfor. Overskrider Politikeren dette, har denne ikke lenger legitimitet i folket. Tendensen til forenklete slagordbaserte prinsippprogrammer, gjør at Politikeren stadig blir i dårligere stand til å treffe veloverveide, pragmatiske avgjørelser.

Krav om kvalitetssikring av Politikeren umuliggjøres nå av at slike krav ville fungere ekskluderende og dermed være udemokratiske. Men dersom vi innser at vi i utgangspunktet ikke har å gjøre med et demokrati, skjønner vi fort at vi er bedre stilt med

verdige representanter i førersetet.

Konklusjonen må bli denne: Gi Politikeren tilbake sin integritet, og gi oss en grunn til å stole på henne/ham, eller dropp Politikeren helt og holdent. Skal vi først styres, så styr oss for all del vel!

Valgordningen

Hvor ofte hører vi ikke argumenter for hvor viktig det er å bruke stemmeretten sin? Paradoksale scenarioer der de som velger sin rett til ikke å velge, faktisk blir holdt ansvarlige for valgresultatet, har ofte dukket ofte opp i diskusjoner rundt dette stortingsvalget. "Vil du at Siv Jensen skal bli statsminister?!" Vel, nei, jeg vil egentlig ikke ha noe med Siv Jensen som Politiker å gjøre over hodet. Men "Siv Jensen" kunne her byttes ut med hvilket som helst navn tilhørende en norsk Politiker. "Jens Stoltenberg" eller "Kristin Halvorsen" er like lite tiltalende. De er alle mediafabrikerte ikke-personer, som en har lært å kjenne kun gjennom sentimentale oppslag i media. Med den gjengse stortingskandidat er det enda verre! Folk vet som regel ikke hvem de stemmer på, kun hvilken klubb som har oppdratt dem.

Har dermed makten flyttet seg fra folket, via representanten, til de respektive partienes landsmøter? Hva om vi vil noe annet? Da er valgmulighetene å stemme blankt, eller å avstå fra å stemme overhodet. Det intuitive

svaret for mange er da: "Stem blankt i alle fall. Da viser du at du har gjort deg opp en mening!" Ja, en blank stemme kunne muligens gitt et visst signal om at du er kritisk innstilt til valgsystemet. Men ikke det riktige signalet.

Å stemme blankt er en mistillits-erklæring til Politikerne som stiller til valg. Du stemmer på ingen av dem, og viser aktivt at de må skjerpe seg, skal de fortjene ditt mandat for representasjon i Stortinget. Men heller ikke noe mer enn dette. Det at du deltar i selve valget, betyr likevel at du har latt deg overbevise om at valgets funksjon er så viktig, at det er verd å delta, og å mene noe om det. Å velge å avstå fra valget er en mer kontroversiell og radikal handling. Hvorfor? Fordi den er systemkritisk.

Når du har avstått fra å gi vekk din stemme i valget, havner du lett i kategorien "sofavelger" og blir omtalt som en med sviktende evne eller interesse til å sette seg inn i de *viktige sakene*. Jeg mener at dette er en absurd påstand. Hadde valgene hatt så stor betydning, ville det ikke vært nødvendig for staten å sette i gang pr-kampanjer, og reklamere for valgene som om de var produkter som det ikke finnes et sultent nok marked for. Fordi valgene er så betydningsløse som de er, har vi fenomenet sviktende valgdeltagelse. Hadde disse folkene erfaring med at det virkelig var noe som stod på spill ved hvert valg, ville de nok stemt.

Det som faktisk skjer når en avstår

fra å stemme, er at selve representantenes representasjon, for hver fraværende stemme, mister sin legitimitet i folket. Er dette et demokratisk problem? Nei, det er et problem for det representative styret. Om folket (demos) velger, i praksis, bort det representative styret, er det tvert imot et demokratisk problem om det ikke oppstår debatt rundt nye styreformer. Dette vet staten, og i sin selvpopprettholdende væremåte forsøker den å overtale sin befolkning til ikke å stille spørsmål om dens struktur. Derfor blir det argumentert for et perspektiv der vår valgordning blir framstilt som den eneste mulige veien for et sivilisert samfunn. Dersom vi ikke stemmer, vil vi hensynke til et førdemokratisk barbari, der folket lar seg blindt lede av ett eller flere spesielt privilegerte individer. For noen vinner jo valget uansett, selv om valgdeltagelsen er aldri så lav? Ved å ikke ta stilling, lar du det bli opp til tilfeldighetene hvem som vinner. Men kunne du ikke like gjerne si det motsatte?

Er ikke en tolkning av sviktende valgdeltagelse som et resultat av en avmaktsfølelse like, eller enda mer, nærliggende? Kan det være ønsket om å ha mer å si, og skuffelsen over gang på gang å innse at ting på et relevant plan ikke forandrer seg etter valgene, som gir et slikt utslag. Kunne ikke mangelen på reelt demokrati være den beste tolkningen. Konklusjonen blir i så fall: Dersom du ikke er fornøyd med valgordningen slik den er i deg, ikke

stem!

Og uansett hvilke pragmatiske argumenter en blir konfrontert med, vit at det innenfor vår konstitusjon ikke fins rom for at noen av kandidatene kan treffe avgjørelser som vil gjøre situasjonen vesensforskjellig etter valget, verken til det bedre eller verre. Reformere vil følge på reformer, og var det noe som gikk galt, så ordner nok de neste i rekken opp. En stemme ved stortingsvalget er i alle tilfelle en stemme til status quo.

Er du troende demokrat, eller synes fetisjeringen av politikken har gått for vidt, er det fullstendig legitimt å avstå fra å stemme. I alle tilfelle ville det hjulpet å konsekvent bruke begrepet representasjon når en omtaler dagens politiske virkelighet, for å hindre forvirring rundt diskusjoner om eventuelle alternativer til dette. Konkrete forslag skal ikke diskuteres her, men å få oppklart en del floker i den politiske språkbruken er viktig, dersom vi overhodet skal kunne diskutere politikk på et dypere nivå en det som er mulig i dag.

Referanser:

Ludwig Wittgenstein: *Zettel*, Humanist Forlag, Oslo 2001

Mogens Herman Hansen: *Det athen-ske demokrati- og vores*, Museum Tusculanums Forlag, København 2008

Blås i bakken

Man trenger ikke være stinn av gryn eller ha egen bil og hytte for å nyte snølivets gleder.

Hvert år setter både Nsb såvel som forskjellige busselskaper opp dagsturer til de forskjellige skisentra hvor man kan kjøpe heiskort og billett i ett. Bruker man litt tid på nett og i telefonen er det fullt mulig å finne gode overnattings-tilbud, spesielt hvis man er fleksibel i forhold til tid. Det trenger ikke koste mer enn hundre – hundreogfemti kroner natten hvis man kan fylle opp en hytte eller leilighet eller så kan man også finne ferdige weekendpakker for en tusenlapp inkludert heiskort for fredagskveld, lørdag og søndag. Dette gjelder nesten overalt!

Hvis du bare er fritidskjører som kun tar deg fire-fem turer i året, trenger du ikke siste og beste og dyreste utstyr. Mange vil klare seg med en ferdigpakke for ett par tusenlapper for brett, binding og støvler (det sanne gjelder også for slalom for de som ikke har innsett snowboardets fordel som leketøy). Bruker man litt tid på å tråle butikker, er det utrolig hva man kan finne av gode tilbud, som gjør at du for et par lapper kan få enda bedre utstyr. På nettet kan man også finne mye billig og bra brukutstyr. Utenom dette må man ha hånleddsbeskyttere og gjerne også hjelm. Hånleddsbeskyttere koster rundt femhundrelappen hvis du skal ha merkevare, men en hundrings om du

lar vær. Det har veldig lite å si om det står noe merke på beskytterne dine når du eventuelt tryner i bakken.

Det samme gjelder klær. Du kan selvfølgelig kjøpe en jakke til 4000 med ferdig innsydd plashylse med lokk, for

trygg og enkel oppbevaring av jointen, men du kommer sannsynligvis langt med noe du allerede har. Det er lov å være kul og skille seg ut! I mange år kjørte jeg med en diger, hvit anorakk og en kul, føret militærgrønn bukse med lufting. Kjøpt på et overskuddslager, kostet dette vel 3-400 kr og var fullt brukbart. Ellers er det som med annet utstyr, følg med og kjøp på salg.

Noen ser på det som rart å dra på dagstur til fjellet. Snu det på hodet og se det positive i det. Du må riktignok droppe den fuktige turen på by'n kvelden før for å komme deg grytidlig avgårde neste morgen. Til gjengjeld kan man snorke litt på buss eller tog på veien opp, eventuelt hjem igjen også. Sekken er fylt med kakao på termos, en vannflaske, diger matpakke, en sjokolade og et par boksepils. En lommelerke er heller ikke dumt. Da slipper man å kaste bort masse penger på dyr og dårlig mat i bakken, for ikke å snakke om tiden som forsvinner, med av- og påkledning og kø i kassa. Har du også med et sitteunderlag isekken, er det bare å finne seg en lun og solfylt plass for en liten rast og rasta. For i baken har du selvfølgelig med deg en joint eller to, som gjør at leken nedover bakken blir en enda større nytelse. Husk å ha den ferdigrullet og i egnet hardpack som tåler fuktighet! Det er ikke for ingen ting at snowboard ble kalt hasjplanke tidligere, det forplikter! På bussen eller toget på vei hjem, spretter du pilsen din og strekker ut bena... Ahh, livet er herlig!

Kryptoanarkisme: Perfekte fremtidshemmeligheter

Veien til helvete er brolagt med gode intensjoner. Overvåkningskameraer med ansiktsgjenkjenning som vet hvor alle innbyggere befinner seg til enhver tid, overvåkning av internettknutepunkt, sentrale dataregistre, høyteknologisk politiutstyr som kan se gjennom klær og vegger og lukte molekyler. Alt for å beskytte borgerne og skape et «tryggere samfunn».

Verdenskartet ser mørkere og mørkere ut hos stiftelsen Privacy International. Hvert år implementerer myndighetene mer teknologi for å overvåke befolkningen. I prosessen glemmer man at overvåkning kan misbrukes, og at det fort kan føre til et totalitært samfunn.

Men fortvil ikke, det finnes håp. Kryptoanarkisten og hackeren i oss alle kommer til å blomstre i en ny vår av koder og elektronisk frihet. For å i det hele tatt ha et minimum av privatliv i fremtiden, kommer innbyggerne til å bruke sterk kryptering. Og kanskje vil dette få myndighetene til å tenke seg om to ganger før de skaper en fullstendig totalitær elektronisk politistat.

Kryptoanarkisme var en populær ide på begynnelsen av 90-tallet. Man så for seg at bruk av sterk kryptering ville styrke individets privatliv og frihet så mye at myndighetene ville få problemer med å opprettholde gamle maktstrukturer. Mange selverklærte «*cipher-punks*» som Timothy C. May, John Gilmore og Vernor Vinge proklamerte viktigheten av matematiske formler med en nerdete revolusjonær iver. «...so too will the seemingly minor discovery out of an arcane branch of mathematics come to be the wire clippers which dismantle the barbed wire around intellectual property», proklamerte May i sitt kryptoanarkistiske manifest fra 1992. Lite ante han hvor rett han skulle få.

Gilmore startet borgerrettighetsorganisasjonen Electronic Frontier Foundation (EFF) sammen med Mitch Kapor og John Perry Barlow. Organisasjonen bl i sin tid startet som en moteraksjon på at FBI aksjonerte mot et firma som solgte et rollespill som het «Gurps Cyberpunk», som FBI feilaktig trodde var et farlig instruksjonshefte i hacking. EFF kjemper for digitale rettigheter, og er i dag en viktig organisasjon som bl.a. utfordret internettovervåkingen George Bush gjennomførte sammen med AT&T.

Selv om det kanskje ikke har utviklet seg slik at kryptering har blitt en viktig faktor for borgernes frihet i vestlige demokratier ennå, er det klare tendenser mot at noe av det de tidlige kryptoanarkistene forutså skjer i dag. Kryptering er vanlig blant aktivister i autoritære regimer, og også blant mange som deler informasjon i demokratier. Det er lettere enn noen sinne å starte en blogg og benytte seg av ytringsfriheten. Og folk har tatt seg til rette på nettet. De har kopiert filer, og dermed gjort det som bare er naturlig, å dele goder uten at det fører til knapphet. Det har skjedd en demokratisering av kulturutveksling.

En ting kryptoanarkistene overså i sin tid, var folks trang til å dele uten å ta betalt. Mange trodde at private elektroniske valutaer ville ha en viktig rolle, og at kryptoanarkisme

dermed var en slags anarkokapitalisme. Om dette er fordi de fleste cipherpunkerne er amerikanere, vites ikke. Dette ser uansett ut til å ikke være tilfelle, i hvert fall ikke slik landskapet er i dag, der folk ser ut til å trives best med å dele informasjon gratis. Wikipedia, Wordpress, Sourceforge, Creative Commons og BitTorrent: alle systemene baserer seg på gratis deling.

Desverre er den nyvunnete friheten er truet av etablerte maktfaktorer som ikke forstår den nye teknologien, og som prøver å tvinge gjennom lovgivning for å hindre en nødvendig revolusjon.

Problemet er at mange fildelingsteknologier er basert på et sentralisert system som ikke er anonymt eller kodet. Folk har hatt en imaginær anonymitet og frihet på Internett, rett og slett fordi myndigheter og lovgivere ikke har vært spesielt oppmerksomme på eller ikke hatt ressurser til å gjøre noe med utviklingen. Latskap har med andre ord utsatt utvikling av et anonymt og kodet fildelingsnettverk fordi det ikke har vært nødvendig.

Det Frankrike nå gjør, å kriminalisere en hel generasjon med sin HADO-PI-lovgivning, er dømt til å tvinge fram kryptoanarkisme. Dette vil komme i form av popularisering av ny programvare som gjør anonym og kodet informasjon mulig, og en vekst av undergrunnsnettverk.

I2P, Freenet og Tor er anonyme nettverk, skapt av idealister. Disse er i dag ganske velutviklete, og det nærmeste man kommer kryptoanarkistenes visjoner. På disse nettverkene kan man publisere anonymt, og med Tor kan man også surfe på eksterne sider anonymt. Onion-ruting-teknologien som benyttes av Tor baserer seg på at informasjon sendes via flere tredjeparter, slik at ingen kan vite hvor den opprinnelig kommer fra eller skal.

En annen teknologi som kommer til å ha en viktig rolle de neste årene er Diffie-Hellman nøkkelutveksling. Denne teknologien kommer til å føre til at alle kan ha telefonsamtaler som er umulige å avlytte, ved hjelp av

Freenet, I2P og Tor

Tre anonyme nettverk der man kan publisere materiale og kommunisere med andre i nettverket. Hvis du har noe kontroversielt å publisere, er dette stedet. Her finner du blant annet den offisielle websiden til Requiem, et program som fjerner kopibeskyttelse på det du har lastet ned gjennom iTunes. torproject.org, freenetproject.org, i2p2.de

SIP Communicator

Det første gratis telefoni-programmet som vil være umulig å avlytte og som finnes for Windows, Mac og Linux. Er ikke avlytningssikkert ennå, men snart. I mellomtiden kan du benytte Zfone. sip-communicator.org, zfoneproject.com

OneSwarm

Anonym og kryptert fildeling basert på BitTorrent og tillitsbaserte systemer oneswarm.cs.washington.edu

en matematisk teknikk som fører til det som kalles «perfect forward secrecy». Teknologien er bygget slik at to parter kan foreta en kodet samtale uten at en tredjepart kan avlytte innholdet, selv om denne tredjeparten lytter. Måten det fungerer på er ganske komplisert å forklare, men i hovedsak dreier det seg om at partene forhandler seg frem til en felles hemmelighet ved hjelp av matematiske formler som ikke er reversible.

Cory Doctorow, tidligere leder for EFF i Europa, ga for ikke lenge siden ut en bok om overvåknings-samfunnet som kan karakteriseres som et svar på 1984. «Little Brother» er en nåtidsfiksjon som handler om hva som kunne skjedd om USA hadde blitt utsatt for ennå et terrorangrep. Anonyme og krypterte nettverk har en viktig

rolle i denne boken, og den anbefales på det sterkeste. Boken tar for seg teknologiene som er beskrevet i denne artikkelen, i en situasjon der de blir benyttet av vanlige folk for å beskytte seg mot overvåkningssamfunnet. Det er en spennende ungdomsbok som også kan leses av voksne.

Så gjenstår det bare å se om Vernor Vinges ennå mer futuristiske spådom fra 1993 kommer til å ha noe for seg, en spådom noen mener kan føre til reell, fungerende anarkisme: “Within thirty years, we will have the technological means to create superhuman intelligence. Shortly after, the human era will be ended.” Vinge snakker om det han kaller “teknologisk singularitet”, en revolusjon i

menneskets forutsetninger på jorden som følge av utviklingen av kunstig intelligens. Mennesket får drastisk oppgradert bevissthet samtidig som roboter på mange måter vil overgå menneskets evner.

Mange frykter at kunstig intelligens vil utrydde menneskeheten, enten ved at man i det hele tatt utvikler den, eller dersom man ikke gjennomfører det på en etisk eller kontrollert måte. Andre igjen, som forfatteren Ian Banks, har en fremtidsvisjon der mennesket vil kunne heve seg over den primitive kampen om materielle goder og hverdagslige gjøremål, og oppnå en mer filosofisk og esoterisk eksistensiell virkelighet i sameksistens med kunstig intelligens. En virkelighet uten penger og 8-timers arbeidsdag.

Mens du bekymrer deg for eller gleder deg over dette, kan du prøve ut litt ekte kryptoanarkisme anno 2009. Gateavisa presenterer her noen kryptoanarkistiske programmer leserne bør gjøre seg kjent med og etterhvert begynne å bruke (se boks). I tillegg anbefales Truecrypt, som du kan lese mer om i tidligere aviser. For flere kryptoanarkistiske tips, se GA 184 og 186, eller slå opp artiklene under på nett.

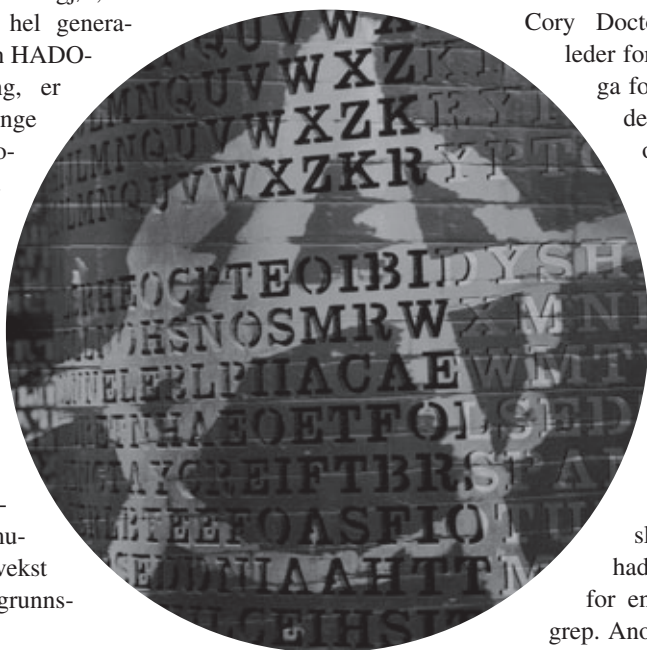
Morpheus

Illustrasjon: remiks av bilder av wanderingYew2 og Jonas Bengtsson funnet på Flickr (Creative Commons)

Politiets digitale etterforskningsmetoder oppdatert på nett

Gateavisa hadde for en tid tilbake to artikler om datasikkerhet. Den ene avslørte politiets digitale etterforskningsmetoder, den andre handlet om hvordan man beskytter sitt digitale privatliv.

Begge finnes nå i oppdaterte utgaver på digitalerettigheter.wordpress.com

Hatet mot islam

Den 1. mars i år skrev den anerkjente rikssynseren Aslak Nore en artikkel i VG med tittelen "Islamofobimyten", hvor hans sentrale tese var "Islamofobi er en myte skapt av muslimske ledere og europeiske liberalere". Han viser til at siden det ikke er innført yrkesforbud mot muslimer, kan man ikke trekke paralleller til f. eks. jødehetsen på 30-tallet. Ved hjelp av en heller merkelig statistikk fra England, mener han det bevisst at muslimer ikke diskrimineres i Europa, og at det hele er en myte kokt i hop av multikulturalister og mørkemenn, en myte som hører hjemme i "den konspiratoriske internettstratosfæren". Inlegget ble etterpå, med forfatterens velvillige tillatelse, trykket på document.no, som er det mest profilerte islamfiendtlige nettstedet i Norge. I denne artikkelen vil jeg kikke litt nærmere på denne påstanden, samt de muslimfiendtlige miljøene i Norge og utlandet. Jeg vil hevde at islamhat er reelt, og vise hvordan den fungerer i praksis, samt påvise hvordan de forskjellige støttespillerne fungerer som deler av en større bevegelse, en bevegelse med det mål for øyet å maksimere enhver krise mellom muslimer og verdslige.

Historisk er islamofobi i Norge et relativt nytt fenomen, og må ikke forveksles med generell religionsforakt, militant ateisme eller generell rasisme. Den norske rasismen mot innvandrere på 80-tallet var ikke spesielt rettet mot deres religion, f. eks. var Arne Myrdals FMI ikke mot en etnisk eller religiøs gruppe, men mot innvandring generelt. Alle svartinger og kjipp-kjapper skulle ut, ikke som. Først i kjølvannet av 11/9 kom det spesifikke hatet mot islam frem i lyset, et hat som ble legitimert og som dermed eksploderte i kjølvannet av karikaturstriden, hvor danske muslim-

ske geistlige brukte karikaturer av profeten (fvmh) som et middel til å skape reaksjoner mot det de følte var muslimfiendtlighet i Danmark. Plutselig spratt organisasjoner som kjempet mot "islamisering" av vesten opp som paddehatter, bøker om "den muslimske invasjon" ble bestselgere og plutselig var det stue-

reint å diskutere hva trikkeførere skulle tillates å ha på hodet. Gamle nazister og Israelf venner fant hverandre i en felles fiende, serbiske ekstremister og homofile libertarianere endte plutselig opp side ved side, forent i kampen mot "de andre". På Internett vokste det opp en hel subkultur av hatere, folk som synest patologisk optatt av problemstillingen på en måte ihvertfall ikke undertegnede har sett noensinne. Det er dette fenomenet Aslak Nore avfeier som en konspirasjon mellom liberalere og muslimske geistlige.

Min hovedtese er at man kan dele islamhaterne inn i tre hovedgrupper: De rabiater, de legitimerende og de politiske kreftene, med en liten sub-gruppe av opportunistene, og at disse fungerer synergisk. I den første gruppen vil jeg især trekke frem Norges egen sjefshater, som skriver under pseudonymet Fjordman. Han opererer på flere blogger, hovedsakelig på en ved navnet Gates of Vienna, og er en sjeldent skarp og poengtert stemme for etnisk rensing av Europa med alle midler. Han støttet serberne for massakren i Srebrenica, og bruker store intellektuelle ressurser på å oppfordre til europeisk borgerkrig. I likhet med Aslak Nore har han blitt trykket på document.no, riktignok som et tilsvaret til kritikk han fikk av stedets eier, Hans Rustad. Inlegget fikk blant annet anerkjennende kommentarer fra Ole Jørgen Anfinsen, en annen av de mer respekterte og legitimerende islamofobene. Dette er hva han ser for seg for England:

"1. The British government continues its suicidal policy of promoting Multiculturalism and cracking down on British "racists".
2. A precipitating incident by an immigrant or group of immigrants sparks violence, with mobs of angry Britons taking the law into their own hands.
3. The riot police and possibly military troops are summoned by the government to quell the "racist hooligans."
4. At this point a true civil war has begun, with the Government and civil authorities, in tacit alliance with the Islamists, fighting native Britons.
5. Elements of the police and the military are reluctant to fight against their own countrymen — with whom they are in broad agreement — and they defect to the "racist" side of the conflict.
6. Next step...? Perhaps a full civil war?"

Dette, mener mannen som deler talerstol med den gode Nore, er den eneste løsningen på problemet: En borgerkrig mellom "folket" (Les British National Party) og de dumsnille liberalere og dere muslimske venner. Av andre rabiater nettsider med varierende legitimitet kan nevnes Jihad Watch og Atlas Shrugged, med blogforfat-

tere som ihvertfall tas semiseriøst av høyrevridde publikasjoner og forskere. Her hjemme har vi organisasjoner som SIAN (Stopp Islamiseringen av Norge), Demokratene og Norgespatriotene samt et utall skrikeblogger, men takket være det fraværende element av nynazister unikt for Norge, er det få som er truede til å gjøre noe med det.

Over dette nivået har vi det jeg kaller det legitimerende nivået. Det disse deltakerne har til felles, er at de skriver på et akademisk språk, bruker statistikk og forskning (svært selektivt, men dog), argumenterer rasjonelt og har fått innpass i de store avisene for sine meninger. Samtidig er det et fellestrekk at de alle sirkler rundt den samme grøten.

Det minner i utstrakt grad om byggingen av jødehatet på 30-tallet

Mens noen er monomanisk optatt av kun islam, eller aspekter ved islam, er andre mer vidtrekkende. Den før nevnte Anfinsen er en av to brødre som driver nettstedet Honest Thinking, og faller inn i sistnevnte kategori. Nettstedet er holdt i en sober og akademisk tone, og leverer velformulerte tekster om hvorfor raseforskning er interessant, hvorfor asylsøkere er svindlere, hvorfor staten (og især Statistisk Sentralbyrå) bedriver konspiratorisk tallmanipulering, alt ispedd en liten dose med hverdagshistorier om kriminalitet begått av innvandrere. Hege Storhaugs Human Rights Service er mer fokusert, av de 20 første "nyhets-sakene" på hjemmesiden deres handler 19 om muslimsk vold og problemer rundt muslimsk innvandring, mens én sak er om polsk innvandring. HRS mottar 2 millioner kroner i året fra Staten for å drive denne virksomheten. Av andre anerkjente røster kan man nevne tidligere stortingsrepresentant Hallgrim Berg, som ble berømt for å ha ringt politiet da han så en somalier telle penger på lokaltoget (mannen skulle kjøpe bil) og den tidligere nevnte Hans Rustad. En sjelden fugl her hjemme er den homofile amerikaneren Bruce Bawer, som har høstet delvis god omtale i Aftenposten, og som vel må sies å tilhøre de internasjonale storhetene på den islamofobiske scenen. Han nevnes ofte i samme åndedrag som Oriana Fallaci, Pim Fortuyn og Ayaan Hirsi Ali, tre andre som har gjort rabiater islamhat til et kulturelt akseptert fenomen og skrevet bestsellere. (Pim Fortuyn tok enda sin død av det, og oppnådde dermed instant martyrstatus.)

Til sist kommer vi til det politiske nivået, og også her er det en glidende skala fra ekstremisme til høflig angst. Nylig foregikk det et skisma innen den islamofobiske bevegelsen, da store deler

av den gikk inn i samarbeid med det belgiske høyreekstreme partiet Vlaams Belange fra Belgia. Den legitime delen, deriblant Bawer, fant det en smule ubehagelig å skulle stå skulder ved skulder med svartskjorter som legger ned blomster på SS-graver hvert år, noe han ble heftig angrepet av sine egne for. I den andre enden av skalaen finner vi vårt eget FrP, som plukker islamofobe argumenter som det passer dem og vekker dem til live hver valgkamp. Det kanskje klareste eksempelet på et parti som har kommet til makt ved hjelp av islamofobisk retorikk er Dansk Folkeparti, et parti som uten skam bruker skremmelspropaganda i sine valgplakater og har oppnådd indirekte regjeringsmakt på det. Også britiske BNP har lagt av seg sin nazistiske fortid, tilsluttet seg Israelf vennene og vendt fokus mot muslimene som sin nye hatgruppe.

Til sist kommer det jeg kaller opportunistene, og det er her Aslak Nore kommer inn. Dette er individer som er optatt av selviscenesetelse fremfor konkret politikk, og som finner det opportunt å kaste seg på bølgen for å få ansiktet sitt i blad. I forkant av sin siste boklansering la Nore ut flere av sine tekster på det dypt islamfiendtlige nettstedet document.no, han kom med den nevnte erklæring om at islamofobi var en konstruksjon samtidig som han delte talerstol nettopp med de islamofobe. Men da boka kom, var det ikke noe krutt i posen, derimot var boka om utfordringer ved et flerkulturelt samfunn med perspektiver fra USA. Med andre ord, han hypet seg selv opp som antimuslim, for å nå det bokkjøpende publikummet i FrP-leiren. Sânt vil vi se mer av i tida som kommer.

Dette temaet er egentlig en lengre artikkel eller bok verdig, og mye kan bli sagt om de retoriske modellene islamofobene bruker. Skal jeg konkludere kjapt, vil jeg hevde følgende: Den islamofobe tankestrukturen har en klar linje, og er et politisk prosjekt bygd av intelligente og kalkulerende mennesker med ønske om makt. Man tager fremmedfrykten og den generelle angsten fra de rabiater delene av bevegelsen, forfiner deres argumenter gjennom det legitimerende element, og introduserer så disse argumentene som politiske sannheter gjennom partier og offentlig debatt. Ved hjelp av "uavhengige eksperter" får man en illusjon om et forskningsmiljø av seriøse mennesker som er ærlig bekymret for utviklingen. Det som forsvinner er det faktum at disse menneskene har en klar forutinntatt mening om sitt "forskningsfelt" som er bygd på frykt og hat. Det hele minner i utstrakt grad om byggingen av jødehatet på 30-tallet, der brunskjortene sto for det rabiater hatet, de ariske "forskerne" sto for legitimeringen og de nasjonalsozialistiske partiene sto for den politiske implementeringen. Så nei, Aslak, du må gjerne hevde at islamofobi er et fenomen om ikke eksisterer. Men det beviser kun at du er en del av problemet og ikke løsningen.

Martin Knutsen

“Gud velsigne Hitler!”

Nynazister og islamister, side om side

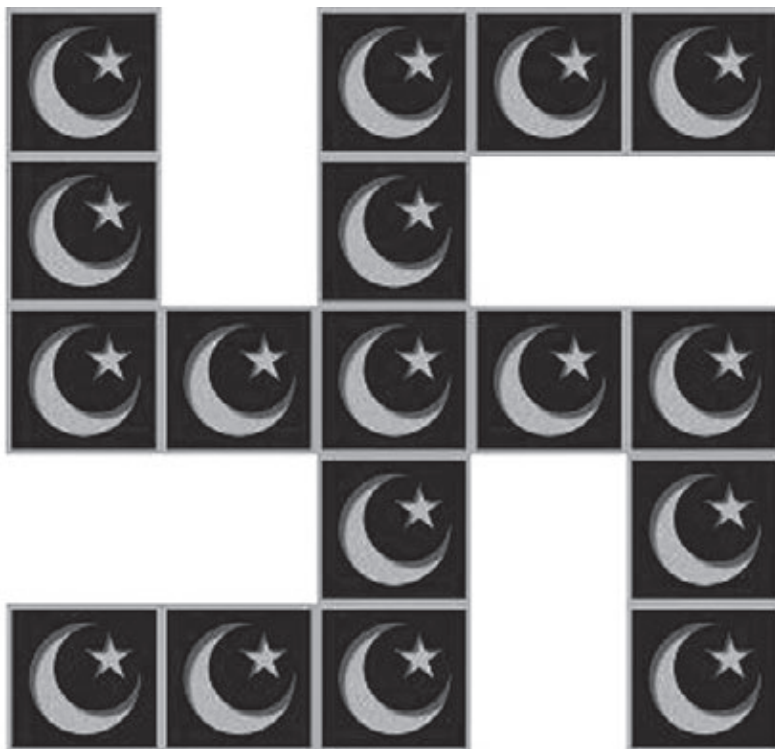
Jeg satt på den koseligste caféen i undergrunns-Oslo da en glisende og kraftig beruset freaker fra Blitz-miljøet plutselig ramlet ned ved bordet mitt. Jeg kan styre min begeistring for kراكiske blitzere, og når de har attpåtil har skjenket seg så kraftig som denne typen åpenbart hadde gjort, så blir de forferdelige slitsomme. Blitzere viser generelt sett en nokså intens adferd og har et stort underholdningsbehov. Men man må ikke under noen omstendighet finne på å be en hissig blitzter om å pelle seg vekk, ikke engang på en høflig og dannet måte, for da kan man være sikker på å få seg en skalle eller en knyttneve midt i trynet. Å ignorere vedkommende kan få samme utfall. Så hva gjør man? Jo, det finnes simpelt- hen ikke noen annen mulighet enn å gjøre seg så kjedelig, taus og uinteressant som mulig uten å virke demonstrativt uvennlig, og så får man bare ta tiden til hjelp. Med litt flaks blir man kvitt plageånden før man får sagt Josef Vissarionovitsj Dsjugasjvili baklengs.

"Veit du hva du skal gjørra hvis at du kommer i fengsel?!" hylte blitzeren og kjørte ansiktet helt opp i synet på meg. "Jeg hadde sannsynlig holdt en lavere profil enn det du pleier å gjøre", tenkte jeg i mitt stille sinn, men svarte nei på spørsmålet hans. "Du skal si at du er fra Blitz!" vrælte fyren. Da får du beskyttelse av muslimene. Dem har hatt problemer med nazier, ikke sant, så får dem høre at du er fra Blitz, så tar dem og passer på deg."

Den ovennevnte taktikken fungerte utmerket, og blitzeren forsvant videre til neste bord. Han hadde imidlertid gjort meg ettertenksom. Hva var det for noe han snøvlet om fiendskap mellom muslimer og nynazister? Dette hørtes på én måte logisk ut, men samtidig var det noe som skurret litt. Jeg kom til å tenke på en kommentar jeg leste under en av mine surfe- økter på nettstedet www.forskning.no. Kommentaren hadde tittelen "Holocaustbenektelse - ikke bare et nazistfenomen" og var skrevet av journalisten Didrik Söderlind. Her skriver Söderlind blant annet at "[...] koblingen mellom ytterliggående muslimer, antisemittisme og Holocaustbenektelse [har] vært merkbar." Forbindelsen mellom ytterliggående muslimer og nazistiske miljøer er for øvrig inngående behandlet i forskningslitteraturen.¹

Det finnes altså rikelig med belegg for at ytterliggående muslimer og nynazister slett ikke har et så dårlig forhold som den fulle blitzeren og folk flest kanskje skulle tro. Jeg satte meg fore å undersøke saken på egenhånd ved å besøke nynazistenes nettsider og

debattfora. Målet mitt var å finne ut hva nynazistene selv skriver om profeten Muhammeds tilhengere. Før vi går videre, bør vi imidlertid bringe litt orden i begrepene. Ytterliggående muslimer vil i det følgende bli omtalt som islamister. Merk at vi må skille mellom islam og islamisme; det sistnevnte er en betegnelse på islamsk fundamentalisme og kan ikke brukes om muslimer generelt. Videre er "nynazisme" også en litt problematisk betegnelse fordi de man gjerne omtaler som nynazister, som oftest avviser denne betegnelsen. De foretrekker å kalle seg "nasjonalister", "hvite borgerrettsforkjempere" eller "identitære". Jeg skal allikevel kalle dem nynazister i det følgende dersom de oppfyller tre krav:

- 1) De stiller seg positive til eller søker å rehabilitere Adolf Hitler og den tyske nasjonalsosialismen.
- 2) De viser seg sterkt jødefiendtlige.
- 3) De fremhever hvite mennesker som kulturelt og biologisk overlegne og fremmer idéen om etnisk homogene nasjonalstater og/eller etnisk segregering.

At de nettstedene jeg har valgt ut nedenfor, oppfyller disse tre kravene, fremgår tydelig hvis man klikker seg inn på dem.

Vigrid

Aller først gikk jeg inn Vigrids nettside: www.vigridtvedt.net Her fant jeg et som bar tittelen "Islam: Nordisk perspektiv". Jeg klikket på avsnittet, og det som stod der, var ikke akkurat pro-muslimsk. Her fant man overskrifter som: "Islam undertrykker kvinner. Islam er voldens religion", "Bekjemp den muslimske pesten", "Når vil du stoppe muslimenes inntog i Europa?"

og "Vær med å stopp [sic] islamiseringen av Europa".

Vigrids omtale av muslimer er hatefull, spekulativ og spekket med fordommer.

Men etter å ha ta en nærmere kikk på alle de giftige og konspiratoriske innleggene som fantes på nettsiden, stod det klart for meg at Vigrids syn på islamismen var litt mer sammensatt enn som så. En annen av linkene på siden bar tittelen "Afghanistan". Her kan man lese dette:

"Taliban viser verden hva et motivert og stolt folk som er væpnet kan by selv verdens eneste superstat av motstand. De har vår respekt. Dette tapre folket

er det SV og Kristin Halvorsen har forrådt og fører krig mot."

Vigrid beskylder norske muslimer for å være voldelige, kvinneundertrykkende og fanatiske; men *Taliban* av alle ting, det er grepa karer som fortjener respekt og hyldester!

Vigrid har også noe godt å si om islamistorganisasjonen Hizbollah; klikker man på det avsnittet som bærer tittelen "Palestina", finner man følgende utsagn:

"De patriotiske og modige Hizbollahkrigerne har vist seg sin jødiske motpart totalt overlegen [...]."

Hva forteller dette oss? Først og fremst at Vigrids verdensanskuelse er en selvmodsigende, inkonsekvent og ubegriperlig suppe, men også at nynazister har et svært uavklart og ambivalent forhold til islamister. Parentetisk bemerket burde forfatteren av Vigrid-tekstene lære seg å skrive skikkelig norsk.

Svenske svin

Hvordan forholder tingene seg så i vårt naboland Sverige? For å se hva våre fascistiske storebrødre i øst mener om islamister, gikk jeg inn på bloggen til unge Patrik Forsén, tidligere leder av Nationaldemokratisk Ungdom og et av den svenske nynazismens vidunderbarn. I et av blogginnleggene forsvarer Forsén sin tilstedeværelse ved en antisjonistisk demonstrasjon som ble arrangert av den svenske islamisten Mohamed Omar. Forsén skriver blant annet dette:

"De invandrare som har kommit till Sverige är inga vi kan ställa till svars för den kolonisation vi utsätts för. [...] Det vi kan, och kommer att bli tvungna att göra, är att arbeta tillsammans med invandrargrupper som vill leva enligt sin egen kultur, religion och tradition."

Her har vi en nynazist som ikke bare aksepterer innvandrere, han ønsker også samarbeide med dem; og han mener at de skal få lov til å praktisere sine egne tradisjoner. I et annet blogginnlegg kommer Forsén med støtteerklæringer til Mahmoud Ahmadinejad og det islamistiske Iran.

Jeg var ennå ikke helt ferdig med Sverige og tok derfor turen innom det nynazistiske nettstedet nationell. nu, hvor jeg fant et innlegg med tittelen "Sverigedemokraterna borde heta Israeldemokraterna". Tittelen er et sitat av den ovennevnte islamist Mohamed Omar, og denne sikter til Sverigedemokraternas pro-israelske standpunkt. Sverigedemokraterna er absolutt rasister, men så avgjort ingen nynazister, og i kommentarene til innlegget er det flere Sverigedemokrater og andre som går hardt ut mot nynazistenes lefling med islamistene. I et tilsvarende svar til denne kritikken skriver redaksjonen at "Mohamed Omar är en intressant person som besitter värdefull kunskap om bland annat Palestinafrågan och därför ger vi honom utrymme."

Tysklands skam

Turen gikk deretter videre til Tyskland, det landet som fostret nazismen. Et av Tysklands viktigste fora for nynazister, er nettstedet <http://forum.thiazi.net>. Jeg oppgav "Hamas" som søkeord, og skummet gjennom de trådene hvor denne islamistorganisasjonen ble nevnt. En av trådene heter "Gaza 2009 – eine Dokumentation", og her finner vi signaturen "K. aus H.", selverklært hedning og nasjonalsosialist, som blant annet har dette å si:

„Identifikation und Mitgefühl mit Arabern ist nun wirklich nicht das was mich kennzeichnet, aber [...] ich würde zu gern an Seiten

der Hamas kämpfen, denen zu Unrecht ihre Heimat durch den Ewigen geraubt wird.“

Identifisering og medfølelse med arabere er virkelig ikke det som kjen- netegner meg, men jeg skulle mer gjerne kjempet ved Hamas’ side, som urettmessig blir frarøvet sitt hjemland av den evige.
(Oversatt av undertegnede)

Debattanten er altså ingen stor arabervenn, men skulle gjerne alliert seg med Hamas i kampen mot den evige jøde. Man finner imidlertid også eksempler på en direkte positiv innstilling til islamismen. En annen tråd bærer tittelen ”Hamas, Hizbollah und der Islam” og er postet av signaturen ”derStahlhelm”. Her står det blant annet følgende:

„In meinen Augen sind [Organisationen wie Hamas und Hizbollah] Widerstandskämpfer die sich gegen die Gewalt des Terrorstaates Israel wehren. Ausserdem leugnen sie den Holocaust und viele haben Sympathie zu der Nationalsozialistischen Ideologie und zu Adolf Hitler, ab und zu wehten sogar Hakenkreuzfahnen im Gazastreifen.“

I mine øyne er [organisasjoner som Hamas og Hizbollah] motstandskjem- pere som forsvarer seg mot voldsbru- ken til terrorstaten Israel. Dessuten benekter de Holocaust, og mange har sympati med den nasjonalsosialistiske ideologien og med Adolf Hitler, av og til har det til og med valet hakekorsfa- ner på Gazastripen.
(Oversatt av undertegnede)

ekskursjon ble den amerikanske nettsiden **www.stormfront.org**, et av ver- dens fremste diskusjonsfora for nynazister. Mange av inn- leggene er som forventet sterkt fiendtlige til ara- bere og muslimer generelt, men også her kan man finne bevi- ser for nynaziste- nes ambivalente og tidvis positive innstilling til islamismen. Jeg ville finne ut hva amerikanske nyna- zister mente om Osama bin Laden og oppgav dennes navn som søkeord. Jeg fant en tråd med tittelen ”Question about Bin Laden for Experts”. De fles- te debattantene mener at bin Laden er en jødisk eller *sionistisk* oppfinnelse, men én av dem, som bærer signaturen ”Calvin” og som i de fleste av sine innlegg spyr ut hatske og giftige kom- mentarer om afroamerikanere og jøder, har følgende å si om al-Qaida-lederen:

“Bin Laden could have lived a life of ease and comfort as a puppet of the Jewnited States, but he chose to fight and die for his people and his homeland. [...] I respect Bin Laden for his willingness to sacrifice himself for his people and his land, and his unwill- ingness to submit to our government with all of its overwhelming power and destructive technology.”

gjelder både nynazistiske organisa- sjoner og enkeltpersoner med klare nynazistiske sympatier. Nynazismen er imidlertid ingen enhetlig og kon- sekvent ideologi, for man finner også rikelig med muslimhets på nynazis- tenes nettsteder. Men nynazistenes sterkeste drivkraft er jødehat og antise- mittiske konspirasjonsteorier, og dette hatet stikker langt dypere enn aversjon mot muslimer og andre ikke-vestlige innvandrere. Som det fremgår av det svenske eksempelet ovenfor, så er enkelte nynazister ikke engang spesi- elt innvandreriendtlige. I stedet for å venne sin aggresjon mot svenske mus- limer – som ville ha utgjort en konkret og lett synlig motstander – så er nyna- zister av Patrik Forséns kaliber langt mer opphengt i jøder, som angivelig styrer verden i all hemmelighet og som representerer et mer vagt, usynlig og u håndgripelig fiendebilde. Formodelig er det nettopp dette jødehatet som får

nynazister og islamister til å demonstrere side om side. På alle nynazistiske nett- steder finner man side opp og side ned med støtte til palestinerne sak, men hoved- motivasjonen bak denne Palestina- solidariteten ser ut til å være hat mot jøder snarere enn kjærlighet til arabere.

Islamismen og nynazismen er to onder som har

funnet hverandre, og de burde bekjem- pes på lik linje. Her må det nok en gang betones at islam og islamisme ikke nødvendigvis er det samme. Islam er en religion, tidvis fredelig og filan- tropisk, tidvis forstokket og bakstre- versk - i likhet med kristendommen og jødedommen. Islamisme er derimot en menneskefiendtlig og ekstrem ideologi, en bokstavtro tolkning av Koranen, med hovedvekt på Koranens mindre sympatiske avsnitt - akkurat slik som amerikanske kristenfundamentalister og fanatiske, jødiske bosettere legiti- merer sine ugjerninger ved å vise til usympatiske avsnitt i Bibelen.

For Blitz, Rødt og diverse andre grup-

per som befinner seg så langt ut på venstresiden at de nesten tipper over, burde islamismen logisk sett utgjøre en like stor ideologisk fiende som nynazismen. Likevel hører man lite til kritikk mot for eksempel Taliban, Hizbollah og Hamas fra den kanten. Jeg støtter palestinernes rett til et ver- dig liv i frihet i deres gamle hjemland, og det bør alle sympatiske og oppegå- ende mennesker gjøre. Samtidig bør man også ha anstendighet nok til å ta klart og tydelig avstand fra så vanvit- tige og jødefiendtlige organisasjoner som Hamas og Hizbollah.

Kanskje den fulle blitzeren hadde rett. Hva vet vel jeg? Kanskje man fak- tisk kan regne med beskyttelse fra de fleste muslimske innsatte dersom man havner i buret og erklærer seg som en svoren antinazist. Men hvis enkelte av de muslimske innsatte har sympatier i islamistisk retning, så ville jeg nok ikke vært så sikker.

1
Se blant annet følgende verk:
Henrik Bachner: ”Återkomsten. Antisemitism i Sverige efter 1945”
Trond Berg Eriksen, Håkon Harket og Einhart Lorenz: «Jødehat: antisemittismens historie fra antikken til i dag»
Katrine Fangen: ”En bok om nynazister”

**Thomas Myhrvang
Gadourek**

Gateavisa ønsker våre venner på Blitz alt godt i det nye året, og ser frem til aktiviststunt og demoer, vafler og øl, konserter og gode samtaler i tida fremover. (Red.)

”DerStahlhelm” bringer også to angi- velige sitater av Adolf Hitler hvor denne uttrykker sin beundring for islam og aversjon mot kristendommen. Videre legger ”DerStahlhelm” ut et bilde av Hitler i selskap med stormuf- tien av Jerusalem Amin Al Hussein samt bilder av tøffe, maskerte krigere fra Hamas og Hizbollah. På et av bil- dene ser vi Hizbollah-soldater som gjør nazihilsen. Det foreligger et åpen- bart svermeri for disse grupperingene.

Hat på amerikansk

Siste etappe på min lille Internett-

Her aner man helt klart beundring for bin Ladens liv og virke, og dét fra en amerikansk nasjonalist! Denne Calvin mener for øvrig at bin Laden har vært død i årreke og påstår videre at det jødiske propagandamaskineriet dekker over dette for å beholde ham som fien- debilde. Snakk om bakkekontakt.

Konklusjon

Konklusjonen er helt klar: Påfallende mange nynazister uttrykker støtte til og beundring for islamismen og islamis- tiske grupperinger som for eksempel Taliban, Hizbollah og Hamas, og dette

Bør alle bli narkomane

Psykiatrien er som kjent veldig opptatt av å sortere oss inn i kategorier, **diagnoser**. Man kan jo undre seg over om det har noen positiv mening. Det er ihvertfall tydelig at det gir mange negative konsekvenser. Det virker som mange av dem som lider av psykiatrisk tenkning tror at det å samle diverse symptomer og gi dem et navn fører til kunnskap eller innsikt. Sett utenfra osrer dette av nevrotisk kontrollnarkomani, et engstelig behov for å fange inn og sortere menneskelig variasjon i ryddige, avgrensede bokser. Og bak det hele ruver troen på at det finnes en Normal måte å være menneske på, at alt annet er sykdom og at symptomer på variasjon raskest mulig bør dempes med medikamenter.

Psykiatriciens mange diagnoser samles i en lang liste, **DSM** ("Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders"), som utgis og oppdateres av American Psychiatric Association og brukes av psykiatrien over hele verden. Så psykiaterne selv vet jo egentlig at deres diagnoser bare er ideer skapt av dem selv. Men denne bevisstheten blir dessverre fort borte på veien fra psykiatri-kongressene og ut til media, ansatte i helsesektoren og pasientene selv. Diagnosenes diskutabile samling av symptomer blir der til en sykdom, en *årsak* til symptomer. Noe man hjelpeløst er rammet av, som må behandles av profesjonelle pillepushere.

Et grelt og dessverre veldig aktuelt eksempel på dette er diagnosen ADHD. Den deles ut i hytt og pine til unger som ikke passer inn i skolens stillesittende fokus på boklig lærdom, med et veldig snevert perspektiv: det er *barna* det er noe feil med, de har kjemisk ubalanse i hjernen, og det bør behandles med amfetaminliknende stoffer. Dette blir en privatisering av mentale og sosiale problemer. Det er liten interesse eller fokus på *hvorfor* barna er urolige eller ukonsentrerte, om det kan ha noe med familiesituasjon, kosthold eller skolen selv å gjøre. Veldig behagelig og lettvinnt for de voksne; verken foreldre, lærere eller skolepolitikere behøver dermed gå i seg selv og se på hva slags livssituasjon de gir ungene. Barna betaler hele prisen ved å bli tvungne stat-snarkomane på sterke stimulanter, til stor profitt for legemiddelindustrien som driver meget aktiv lobbyvirksomhet for å støtte opp om denne tankegangen.

Det er godt de ikke hadde Ritalin den gangen Mozart var barn, ellers er det mye flott musikk som aldri ville blitt til. Komponere konserter fra femårsalderen, det er vel neppe normalt? Mozart døde bare 35 år gammel, etter å ha skrevet over 600 verker. Snakk om hyperaktiv utblåsning!

Hva hvis Einstein hadde fått kjemisk "hjelp" mot sin drømmende og abstrakte legning, som passet veldig dårlig inn i datidens Prøyssiske skoleverk?

Psykiatrien og pilleindustriens markedsførere er alltid på utkikk etter nye kunder, og det blir dermed ingen grenser for hvilke deler av livet som skal sykeliggjøres. Også vi psykedelikere har fått

påklistret en diagnose: overivrige psykiatere fikk inn diagnosen **HPPD** ("Hallucinogen Persisting Perception Disorder") på DSM-lista. Når man leser indikasjonene på denne diagnosen blir man slått av hvor vage og svevende de er, og om kategorien i det hele tatt har noen mening. Det dreier seg om er visuelle forvrengninger og støy i etterkant av bruk av psykedeliske stoffer som LSD, fleinsopp, meskalin o.l. Folk kan se glories rundt gjenstander, etterslep i lufta etter ting som beveger seg, bevegelser på stillestående overflater, prikker eller "snø" i lufta osv. Problemet er at symptomene er nesten umulige å avgrense, noe forfatterne av diagnosen selv innrømmer. For selv friske mennesker som aldri har vært i nærheten av psykedelika kan oppleve slike fenomener. De fleste har vel lagt merke til prikker eller streker som beveger seg i synsfeltet (det er små mengder bønn i øyevæsken) eller et mylder av bittesmå svake "gnister" hvis du stirrer på himmelen eller en hvit vegg (det er faktisk de hvite blodlegemene i øyets blodårer vi ser). Forvrengninger og ustabiliteter i synsfeltet kan alle oppleve en dag de er veldig slitne. Spørsmålet blir om brukere av psykedelika har slikt i større grad enn andre, eller om de bare er mer oppmerksomme på og interesserte i sånt enn folk flest.

Noen av fenomenene som nevnes for HPPD kan likevel være reelle ettervirkninger av psykedelika (glories, etterslep, bølgende bevegelser på egentlig stillestående overflater). De fleste med psykedelisk erfaring har vel opplevd det, men vet også at slikt som regel avtar ganske raskt etter bruk. Nybegynnere kan imidlertid bli bekymret, og vikle seg inn i engstelige tanker om at de kanskje har påført hjernen sin varige skader. Jeg har selv opplevd det, men forsto seinere at det skyldtes en tripp som i panikk ble avbrutt (med valium) før den hadde fått gå sin naturlige gang til forløsning. Det virket som hjernen fremdeles sydet og kokte under overflaten, og urolighetene i synsfeltet ble ikke helt borte før jeg igjen tok en tripp og fullførte den uten brutale avbrudd.

Å finne opp en diagnose som HPPD motvirker de målene psykiatrien påstår å jobbe for. Det å fortelle engstelige og overfølsomme trippere at de "har" HPPD fyrer bare opp under engstelsen. Og selvfølgelig prøver psykiaterne raskt å prakke på pasientene "behandling" med sløvende stoffer som Valium, Xanax eller Klonopin, som bare hemmer

helingen. Isteden burde de beroliget pasienten med at dette er normalt og ufarlig, og et tegn på at de har brukt psykedelika for hyppig i det siste og trenger en lengre pause. I de få tilfellene der synsforvrengningene fortsetter uvanlig lenge burde terapøyten heller gå inn på hvordan brukerens siste tripp forløp, hva den evt. brakte fram i bevisstheten av problemer, og hvordan brukeren håndterte det. På denne måten kunne det styrket pasienten, ved å lære henne å tolke fenomenene som nyttige signaler fra de under- og ubevisste delene av hjernen, og føre til større selv-innsikt og mental utvikling.

Mange av dem som jobber i psykiatrien har sikkert et virkelig ønske om å hjelpe dem som kommer med sine følelsesmessige knuter. Problemet er at de har små muligheter til det så lenge de jobber etter psykiatriens ideologi og verdenssyn. Fokuset der er jo der på sykdom, ikke helbredelse, og de forstår ikke at mentale og følelsesmessige livskriser er gyldne sjanser til å bearbeide og forløse dyptliggende problemer. Isteden prøver de å "normalisere" pasienten raskest mulig ved å dempe symptomene med kjemi. Resultatet er at pasienten aldri kommer videre, og fortsetter å være avhengig av pillene for å opprettholde en slags fungerende normalitet. M.a.o., de har blitt narkomane, skapt av psykiatrien og betalt for i dyre dommer av det offentlige. 400 000 nordmenn tar daglig lykkepiller med frokosten for å komme seg gjennom hverdagen.

Vi som jobber i rusmiddelomsorgen ser dette hele tiden. Hardbarka gatenarkomane er mye mer avhengige av piller som framstilles og selges som lovlig medisin, enn de er av heroin. Avvenning fra sistnevnte tar kanskje et par uker, mens abstinensene fra pillene kan vare i måneder og år. Mange av dem jeg har møtt startet sin dop-karriere nettopp med beroligende stoffer fra legen, som en privatisert "løsning" på store familieproblemer med rus og overgrep.

Ja, vi har et stort narkotikaproblem i Norge, men de forkomne stakkarne vi ser henge på Jernbanetorget er dessverre bare en liten del av alle de som er hekta. De fleste narkomane har både hus og jobb og pene klær, og få interesserer seg for hva slags liv de egentlig har så lenge de klarer å gå på jobben og være gode forbrukere.

Are Krishna

Autistiske fordeler

Det finnes andre veier å gå enn å prøve å presse oss alle inn i en standard normalitet, veier som kan gjøre ellers problematiske egenskaper om til nyttige ressurser. Et eksempel er autisme og liknende tilstander. De fleste tenker vel raskt på Rainman, men "autisme-spekteret" spenner fra det vi ikke kan skille fra normal menneskelig variasjon – folk er forskjellige – helt til pleietrengende handicap som total mangel på språklig intellekt. I den høytfungerende enden av skalaen finner vi folk som gis diagnosen Asperbergers syndrom. Dette er folk som ikke har helt så sterke medfødte sosiale evner som folk flest, har problemer med forandringer og ikke kan håndtere stress eller mange forskjellige inntrykk på en gang. Til gjengjeld er de ofte uhyre kompetente til å løse oppgaver som krever stor sans for detaljer, systematikk og konsentrasjon – oppgaver som "normale" mennesker ofte har problemer med:

Erfaringene med en sønn med "normalt begavet infantil autisme" fikk den danske IT-mannen Thorkil Sonnes til å danne firmaet **Specialisterne**. Det kombinerer idealisme og forretning, og har spesialisert seg på grundig testing av data-systemer. De ansetter kun folk fra autisme-spekteret – "spesialistpersonligheter" – og har tilrettelagt hele bedriften etter det. Hver ansatt får hjelp til å kartlegge sine evner og får individuelt tilpasset opplæring, og kunder som ønsker firmaets tjenester må tilby en arbeidsplass uten forstyrrelser eller krav til sosialisering. Specialisterne har stor kommersiell suksess, og har hatt kunder som Microsoft, CISCO, Oracle og Siemens. De har nå to avdelinger i Danmark, etablerer seg for tiden i Skottland og planlegger også å utvide til Sverige og India.

www.specialisterne.dk

Vernon Smith fikk Nobelprisen i økonomi i 2002. Han har seinere fortalt at han har Asperbergers syndrom, og at dette har vært til stor hjelp i hans arbeid. "Jeg kan koble ut og gå inn i konsentrasjonsmodus, og da er resten av verden stengt helt ute. Og kanskje enda viktigere: jeg føler ikke noe sosialt press til å tenke eller gjøre ting på samme måten som andre. Det har gjort meg mer åpen for å se på problemer i økonomi på nye måter".

"Vi har kvittet oss med fordommer rundt hudfarge, seksuell legning mm, men det er fremdeles liten forståelse for mental variasjon, eller innsikt i at mangler også kan være fordeler i visse aktiviteter. Vi behøver ikke alle være like for å leve sammen eller ha produktive og tilfredsstillende liv".

Godt, billig og sunt

Synes du mat er dyrt på supern? Lever du av Grandiosa og gatekjøkkenmat? Er du lei av avisenes forvirrende kostholdsråd og matmoter? Her er Gateavisas lavterskeltilbud til næring, sjelefred og bedre råd!

Fra å være noe du spiste for å stagge sulten, har mat gått til å bli et stort mediafenomen og dermed fullt av moter og myter. Kokebøker er blitt den bestselgende typen bøker, alle aviser og blader har matoppskrifter, og radio og TV er fulle av matprogrammer. For ikke å snakke om alle oppslagene om ernæring, om hva du bør spise og ikke bør spise. Det kan virke som om den ene uka er noe sunt, men neste uke får vi skrekkoppslag om hvor skadelig den samme maten er. "Spis gulrøtter mens det er sunt"

Men VG, Dagbladet eller ukebladene er ikke gode kilder til ernæringsinfo. Det hele er langt enklere enn de framstiller det, og hva en menneskekropp trenger av næring har vært kjent i mange tiår, det skjer ikke egentlig store endringer i hva forskerne mener eller Statens Ernæringsråd anbefaler. Støyen kommer fra medias behov for skandaler, og fra selvutnevnte ernærings-guruer som prøver å innbille oss at vi bør kjøpe deres svinedyre spesialprodukter.

Målet for bra mat må vel være at den er god, billig og sunn, og at produksjonen av den ligger minst mulig til byrde for vår hardt prøvede planet. På tross av hva media og helsekostbransjen prøver å fortelle deg, så er disse kravene lette å oppfylle. Det krever bare littegrann kunnskap.

Samling i bønn

En enkel tommelfinger-regel: all ferdigmat er bøff. For å tjene mest mulig bytter fabrikantene ut ekte ingredienser med billige etterlikninger – kjøtt-smak blir til monosodiumglutmat, sour cream blir til melkesyrepulver. I tillegg må de jo tilsette ymse kjemikalier for å få denne maten til å holde seg i lange tider i butikken, og spe på med fargestoffer for å gjøre gørra mer fristende.

Ikke noe av dette er spesielt godt eller sunt, og ikke billig heller sett i forhold til næringsinnholdet. Første skritt blir derfor å drite i ferdigmaten, og heller lage sjøl fra ordentlige råvarer. Da trenger du et kjøkken – eller ihvertfall en kokeplate, et par gryter og helst et kjøleskap. Mat kan da trylles fram utrolig billig, og sunnheten kommer med på kjøpet – helt gratis!

Kjøtt og fisk er godt, men krever mye fôr å framstille, og det betaler du for. Vi skal se at det finnes langt billigere kilder til den næringen vi trenger. Trikset for fattige sjeler er å "sanke" sine ingredienser lengst mulig ned i næringskjeden. For generelt går 90% av energien i maten tapt for hvert ledd (dyr som spiser planter, dyr som spiser de dyra igjen, osv). Sagt på en annen måte: ved å kjøpe plantematen gjennom en ku eller gris mister vi 90% av næringa, og sitter

bare igjen med 10% i kjøttet etter slakt. Og det er ikke sånn at kuene lenger lever av gress og høy, nei for å lage nok melk og kjøtt til millioner av burgere og ferdigpizzaer føres de med kraftfôr laget av korn og soyabønner, som heller kunne blitt menneskemat direkte. Kjøttmiddag for én kunne

gjøre deg feit og lat.

Men et øyeblikk: dette kan da ikke stemme? I snart 10 000 år har jo de fleste mennesker på denne planeten levd hovedsaklig av karbohydrater, i form av **stivelse** fra korn, ris og mais, og det har gått helt utmerket (for dem som fikk nok av det...). Det er

altså ha vært plantemiddag for 10. Det er jo ikke uendelig med dyrkingsarealer i verden og det er som kjent nok av mennesker som går sultne. Det samme gjelder mye av fisken, som ikke lenger fanges ute i havet, men drettes opp i norske fjorder – 10 kg

en sleip forfalskning å si at man blir tjukk av poteter, ris eller brød. Men det er klart det spiller en rolle hvilken *form* vi inntar dem: det er stor forskjell på å spise en kokt potet og å spise potetgull eller pommes frites fra McDonalds. Tilsvarende er det stor

Mat er ikke noe man skal bekymre seg over, men noe man skal kose seg med

fôr laget av villfisk går med for hver kilo billig ørret på Rimi...

Det betyr ikke at du må bli veggis, men du vil oppdage at det ikke er noe stort offer eller savn å flytte fokuset over på plantekost, og heller spise kjøtt, fisk og kylling sjeldnere eller i mindre mengder (istedenfor en svær biff kan vi f.eks. gjøre som folk i Asia, og kutte kjøttet i småbiter og blande i maten så trenger vi mindre for å få god smak).

Fæle karbohydrater?

Matens viktigste oppgave er å forsyne oss med energi til å holde kroppen i drift. Kroppen kan få energi ut av å forbrenne både karbohydrater, fett, proteiner og alkohol, men det billigste og sunneste er at mesteparten kommer fra karbohydrater. Der skvatt du kanskje litt i stolen? Vi blir jo daglig bombardert av advarsler mot karbohydratene, og butikker og reklame er fulle av nye "lav-karbo" produkter. Mange ser nå på karbohydrater som noen skumle monstre i maten som bare venter på å kaste seg over deg og

forskjell på åssen kroppen håndterer loff kontra grovbrød, eller hvit kontra brun ris. Næringsstoffene bør ikke inntas i rensert form, men tvertimot helst så ubearbeidet som mulig. Fra naturens side kommer de nemlig i passende blanding med fiber, mineraler og vitaminer.

Det er altså ikke karbohydratene det er noe gæernt med, men måten moderne matindustri behandler dem. Med den matkulturen vi skisserer i denne artikkelen behøver du ikke lenger være redd for karbohydratene. Tvertimot er et generelt råd at 70% av energien du eter bør komme fra nettopp dem, i minst mulig raffinert form. Mat er ikke noe man skal bekymre seg over, men noe man skal kose seg med!

Sukker er imidlertid også karbohydrat, i sin mest rensede og lettfordøyelige utgave. Dette er ikke noe kroppen trenger, det er for konsentrert og for hurtigvirkende. Den foretrekker å få sitt sukker langsomt og jevnt, ved å spalte det fra stivelsens ferd gjennom 20 meter tarmer. Likevel tåler vi å spise en del søtt, men ikke så mye som norsk gjennomsnittskost, som på sikt

ofte fører til sukkersyke. Samtidig er de syntetiske søtstoffene de nå sniker inn i alle produkter for å redusere kaloriinnholdet mye verre for kroppen (sukralose, aspartam, natriumcyklamat). Det beste er å venne seg fra at alt man drikker på død og liv må smake søtt, eller lage boblebad i munnen. Vann er gratis og sunt, og noe de fleste får i seg for lite av (Ola Nordmann går rundt halvveis dehydrert av all kaffen han tyller i seg i løpet av 8 timers stressa næringsliv, med vondt i huet og slapphet som resultat). Og selv saft og jus har langt mindre sukker enn en brus, og gir i tillegg viktige vitaminer, mineraler og antioksidanter.

Byggematerialer

Proteiner er den viktigste gruppen stoffer i kroppen, og er det som vev og organer er bygget opp av. De er kjempemolekyler som er satt sammen av mindre byggesteiner, **amino-syrene**. Det finnes mange forskjellige av disse lego-klossene. Noen kan kroppen din lage sjøl, andre må tilføres gjennom maten (såkalte essensielle aminosyrer). Det er altså ikke nok å få i seg mye protein, de må også ha en passende blanding av aminosyrer.

Når du nå skal trøste lommeboka med mest plantekost må du derfor vite hva du trenger å spise. Basismat som korn, poteter, mais og ris inneholder en god del protein, men ikke alle aminosyrene. Den enkleste og billigste måten er å kombinere dette med *belgfrukter*, dvs. linser, erter, kikkerter, bønner... Sammen utfyller de hverandre: de aminosyrene korn har lite av, har erter mye av, og omvendt. Alle kulturer i verden har funnet fram til dette: i Asia har de i årtusener spist ris og linser, i Amerika mais og bønner og i Europa korn og erter. Hundrevis av millioner mennesker lever slik fremdeles, og fisk og kjøtt er luksusprodukter til sjeldne anledninger av fest.

De konserveringsmåtene som best bevarer næringsinnholdet er tørking og frysing, hermetikk gir lite næring. I innvandrerbutikker kan du for et par tiere kjøpe svære poser tørkede belgfrukter av alle slag, nok protein for et par uker. Det er bare å legge dem i vann om kvelden, så kan de kokes og etes neste dag. Linser behøver ikke engang bløtlegges, de er så små at du kan koke dem direkte. Praktisk hvis du er dårlig på å planlegge helt til neste dag...

Blanding av aminosyrer varierer også mellom belgfrukter, men du behøver ikke ha noe bekymret og teknisk innviklet forhold til det. Trickset er å spise mye forskjellig, så jevner det seg ut. Kroppen har også en viss lagringskapasitet, det er ikke livsnødvendig at hvert eneste måltid er perfekt.

Mange tror at veggiser lever et trist liv med bønner og ris, men sånn behøver det ikke være. Sjøl har jeg ikke spist kjøtt på 18 år, og synes bønner er ganske kjedelige greier. Unntaket er soyabønner, som er ekstremt praktisk mat ved at det er så billig og har fullverdig protein. De smaker i grunn ingenting, men egner seg godt til å kværnes opp og blandes med diverse til en god deig som kan stekes som middagskaker, og proteinene er klissete åla kjøtt og dermed nyttig til å få ting til å henge sammen (soyamel kan f.eks. erstatte egg i pannekakerøre). Ellers henter jeg mine proteiner fra kikerter og deilige melkeprodukter som ost, youghurt og rømme.

Nøtter er også veldig bra proteinkilder: peanøtter har langt mer protein enn grisekjøtt, til en brøkdel av prisen. Også de er belgfrukter, og inneholder alle aminosyrer du trenger. I tillegg får du der vitamin B12, som kan bli mangelvare i en veggis-diett, særlig for veganere som ikke spiser melkeprodukter og egg heller.

De siste åra har media fått folk til å tro at man må spise veldig mye proteiner, men for de fleste av oss er dette en dårlig idé. De som vokser mye – barn og ungdom, voksne som trener opp store muskler, gravide – trenger mer, mens voksne ellers trenger rundt 50 gram proteiner om dagen til vedlikehold av kroppen. Og spise mer enn det påvirker kroppen negativt: den bruker da proteinene som brensel istedenfor byggematerialer, og det gir høye nivåer av restprodukter i blodet som belaster nyrene. Spesielt gir dette plager for folk med reumatiske lidelser. Det er også unødvendig dyrt.

Fett, esse

Den siste gruppa viktige næringsstoffer er fett. Dette er også noe folk har blitt redde for, og markedet er oversvømt av light-produkter. Det er klart du kan bli tjukk av å spise for mye fett, for dette er konsentrert energi: når det forbrennes gir et gram fett dobbelt så mange kalorier som et gram karbohydrater eller proteiner. Men igjen, det spiller en stor rolle hva slags fett du spiser. Industrimatene inneholder de billigste og dårligste typene. Og ikke nok med det: fett i ferdigmaten er mekka på og endret kjemisk for å få den konsistensen de ønsker. Slikt “trans-fett” legger seg lettere på sidebeina enn naturlig fett, og er dessuten mistenkt som kreftframkallende.

Fett deles gjerne inn i to typer: mettet fett og umettet fett. Kroppen klarer dårlig å håndtere store mengder mettet fett. Den må da lage masse kolesterol for å få frakta det rundt i blodet, og det kan klumpe seg og gi hjerte- og karsykdommer. Fett fra dyr (kjøtt og melkeprodukter) er hovedsaklig mettet fett, mens fett fra planter er mest umettet. Mettet fett er stivt (som smør og margarin), mens umettet fett er flytende (som matoljer). Med en hovedsakelig plantebasert kost er heller ikke fett noe du behøver være redd for. Faktisk er det livsnødvendig for kroppen å få en viss mengde fett. Bytt ut smøret eller margarin i steikepanna med rapsolje

eller olivenolje, så gjør du kroppen og planeten en tjeneste.

En fett-type som har fått enorm oppmerksomhet er omega-3. Jeg kan knapt gå gjennom Oslos gater uten å bli plaget av selgere som skal prakke på meg piller med omega-3 laget av krill som Røkka har raska til seg i sørishavet. Men igjen finnes det bedre kilder: rapsolje er rik på omega-3, og dessuten en av de billigste matoljene. Lin- og hampfrø er også rike på omega-3, og blandes ofte i gode brød. Det er altså unødvendig med dyre kosttilskudd, det er ikke store mengdene du trenger.

Det beste med den matkulturen jeg her beskriver er at den fjerner bekymringene rundt mat. Jeg elsker smør, bruker tjukke lag på brødet, og spiser mye ost. Men uten kjøttmaten får jeg likevel i meg lite mettet fett i forhold til et vanlig norsk kosthold, og er både slank og har lavt blodtrykk og kolesterolnivåer. Det er ikke nødvendig å leve pietistisk for å ha et sunt kosthold!

De små ting

Det var de tre viktigste typenæringsstoffer. I tillegg trenger vi fiber så tarmene har noe å jobbe med, og små mengder vitaminer, mineraler og andre sporstoffer. Med et kosthold slik vi har skissert her er ikke dette noe du behøver å tenke mye på, det kommer med på kjøpet når du unngår den mishandlede ferdigmaten. Vi skal jo heller ikke bare spise disse tre hovednæringsstoffene, vi blander jo selvfølgelig inn diverse grønnsaker, urter og krydder for smak og konsistens. Mørkegrønne grønnsaker som brokkoli, spinat, kruspersille, brennelse er rike på jern, og et par frukter om dagen dekker C-vitaminbehovet.

Helsekostbransjen ljuger altså når de prøver å få oss til å tro at vi må ha i oss dyre piller med vitaminer eller omega-3 fett. Det er kanskje sant hvis du lever av superns ferdigmat, men ikke med vårt billige kosthold. Det

har også vist seg at syntetiske vitaminer i pilleform ikke har like god virkning som de naturlige fra maten. Noen undersøkelser tyder tilogmed på at de som spiser kosttilskudd har høyere dødelighet enn de som ikke gjør det. Vi er ikke utvikla for å spise piller, men tilpasset næring som finnes i naturen!

Godt!

Jaha, så veit vi åssen vi skal skaffe oss nødvendig næring på en billig og miljøvennlig måte. Som vi ser er det ikke så vanskelig, det krever bare at vi er litt bevisste, tilstede i livene våre, iste-

samle deg et batteri av kryddere og andre godsaker som du kan tilsette i små mengder, så kan selv billige og enkle råvarer blir deilig mat (se liste nedenfor).

For å komme i gang kan du jo bruke noen oppskrifter, og så heller eksperimentere etterhvert. I Gateavisa har vi som regel med spalten “En fattig jøvels kjøkken”, der kokken vår lager middag for 10 kr per pers. Du kan også se ham i aksjon på TV: alle episodene som ble sendt på Frikanalen ligger på www.gatv.no. På de følgende sidene finner du noen lettlagde billigmiddager. Blitz har også nylig utgitt kokebok etter samme tankemåte (se egen bokanmeldelse).

Og så må du ikke glemme å kose deg og nyte livet! Det er ingen grunn til å ha dårlig samvittighet for å spise sjokolade, bløtake og potetgull innimellom. Det spiller ingen rolle for helsa eller vekten, det som betyr noe er den daglige kosten. Etterhvert som du venner deg til hvordan mat egentlig skal smake vil du nok også oppdage at du har mindre lyst på den usunne ferdigmaten, og blir mer oppmerksom på hvordan kroppen din protesterer mot alle kjemikalierne. Får du lyst på noe snacks så spis nøtter, popp popcorn sjøl eller rist solsikkefrø i en tørr steikepanne. Mye billigere enn posene fra Maarud!

Nå når du har redusert matutgiftene dine til en brøkdel har du faktisk også råd til å gå opp i kvalitet. De fleste råvarer er også tilgjengelige i økologisk versjon. Det betyr at plantene får lov å vokse i fred, og ikke stresses fram med kunstgjødsel og kjemiske sprøytemidler. Ikke overraskende gir det bedre smak og konsistens, mer næring og mindre allergier. Mat påvirker dessuten ikke bare kroppen din, men også omgivelsene der den blir produsert! Økologisk mat gir mindre forurensning fra jordene og mindre helseproblemer for dem som jobber der. For at mat skal få bruke Debio sitt Ø-merke kreves det også at husdyra får ha et mer ålreit liv. Jeg klarer ikke lenger kjøpe konvensjonelle egg, tanken på de stakkars hønene som står hele livet i et bittelite bur (eller tramper hverandre ned i svære haller med tusener av “frittgående høns”) ødelegger apetitten. Ø-merket mat er også fri for gen-manipulerte ingredienser, så langt det er mulig for importørene å sjekke (spesielt viktig for utsatte grøder som mais og soyabønner).

Økologisk mat er dyrere enn konvensjonell produksjon. Men kanskje det er bedre å spise enkel mat av høy kvalitet, enn fancy mat av dårlig kvalitet? Prisen avhenger også veldig av hvor du handler. Supermarkedene i Coop-kjeden satser aktivt på å tilby økologiske varer, og de er mye billigere enn i helsekostbutikkene, ofte bare noen få kroner mer enn konvensjonelt produkt. Det er vel verdt det, om du så må stå over et par øl eller en beis?

Are Hansen

Spiskammerset

Her er et minimum av det jeg har vil ha i kjøkkenskapene. Disse ingrediensene er ting som holder seg, og som kan kombineres til tusen ulike matretter. Du trenger nok ikke alt dette med en gang, men kan heller kjøpe inn etterhvert som behovet dukker opp.

Varer i **fet skrift** kjøper jeg økologisk, billig fra Coop-butikkene. Ellers er det stort sett vanlig fra supern:

løk
hvitløk
poteter
 gulrøtter
 pasta: **spaghetti**, **makaroni**, lasagnaplater
natur-ris (fra helsekost-butikk)
 oliven
 tørkede kikerter, soyabønner, linser, grønne erter
hvitt hvetemel
 tørrgjær

havregryn
 peanøtter
solsikkefrø
linfrø
olivenolje
rapsolje
egg
 ost
 smør

tomater i boks (lite næring, men god billig smak)
mais i boks
 youghurt naturell
 sukker (brunt fra Helios, hvitt sukker er bløt)

Krydder: havsalt, **pepper**, løkpulver, "Pizza-krydder" (blanding av tørket basilikum, oregano mm), timian, tørket gressløk, grønnsaksbuljong (den kjøper jeg på helsekosten, Rimi-varen er full av kjemi), **kanel**, vanilje. Dette kan gi europeisk og middelhavsaktig mat (italiensk og gresk).

Liker du indisk må du ihvertfall ha spisskummen ("jeera") og koriander-frø i tillegg, og gjerne koriander-blader også (fåes most på glass så det holder seg). Etterhvert kan du eksperimentere deg videre i krydderhyllene i innvandrerbutikker (som er mye billigere på krydder enn supern) – f.eks. litt stjerne-anis kokt med i curryen løfter gryta til proffe høyder...

I tillegg har jeg diverse ting på glass i kjøleskapet: soltørkede tomater (olja de ligger i får også veldig god smak), pesto (finnes både rød og grønn), ajwar (paprikamos), kapers, **ketchup**, osv. De som liker thai eller indisk mat kan finne glass med morsomme kryddersauser osv på passende innvandrersjapper.

Dette er basisen, ting som holder seg i uker og måneder. I tillegg kjøper jeg inn grønnsaker når jeg trenger dem

Spaghetti med tomatsaus

Tomatboks
 1/2 løk
 1 rød paprika
 1 gulrot
 1 fedd hvitløk
 oliven
 en boks mais

1 ts "Pizzakrydder"
 (eller basilikum og oregano)
 olivenolje
 pepper
 salt
 1/2 ts sukker

spaghetti eller annen pasta (helst helkorn, billig på Coop)

revet ost (riv sjøl, mye billigere)

Ha et par-tre spiseskjeer olivenolje i en gryte. Kvern oppi rikelig med pepper, og la det surre litt så smaken sprer seg i fett.

Skvis hvitløken med en hvitløkspresse (eller hakk den i småbiter) og stek den litt i olja på moderat varme. Før den blir brun har du oppi hakket løk og steiker alt noen minutter mens du rører av og til.

Skrell gulroten og skjær i tynne skiver. Rens og kutt paprikaen i biter. Ha alt i gryta sammen med krydderne og litt vann (1/2 dl ?). La det koke 5-10 minutter under lokk.

Hell oppi tomatboksen og oliven (evt. kutta i skiver) og la det hele småkoke mens spaghetti settes til å koke i en annen gryte. Hermetisk mais er allerede kokt, ha den i sausen til slutt så den bare får varmet seg. Servér med revet ost til

(Har du råd, så blir det selvfølgelig bedre med ferske tomater istedenfor boks. De bør da koke med helt fra begynnelsen.)

Daal: Indisk proteinbombe

2 porsjoner

2,5 dl "røde linser" (er vel egentlig oransje)
 6 dl vann
 2 store løk
 3 fedd hvitløk
 3 spise-skjeer smør (eller rapsolje)

1/2 teskje kvernet pepper
 1 teskje malte koriander-frø
 2 teskjeer malt spisskummen
 1 teskje salt (!)
 evt. 2 spise-skjeer hvit eddik (7%)

2,5 dl ris

Som for alle tørka belgfrukter bør du kikke gjennom om det kan ha kommet med småstein i pakka. Skyll dem så gjerne gjennom et dørslag.

Skrell og del løkene i to. Kutt dem i tynne skiver. Skrell hvitløken og skvis med hvitløkspresse eller hakk smått.

Bland alle ingrediensene i en gryte, og småkok i 30 minutter. Når du koker belgfrukter blir det alltid litt skum i begynnelsen, det er bare proteiner.

De kokte linsene smaker lite, derfor bruker inderne såpass mye salt og krydder. Noen ganger har de i chili også, noen ganger ikke.

Hvis du vil ha helt proff smak så bland i eddik til slutt, og server med kokt ris.

Ris: kok opp dobbelt så mye vann som ris. Ha i ris, skru ned på svak varme og kok under lokk uten å røre rundt til vannet er borte (20-30 minutter, står som regel på pakka)

Sikkert en milliard mennesker i Asia har dette til middag hver dag

Hvor bor vitaminene?

A: gulrøtter, tomater, aprikoser, grønne grønnsaker, eggeplommer, fet fisk (makrell, ørret, sild, mfl)

B: finnes i de fleste matvarer, og sjelden noe vi får for lite av (kanskje med unntak av B₁₂, se hovedteksten)

C: alle typer kål, kålrabi, solbær, sitrusfrukter, nyper. Viktig bl.a. for at kroppen skal ta opp jern

D: Kom deg ut! Med solskinn lager huden din det selv. Ellers fra egg og feit fisk

E: nøtter, avokado, raps-olje, egg, melkeprodukter

Den superbillige: Ertesuppe

2 dl tørkede grønne erter
 1 ss smør
 1 ts timian
 1 ts buljong
 rikelig kvernet pepper
 salt
 1 potet

Legg de tørre ertene i bløt i minst 1/2 liter vann over natta. Sil av og hell bort dette vannet og tilsett 1 liter nytt. Ha i buljongen og krydderne og la alt koke til ertene er møre – det tar en god stund, ihvertfall en halvtime. Du må ta en titt nå og da, og evt ha i mer vann hvis det begynner å koke inn for mye.

Mot slutten av koketida tilsetter du poteten skåret i terninger og koker 5 min til.

Ufattelig billig, overraskende godt! Vil du ha det mer mettende spiser du brød til, eller har i mer poteter

Sild og poteter

åla Den Fattige Jævels Kjøkken

Silda får sjelden ligge ved siden av sjømaten i fiskedisken. Nevner du sild til unge folk i dag, tenker de garantert på godteposene med salte og sure gum-mifisk. Den stakkars fisken har sunket rett til bunns.

Fra tidlig på 1800-tallet ble det solgt salt sild i tønner i Norge. I

kombinasjon med kokte poteter ble dette billig og næringsrik dagligkost for folk flest, men spesielt for fattigfranser. Sammen med korn og melkeprodukter ga dette et bredt kosthold og bedret ernæringen i store deler av befolkningen.

med fingrene, tok hallingkast og skrek halleluja da de endelig ble velsignet med en silde- stim som kokte i fjorden.

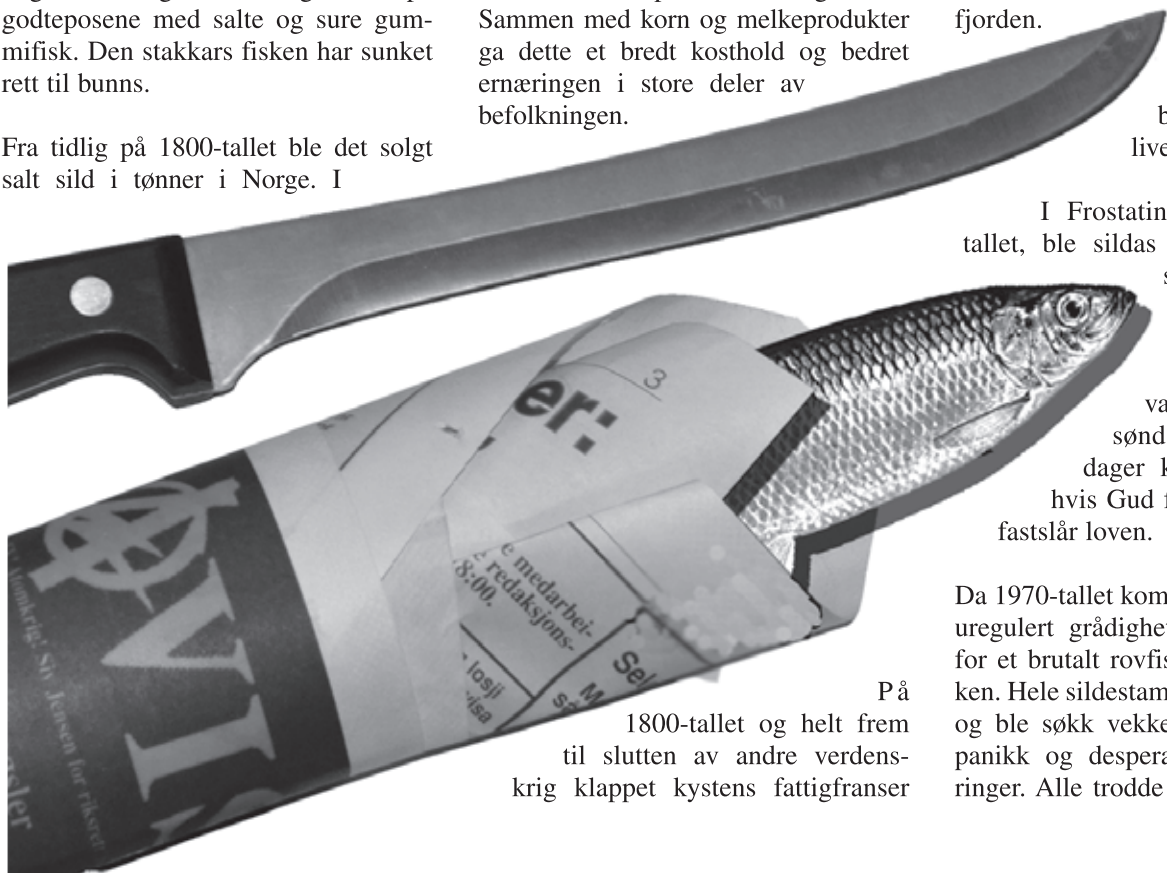
Kunne de i tillegg plukke poteter på en liten jordfleck bak utedassen var livet reddet.

I Frostatingsloven fra 1100-tallet, ble sildas betydning demonstrert ved at selv ikke hviledagen var hellig når den livreddende fisken var på besøk. "Både søndag og alle andre dager kan det fiskes sild hvis Gud fører den til lands," fastslår loven.

Da 1970-tallet kom med trålere og en uregulert grådighet ble silda utsatt for et brutalt rovfiske og gikk dukken. Hele sildestammen sank i havet og ble søkk vekke. Resultatet var panikk og desperate kvotereguleringer. Alle trodde vi hadde utryd-

det en helt art som alltid hadde reddet oss i tunge tider. Men etter noen tiår i fred kom silda tilbake og plutselig var de enorme stimene der igjen.

Silda er sprellende sunn, full av vitamin D, noe vi bleikfeite nordmenn får for lite av og like full av protein som kjøtt, men i motsetning til kjøttet er fett- et såkalt umettet, den typen vi skal ha mer av, og er veldig bra mot hjerteproblemer. Så med grønnsaker i tillegg har du den reneste kroppsyggermiddagen. Nedenfor kan du lese om noen enkle og kjappe oppskrifter. Bon appetitt!

På 1800-tallet og helt frem til slutten av andre verdens- krig klappet kystens fattigfranser

Spekesild med poteter, rødbeter, løk og rømme

(2 porsjoner for 50 kr)

1 pakke spekesild 15 kr
1 glass syltede rødbeter 12 kr
6 - 8 store poteter 10 kr
1 stor løk 1 kr
1 boks lettrømme eller yoghurt 12 kr

Tilbredning

Legg sildefiletene i en kasserolle og skyll dem godt i kaldt vann under springen. De er klare når de ikke smaker altfor salt.

Skylling av sild

Kok potetene. Selv liker jeg best mandelpoteter, men denne gangen hadde jeg ikke nok penger så det ble vanlige i stedet. Skjær løken i skiver. Når potene er ferdigkokt, la de kjøle seg litt ned før de serveres.

Du kan også servere silda på en gammel tradisjonell måte. Skjær silda i skiver og del kokte poteter i tykke skiver. Behold skallet på så får du i deg god næring. Anrett med løk og rødbeter

på en tallerken og server sammen med flatbrød, sennep og rømme. Noen liker også å pakke inn silda i lompe.

Tekst og foto:
Knut Øderud

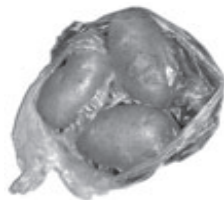
Frossen spekesild

Rødbeter

Løk

Poteter

Rømme

Yoghurt

Spisestedet vegetarcafé

Vi lager gjerne middagen for deg!

Vegetar eller vegan

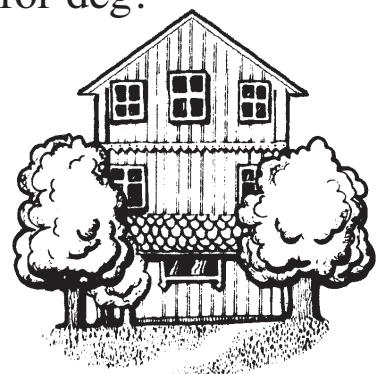
Økologiske råvarer

Man-ons: 14 – 21

Tor & fre: 14 – 20

Hjelmsgate 3, 0355 OSLO

sidegate fra Bogstadveien

Obs! Det går an å bruke Spisestedet som utstillingslokale. Vi hadde nettopp en stor billed- utstilling i forbindelse med boken "Tre Grep og sannheten". Ta kontakt på telefon 22690130.

For de som er ukjent med fenomenet dumpster diving så er det som navnet kanskje tilsier at en rett og slett hopper oppi containere eller søppeldunker. Så kan en spørre seg selv hva i all verden en person skal oppi en container eller avfallsbeholder å gjøre? Vel, en tom container hadde vært ganske hensiktsløs å hoppe oppi, fordi målet med dumpsterdiving rett og slett er å finne ting som har blitt kastet, men som fortsatt kan tjene sitt formål. Og det er masse ting som blir kastet som fortsatt er brukbart, alt fra elektronikk til byggemateriell og mat. Så blir det store spørsmålet hvorfor man skal ta seg bryet med å dukke nedi søppel for å finne disse tingene når man kan få kjøpt det i butikken? Vel, for det første slipper man jo faktisk å betale for ting man finner, og for det andre er det jo rett og slett sløst med resurser å kaste disse tingene, og særdeles meningsløst i en verden hvor mesteparten av befolkningen sitter på minsteparten av ressursene.

Det som kanskje er mest interessant å dumpstre er mat. Hver dag kastes usannsynlig store mengder mat, som er like spisende og næringsrik som den som blir solgt i butikken. Jeg tenker i hovedsak ikke på mat som private husholdninger har kastet fra seg, men mat som butikkene kaster. Det har seg nemlig slik at butikker kaster mat som kanskje er en dag og to gammel (men som fortsatt er spisbar), eller bulkede

Dumpster Diving

grønnsaker, slik at de skal slippe å bli konfrontert med at de har «dårlige» varer i butikkene sine. I dagens kapitalistiske samfunn blir det på sikt mer lønnsomt å kaste slik mat, enn å risikere å miste trofaste, sære kunder, som ikke vil sette sine ben i en butikk hvor det selges «dårlige» varer..! Kiwi har jo også frukt- og grønnt garanti, som gir deg dobbel pris tilbake for de dårlige frukter og grønnsaker du kan finne i butikken som er dårlige, og for alle som klarer å legge sammen en og to, sier det seg selv at det er mer lønnsomt å tape enkeltprisen på en pære i forhold til det dobbelte av utsalgsprisen.

Denne maten kan selvfølgelig mette mange munn, og den kan mette de munn som enten ikke har råd til mat, eller av politiske årsaker ikke vil gi bort pengene sine til kapitalistiske supermarkedskjeder. Det ideelle hadde kanskje vært å tegnet opp et kart hvor man kan finne denne maten, men ikke alle leserene av GA befinner seg i tigerstaden, og jeg inbillar meg at om det hadde kommet opplistet en gitt butikkeier for øret at butikken hans fanntes på at kart over gratis mat hadde sikkerheten blitt trappet opp noen hakk. Her er heller noen generelle tips basert på egne erfaringer:

1) De fleste butikkeiere misliker at du tar søpla deres. Det setter dem paradoksalt nok i et dårlig lys at noen får nyss om at de kaster store mengder mat (på samme måte som det stiller dem i et dårlig lys at de selger dårlige matvarer). Prøv derfor å være diskret, og helst besøk butikken noen timer etter stengetid.

2) Mange bakerier kaster alt av bakverk som ikke er dagsferskt. Har du et bakeri i nærheten med en (lett) tilgjengelig bakgård er det absolutt verdt

å ta en titt. De fleste bakere står opp tidlig, så pass på å være tidligere enn dem, og senere enn stengetiden. Det kreves ikke mer enn en dags forhåndsarbeid for å finne ut når folk kommer på jobb, og når dem drar.

3) I en del storbyer låser butikkeierne containere sine med hengelåser for å holde folk og dyr utenfor containeren, men dette er som regel ikke mer avanserte låser enn at selv en dirke-

somme ting. I deres containere kan du regne med å finne alt fra utgått hermetikk (man tror det ikke før man får se det) til lettere ødelagte campingstoler.

6) Leter du etter mat er Kiwi et bra sted å starte, erfaringsmessig sørger frukt og grønntgarantien deres for at søppeldunkene deres aldri er tomme for slikt.

7) Leter du etter byggemateriell, er byggeplasser stedet å gå. Her finnes alt

Det er bare å kaste seg ut i det!

matør skulle få den opp med litt trening. Dirker kan man enten lange selv (youtube it!) eller kjøpe for en rimelig penge på nett (dealextreme.com). Et dirkesett kan være en god investering, og hvis du setter det opp mot pengene du sparer på mat vil jeg tippe at du med regelmessig dumpstring har tjent inn dirkesettet etter en uke. Ved å dirke låsen opp, kan du pent og pyntelig sette den på igjen når du er ferdig, og ingen vil finne utav at du har lusket i søpla deres.

4) Restauranter kaster også spisbare råvarer. Noen restauranter systematisk, andre ikke.

5) Europriis kaster masse mor-

fra avkapp til sponplater og glava.

8) Leter du etter møblement ol bør du kanskje heller oppsøke privat-leide containere.

9) Sist men ikke minst: ikke ta mer enn du behøver, eller klarer å dele med andre. Det kommer kanskje noen etter deg som også gjerne skulle hatt noe :)

Patrick

Matglad?
Se også s. 2

Aktivistens Kokebok

Aktivistens Kokebok er det siste store fra Blitz-huset i Oslo. Dette er på ingen måte den norske versjonen av Anarkistens Kokebok, men rett og slett en kokebok full av vegetariske og veganske fristelser. Boka byr på mange spennede og fristende oppskrifter, på alt fra pålegg til supper, middager og desserter. Som boka selv konstanterer, er jeg enig i at her finnes både inspirasjon for de som ønsker å kovertere til et kjøttfritt liv, og input til de som allerede har tatt steget men vil prøve noen nye oppskrifter. Det finnes sikkert mange som er skuffet over at Blitz' berømte vaffelopp-skrift ikke er inkludert i verket, men etter min mening er det et godt utvalg av god mat som kompensasjon.

I tillegg til matoppskrifter inneholder boka også en rekke artikler, disse

gir innblikk i temaer som ungdomshusets politikk, vegetarisk/vegansk kosthold som politisk virkemiddel m.m. Boka inneholder også en rekke bilder, som er en sann fryd for øyet.

Utgivelsen er i alt veldig stilfull og pen; stiv per m, tjukke ark og en sann fargebombe. Ikke nok med det er boka også trykket i papir fra bærekraftig skogbruk, så

selv miljøverneren trenger ikke å ha dårlig samvittighet for å ha kjøpt boka!

Det er få ting jeg savner i boka, men en ting følger jeg er på sin plass at blir nevnt.

Det er en del av vegetar-oppskriftene som inneholder ost. Det er i og for seg greit nok, fordi det finnes vegetarisk ost. Det kanskje ikke alle uerfarne (eller erfarne for den saks skyld) vegetarianere vet, er at

det også finnes en del ost som er uvegetarisk (da den inneholder animalske løpe; et enzym fra kalvemage)! Med alle artiklene som er klemt inn i boka, synes hvertfall jeg at det hadde vært på sin plass å nevne noe om dette, så ikke folk som ønsker å være veggiser går i den fella.

Alt i alt en fin bok, og absolutt en verdig julegave!

Patrick

Utgivelsesår: 2009
Forlag: Blitz bok
200 Kr.

Marc Emery blir en martyr for legaliseringsbevegelsen

Marc Emery er verdens fremste aktivist for lovlig hasj og marihuana.

Tirsdag 29 september ble Emery fengslet for utlevering til USA, etter fire års kamp mot myndighetene.

Siden tidlig på 90-tallet har Marc kjempet for legalisering med hovedkvarter i Vancouvers berømte svar på Amsterdam, «Vansterdam». I dette området av Vancouver har han en butikk som selger røykeutstyr og litteratur relatert til cannabis. Det finnes også en egen «ta-med-ditt-eget» røyke-lounge, og flere andre cannabisvennlige butikker og kafeer i samme område. Emerys kampanje, som er den han nå blir rettsforfulgt for, gikk ut på å overgro regjeringen, eller «overgrow the government». En legaliseringsrevolusjon som har som grunntanke at folk skal dyrke så mye marihuana at det blir umulig for myndighetene å opprettholde forbudet.

Salg av frø er noe som teknisk sett ikke er lovlig i Canada, men det blir i stor grad sett gjennom fingrene med. Frø har hele tiden vært Emerys hovedinntektskilde, og pengene han har tjent har han ikke brukt til egen berikelse. Han har i stedet gitt til veldedige formål, blant annet rehabilitering av misbrukere av harde stoffer. Mesteparten har han kanalisert inn i legaliseringsbevegelsen i Canada og USA.

I 2003 lyktes nesten Emery og hans meningsfeller å få avkriminalisert marihuana da de utfordret høyesterett og fikk med borgemesteren av Vancouver på legalisering. Dette var i perioden da Canada hadde en liberal bølge som en motreaksjon mot at USA under Bush ble mer og mer konservativt. Homofilt ekteskap ble blant annet lovlig i den samme perioden. Etter press fra USA ble avkriminalisering av cannabis stoppet, og det etter at regjeringen hadde annonsert at de hadde tenkt å gjøre det. Borgermesteren i Vancouver og mange andre kanadiere var veldig opprørte over at USA utøvet slikt press, og at man dermed ble fratatt muligheten til å føre en selvstendig ruspolitikk. Snuoperasjonen kom etter grove trusler mot kanadiske folkevalgte, bl.a. at en evt. liberalisering ville føre til en fullstendig embargo mot Canada.

Emery er anklaget for å ha solgt cannabisfrø på postordre til USA gjennom sine nettsider. Det amerikanske Drug Enforcement Agency (DEA) har lenge vært ute etter Emery, ikke bare på grunn av salg av frø, men også fordi han er en frittalende legaliseringsforkjemper. Nettopp på grunn av sine politiske ambisjoner kunne Emery kjempet mot utlevering i retten, men dette alternativet ble valgt bort siden Canada i praksis aldri har nektet å utlevere til sin mektige nabo. USA har utvist stor dobbeltmoral vis-a-vis Emery, og amerikanske helsemyndigheter ba i sin tid blant annet folk henvende seg til Emery for å få kjøpt frø for å dyrke sine egne planter til lovlig medisinsk bruk.

«I would like to visit Norway when I am done with my American Gulag time.»

Marc Emery i en epost til Gateavisa 26.11.09

Jodie Emery og sine advokater å gå med på en strafferabatt, noe som medfører at han må sitte fem år. Canadiske myndigheter fikk lov til å la Emery sone i Canada, men den konservative regjeringen ønsket ikke dette. Dermed vil Marc måtte sone sammen med kriminelle som er siktet for langt mer alvorlige forhold i et røft amerikansk fengsel. Han håper å kunne bli overført til Canada etter ett eller to år, og kanskje få straffen redusert som følge av det, men alt avhenger av politikernes velvilje.

Emery har nylig sagt at han ikke vil at folk skal sende ham gode ønsker eller synes synd på ham. Det han ønsker er at du skal ta kontakt med kanadiske og amerikanske myndigheter for å be om at han settes fri, eller i det minste får sone i Canada. Desto flere som engasjerer seg med personlige meldinger, desto større er sjansen for at Emerys budskap blir tatt alvorlig.

USA kunne gitt Emery livstid i fengsel for forholdet han er siktet for, og hadde han vært amerikansk statsborger kunne han risikert dødsstraff. I stedet for å risikere livstid valgte Emery i samråd med sin kone

Dette kan du gjøre for å hjelpe Marc Emery

Du kan kontakte den kanadiske justisministeren, Rob Nicholson, og Peter Van Loan, som er ansvarlig for å godkjenne en evt. overføring fra fengsel i USA tilbake til Canada. Du kan også kontakte Barack Obama for å be ham benåde Emery. En høflig formaning om at de tar til fornuften betyr mye.

Les hvordan: NoExtradition.net og FreeMarc.ca

Debatten endrer seg over hele verden som følge av utviklingen i USA

Det som skjer i USA har ringvirkninger over hele verden. Kanskje ikke så rart, siden det er USA som har vært pådriver for å presse hasjforbudet på resten av verden. Flere latinamerikanske land har benyttet anledningen til å gjøre det som var umulig under Bush, nemlig å avkriminalisere besittelse av narkotika. I Israel og mange

andre land har debatten om medisinsk cannabis blusset opp, og i Frankrike har tidligere innenriksminister Daniel Vaillant gått ut for legalisering. Et av de viktigste argumentene for Vaillant er kvalitet, siden kvaliteten på cannabis i Frankrike ofte er så dårlig at den er farlig. Blir det lovlig, kan man kontrollere kvaliteten.

Etter at den kjente sosiologen Willy Pedersen nylig snudde i sitt syn på cannabis og publiserte en artikkel titulert «Cannabis bør legaliseres» i Morgenbladet, samt liknende innlegg i alle de store ikketabloide avisene, har debattklimaet endret seg betraktelig også i Norge. Flere forskere og

doktorgradsstudenter har kastet seg på vognen og skrevet innlegg til støtte for Pedersen, mens han i stor grad har blitt tiet i hjel av politikerne, noe han også ga uttrykk for i Aftenposten noen uker etter sitt opprinnelige utspill. Reaksjonene fra motstanderne har vært halvslappe og korte innlegg med dårlig argumentasjon, som man kan mistenke blir skrevet slik at disse kan beholde jobben. Svanaug Fjær fra IRIS har kritisert forskerne i SERAF og SIRUS for å produsere forskning som er kjøpt og betalt - det kan virke som forskningsmiljøet i Stavanger prøver å markere seg som en motvekt til det man har i Oslo.

Bare en politiker har deltatt i debatten - Thor Erik Forsberg, en ung og modig stortingsrepresentant fra Arbeiderpartiet som gikk ut med forslag om å avkriminalisere all narkotika. Forsberg fikk et kontant nei uten videre argumentasjon fra sine medpolitikere, men støtte fra mange andre. Vi får håpe Stoltenberg-utvalget er villige til å liberalisere cannabispolitikken, selv om det er heller tvilsomt - utvalget består stort sett av eldre politikere som ikke kan forventes å forstå situasjonen. Men Stoltenbergs egen datter og Arild Knutsen, talsmann for Foreningen for Human Narkotikapolitikk er tilhengere av avkriminalisering og legalisering av cannabis - så det finnes håp.

2009 – et historisk år

California og København vil oppheve forbudet mot hasj og marihuana

I både California og København vurderer man i disse dager legalisering av cannabis. Tom Ammiano har fremmet forslaget i California, og i Danmark er det sosialborgermester Mikkil Warming som står bak.

Man regner med at California kan hente inn 1.4 milliarder dollar i skatteinntekter ved lovliggjøre det som er blitt statens største landbruksprodukt. Og da har man ikke iberegnet alle besparelsene man kan gjøre i forhold til fengselsvesenet og politi. 56% av innbyggerne i staten støtter forslaget, og Arnold Schwarzenegger har uttalt at han er åpen for å diskutere saken. «Marijuana Control, Regulation, and Education Act», som forslaget heter, skal på høring tidlig neste år. I tillegg kommer det et selvstendig initiativ som heter «Regulate, Control and Tax Cannabis Act of 2010». Sannsynligheten for at et av disse blir vedtatt er stor, og da får man se hvordan de føderale

myndighetene reagerer på dette. Uansett hva som skjer har det aldri vært mer støtte for lovlig cannabis i både California og USA enn nå. Til og med Fox News argumenterer regelmessig for legalisering.

I Danmark har det i sommer vært en stor debatt rundt legalisering av hasj, der bystyret ba om å få konkrete forslag om legalisering på bordet. Grunnen er at hasjmarkedet har spredd seg over hele byen etter stengingen av Pusher Street i Christiania i 2004, og at det har oppstått en bandekrig som har blitt stadig mer voldelig og ukontrollert. I en rapport som refererer til Beckley Foundation Cannabis Commission sin meget gode rapport flere steder, konkluderer sosialstyrelsen med at det ikke finnes eksempler på helt lovlig cannabis, men at det allikevel kan være et alternativ. Det oppfordres i rapporten til 18-års-grense og reklameforbud, samt at man holder øye med situasjonen ved en evt. legalisering. De fleste ungdomspartiene støtter forslaget. Bystyret har allerede vedtatt forslaget og sendt det til godkjenning fra Folketinget på Christiansborg. Det er liten sannsynlighet for at forslaget blir virkelighet i denne omgang. Justisdepartementet må nemlig gjøre en lovendring for at det skal bli virkelighet, og justisministeren har allerede sagt at

København ikke kommer til å få en slik dispensasjon. Et flertall av danskene ønsker forsøk med legalisering, og diskusjonen fortsetter uansett i København.

Vinnerne av Cannabis Cup 2009

22. - 26. november gikk den 22. Cannabis Cup i Amstедam av stabelen. Cannabis Cup som er inne i sitt tjueandre år er et slags VM i hasj, marihuana og relaterte produkter. Hovedprisen i år ble en reprise fra fjoråret da Green House vant med sin strain Super Lemon Haze. Her følger vinnerne.

Cannabis Cup

1. plass: Super Lemon Haze, fra The Green House
2. plass: Vanilla Kush, fra Barney's
3. plass: Head Bang, fra The Green Place

Super Lemon Haze

Indica Cup

1. plass: Starbud, fra Hortilab
2. plass: OG18, fra Reserva Privada
3. plass: Kush D, fra Allstar Genetics

Sativa Cup

1. plass: Hilton, fra Harvestmen Seed Company
2. plass: Super Lemon Haze, fra Green House Seed Company
3. plass: BC Bud Depot, fra BC Bud Depot

Import Hash Cup

1. plass: Rif Cream, fra Green House
2. plass: Triple Zero, fra Barney's
3. plass: Azilla, fra Amnesia

Dutch Hash Cup

1. plass: Royal Jelly, fra Barney's
2. plass: Green House Ice, fra Green House
3. plass: Grey Area Crystal, fra Grey Area

Product Cup

1. plass: Vapor Swing, fra Vapor Swing
2. plass: Incredibowl i420, fra Incredibowl Industries
3. plass: Strain Hunters DVD, fra Green House

Best Booth

1. plass: Green House Seed Company
2. plass: Barney's Farm
3. plass: Big Buddha Seeds

Glass Cup

1. plass: Roor Exalibur, fra RooR
2. plass: Eject-a-Bowl, fra SmokeBetter

Incredibowl i420.

Gateavisa anbefaler Barney's Rubble. Den er produsert av Marokkansk Zero Zero og Barney's nederlandske høykvalitets-hasj.

Bli med i Facebook-gruppa for lovlig hasj!

Facebook-gruppa «Vi som vil ha lovlige utsalgssteder for hasj i Norge» er den mest seriøse pressgruppa for å få en mer rasjonell cannabispolitikk i Norge. Bli med i gruppa på Facebook, og inviter alle vennene dine. Du vil bli forbauset over hvor mange som støtter saken.

Les mer på fnk.no/facebook.html

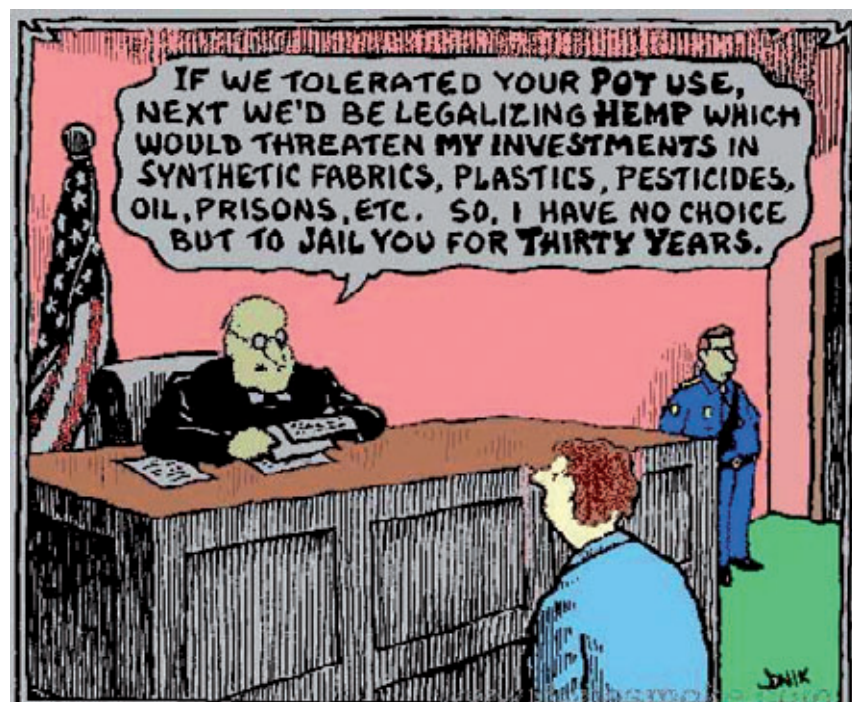
Det norske Cannabisparti trenger underskrifter!

For å få lov til å etablere seg som politisk parti trenger Det norske Cannabispartiet 5000 underskrifter. De har allerede tusen, men trenger at flere støttespillere sender inn sin underskrift. Desverre kan dette ikke gjøres elektronisk.

Last ned PDF, skriv ut, skriv under, og send inn. Instruksjoner finner du på cannabispartiet.com

Vil oppheve hampforbudet

Helseminister Bjarne Haakon Hansen ønsker endring av reglene slik at forbudet mot dyrking av industriell hamp kan oppheves. Også Landbruks- og matdepartementet stiller seg bak forslaget om en lovendring. Hvis resten av Europa ser forskjellen på hamp- og hasjplanter, må vi kunne se den i Norge også.

Gateavisa møter Neil Montgomery, som forsker på forurensset hasj

For dem som ikke kjenner til det: Hva slags forskning har du gjort på cannabis? Gjennom min forskning på cannabisbruk i Storbritannia på midten av 90-tallet ble det tydelig at cannabismiljøet var bekymret for kvaliteten på en bestemt type cannabis. Adskillige artikler i cannabisrelaterte publikasjoner og noen landsdekkende aviser advarte om de ofte innrapporterte, uønskede virkningene av ”soap”. CRISP (Cannabis Resin Impurities Survey Project – en undersøkelse av urenheter i cannabis) ble startet tidlig i 2000. Formålet var å bruke kjemiske analyser for å se om det var urenheter i ”soap bar”, og eventuelt hva slags urenheter det var snakk om. Man satte i gang etnografisk forskning for å samle og undersøke historier om ”soap”, og det er blitt lagt spesiell vekt på bruken av og diskursen rundt ”soap bar” i andre forskningsprosjekter om cannabis og cannabisbruk.

Vil du anta at mesteparten av hasjen på det europeiske markedet er forurensset? Det er vanskelig å anslå hvor mye forurensning det sannsynligvis er i den cannabismarknaden som konsumeres på det europeiske markedet; jeg tror at nivået stiger og synker av flere årsaker, ikke bare i Europa som helhet, men også i hvert enkelt land. I Storbritannia var det for eksempel på slutten av 90-tallet og i begynnelsen av 00-tallet en egen økning innen hjemmedyrking. Noe av dette var produksjon og distribusjon i ganske stor skala, så etterspørselen etter cannabis gikk ned ettersom relativt potent marihuana ble lett tilgjengelig. Det er sannsynlig at den økte hjemmedyrkingen skyldtes den opptrappede tollaktiviteten som ble satt i gang etter den brede omtalen av menneskehandel, noe som gjorde masseimport av hasj og marihuana mye mer problematisk. Men nå som politiet har hatt suksess med å stenge de såkalte ”cannabisfabrikkene”, og grensekontrollene rettet mot menneskehandel er blitt avslappet, så er forekomsten av hasj - spesielt ”soap bar” – i ferd med å øke igjen.

Finnes det noen pålitelig måte å teste hasjen på, eller burde brukerne kjøpe marihuana isteden? Hasj kan beskrives som ”sølt cannabis”; fiberstoffet, som sannsynligvis ville brytes ned, blir på forskjellige måter fjernet, og mesteparten av den psykoaktive komponenten beholdes i en mer langtidsholdbar form. Det er mange velkjente hasjsorter, potensielt like mange som det er plantesorter. ”Soap bar” har en ganske distinkt form: ”9-bars” er plater som veier ni ounces eller ca. en kvart kilo. De blir formet i oppvarmet tilstand og pakket inn i plast for deretter å kjøle. Dette gir platen form som en pute – derav kallenavnet. Kantene er avrundede og vanligvis glinsende. Hasjen er hard og sprø og får en ubehagelig lukt når den varmes opp. Hasj av god kvalitet er gjerne lettformelig og litt klissete, og hvis den er hard, så blir den luftig når den smuldrer.

opp, mens ”soap bar” blir sandaktig. Så lenge cannabis er ulovlig, vil brukerne ofte være uvitende om cannabisorter, samt også om de forskjellige virkningene de kan forvente seg av de forskjellige sortene. Mangelen på kunnskap om cannabis blant brukere og ikke-brukere er kanskje den sosialt sett mest ødeleggende effekten av forbudet. Mangelen på utvalg er også et problem, og dette er ikke bare noe jeg slenger ut av meg, for ”soap bar” er så billig at den gjerne blir konsumert av yngre og

folk med lav inntekt. Og fordi den er lettere tilgjengelig enn for eksempel ”silver haze” så har de som befinner seg på siden av det illegale markedet, for eksempel medisinske brukere, lett for å ende opp med ”soap bar” av mangel på kunnskap. Kort sagt: De som kan beskrives som de mest sårbare i samfunnet, er mest utsatt for det forurensete produktet.

Hva slags forurensninger finner dere? Under en farmasøytisk analyse ble noen ”soap bar”-prøver, som ble skaffet til veie av tollvesenet, undersøkt ved hjelp av de standardprosedyrene som brukes ved væske-, gass- og tynnsjikt-kromatografi. Da en av prøvene ble separert, kom det frem svarte viskose-rester som så ut som lakris. En annen prøve så på dette stadiet ut til å være 80 prosent jord. Alle disse prøvene så ut til å inneholde overskudd av voks, men noen inneholdt ikke like store mengder av forfalskningsmidler eller forurensninger som andre. Under tynnsjikt-kromatografien viste det seg at en prøvene inneholdt en stor gul flekk, og laboratoriet anser flekken for å være ”betydelig” og sannsynligvis et fenol. Alle de prøvene vi har analysert,

kommer fra en autorisert kilde, så heldigvis er forskningen til Institute for the Study of Psychoactive Substances blitt støttet av tollvesenet, Londonpolitiet, innenriksdepartementet og den skotske påtalemyndigheten, og vi kan fortsette forskningen så snart vi blir tildelt finansiering.

Er rapporten tilgjengelig for allmennheten? Den første rapporten med detaljer om trinn én av CRISP vil snart publiseres på instituttets nettside: www.psychoactive-research.com

Er forurensningene farlige? Studien er primært lagt opp til å undersøke om det finnes urenheter og hvilke det dreier seg om. Om de er farlige eller ikke, er et helt annet spørsmål, men dette kan sannsynligvis belyses av forskningsresultatene våre. Farene ligger ofte i inntaksmåten, og ikke i urenheten selv. Det ser for eksempel ikke ut til å være farlig å spise lakris, men hva skjer hvis man røyker det?

Vil du si at det er forskjell på god og dårlig hasj, eller blir mesteparten av det blandet med et slags fyllstoff? Som med alt annet er god kvalitet bedre enn dårlig, og på hasjområdet finnes det så visst begge deler. De landene som har et mer avslappet forhold til rekreativ bruk av cannabis, har gjerne tilgang på produkter av høyere kvalitet samt et bredere utvalg enn de landene som innfører et strengt forbudsregime. Dette er en lekse som verden burde ha lært av alkoholforbudet i Amerika på 20-tallet.

Føler du at myndighetene eller helsedepartementene prøver å tone ned at cannabis er forurensset? Har du vært i kontakt med dem? Jeg har mistanke om at myndigheter og helsedepartementer konsentrerer seg om de observerte risikoene ved cannabisbruk og derfor anser uren cannabis for å være av underordnet betydning. Når CRISP er fullført, vil ISPS distribuere funnene til så mange myndigheter og helsedepartementer som mulig i Europa og annetsteds.

Er det blitt rapportert noen helseproblemer blant røykere? De vanligste innrapporterte bivirkningene

av ”soap bar” er hodepine, sår hals og en bedøvende virkning som skiller seg fra den typiske, ”steine” virkningen. Disse innrapporteringene kommer fra røykere som sammenligner sine erfaringer med andre cannabisorter. Røyking og de helseskadene som er forbundet med det, strekker seg selvsagt langt lenger enn konsumering av cannabis.

Kan du fortelle litt mer om disse påstandene, med henblikk på farlige kjemiske forurensninger? Er forskningskildene dine pålitelige, og hva er dine egne tanker om saken? Jeg tror at påstandene må tas på alvor. Innenfor min egen forskning er det et betydeligsamsvar mellom beretningene om urenheter. La oss ta diesel, for eksempel, brukerne sier at det var en sterk diesellukt. Brukerne sier også at hasjen er altfor søt og kvalmende, og lakrisfunnet understreker kanskje dette. Det er også blitt hevdet en rekke ganger at hasjen gir en merkelig psykoaktiv virkning, en slags sløvende, nummende, sedativ virkning som ikke føles som den cannabisvirkningen man er vant til, noe som kanskje antyder at det er blitt tilsatt en annen psykoaktiv komponent. Kort sagt: Disse påstandene, som er forbundet med lignende rapporter om ubehagelig bivirkninger, og våre første funn av urenheter, gjør meg mer overbevist om at mer forskning er nødvendig og av verdi. Dette vil forhåpentligvis belyse den potensielle helsefaren ved å konsumere hasj som inneholder forfalskningsstoffer og forurensninger.

Fant dere ikke også mange forurensninger som terpentin, plast, osv? Noen nettsider hevder dette. Jeg skulle gjerne vite hvor stor forekomsten av disse giftstoffene er. Vi fant plast i adskillige prøver. For det meste så det ut som den samme platen som brukes til å pakke inn platene. Vi har ikke begynt å lete etter terpentin ennå, og dét av følgende grunn: Ethvert stoff vi vil lete etter, må anskaffes på en bestemt måte. Og vi har en liste over diverse fenoler, diverse petrokjemiske produkter, noen komplekse bestanddeler som skokrem, legemidler som klorpromazin og kjemikalier som kunstgjødsel. Alt dette er blitt foreslått for oss. Derfor trenger vi mer finansiering for å kunne fortsette oppgaven.

Hvordan kvalitetsbedømme cannabis?

Det finnes to tråder om emnet hos NorCan. En for marihuana og en for hasj. Ellers kan du søke på «soapbar» og «gritweed» på nettet.

<http://www.norcan.org/ipb/index.php?showtopic=14976>
<http://www.norcan.org/ipb/index.php?showtopic=7113>

Statsministeren bør ta sin hatt og gå!

Valget er over for lengst, og det norske folk skal slite det med nytt Storting i fire nye år. Hva har vi endt opp med denne gangen? De samme mugne partiene, selvsagt. Og hvorfor slike sure ord mot disse folkets frie sammenslutninger? En enkel oppsummering av hva som er så inderlig galt denne gangen:

Ap

Hovedparti i regjeringen. Lever enda godt på fordums storhet.¹ Men hybriser feller kjemper, den politiske koloss lar seg blinde der han poserer med hodet stikkende bråkjekt opp i sola. Det moderne Arbeiderpartiet har ingenting å bidra med overfor fremtidens problemer. Her handler det kun om å opprettholde velferdsstatens fasade. Det skal effektiviseres for enhver pris - alt skal bedømmes etter "målstyringsmetoden", en organisasjonsmodell for storbedrifter fra 50-tallet (som storbedriftene selv er i ferd med å gå bort fra). Skjemaer skal fylles ut, stemplingsur skal tikke i takt. Bønder har ikke tid til å dyrke jorda - de må innrapportere

hvert minste såkorn. På samme måte får ikke lærere tid til å tenke, leger tid til å oppdatere seg på sykdommer, og asylmottaksarbeidere tid til å snakke med krigsskadede barn. Papirarbeid og slitsomme kontrolltiltak må til for å øke effektiviteten!

I miljøpolitikken serveres flotte ord, men overhodet ingenting av endringer henimot et mer bærekraftig samfunn. Alternative energikilder, utnyttelse av lokale ressurser (inkl. lokal energi), grønn infrastruktur osv. er alltid underordnet det langt edlere hensynet til StatoilHydros gevinst. For å føre demokratiet inn i en miljøvennlig tidsalder er Ap liksom egnet som nordsjøolje er som saus på fiskemiddagen.

For øvrig har Arbeiderpartiet en visjon om at alle barn skal oppholde seg på skole hele dagen, fra de kan uttale sitt første ord til de er ferdigprogrammerte for en partipost. Hva valgte du denne gang, barnelatter eller ei fremtid i et stigende hav av sakspapirer?

Høyre

Om du trodde opposisjonen kunne være et nyttig korrektiv til Arbeiderpartiet, er du dessverre på feil klode. Så godt som alt som er galt med Ap er minst like ille med Høyre (Finner du overbevisende unntak, bør du bli statsviter)². Ingen sans for desentraliserte, grønne løsninger - gammel bedriftsøkonomisk tenkning hele veien. Aller helst skal vi legge

alle offentlige anliggender i storbedriftenes skjød, en storstilt og vakker ideologisk offerhandling. Samtidig er detaljstyring av folks liv heller ikke Høyre fremmed. Man tar seg f.eks. retten til å bestemme hvilke av Oslos uteserveringer som er smakfulle nok i designen til å tillates i gatebildet. Den eneste betydelige forskjellen mellom det råtnende konservative flaggskipet og Ap, er at Høyres velferdspolitikker virkelig er *fullstendig* på trynet. I det hele tatt nekter partiet å se friheten som ligger i å dele på lufta vi puster, veiene vi går omkring på og smilene vi gir hverandre helt gratis. Nei, Privatisering, det er Frihet, det!

Frp

Ja, det er mulig, et enda eklere parti enn Høyre. Det er for sterkt, folkens! Frp tror "miljøpolitikk" er et propaganda-ord oppfunnet for å så tvil om Frps regjeringsdyktighet. Mener ordet "sosial" er et usosialt utspill mot Frp. "Kultur" er noe guffent noe de andre partiene koker sammen for å holde Frp ute av det gode selskap. Og "flyktninger" er terrorister ute etter å ta Frp. Partiets strategi for å komme byråkratiet til livs er for øvrig den samme som bolsjevikene, et annet paranoid politisk tilfelle, hadde: å sentralisere all administrasjon. Ja, Sovjetunionen led jo ikke under for mye byråkrati og avstand mellom folk og beslutningstakere, gjorde den vel? Partilederen har samme stemme som Satan, trenger jeg si mer?

De tre største partiene på Stortinget er også de desidert tre verste. At det norske folk gjorde disse tre til valgets vinnere, må kalles direkte uansvarlig. Hvem skal vi skyldte på for denne uhyrlighet? NRK? VG? Norsk Kulturråd? Noen bør kjenne sitt ansvar, ta sin hatt og gå. Kanskje statsministeren er rette mann? (Jeg nevner det bare).

PS: Noen mindre partier kom også inn på Tinget. Dem skal jeg ikke kommentere her. Det er ikke det at de ikke fortjener skjenn, det er bare det at de ikke fortjener spalteplass.

Bjarne Benjaminsen

Noter

1. Det vil først og fremst si det enkle, frihetlige prinsipp å fastsette lønns- og arbeidsforhold gjennom fri organisasjons- og forhandlingsrett. Rett skal være rett, slik blir man faktisk verdensmester i velferd av. Sosialdemokratiet målbar i stor grad samfunnets demokratisering i drøye forrige århundre, liksom det opprinnelige borgerlige demokratiseringsprosjektet gjorde i det drøye århundret før. Men i dag står vi overfor nye problemer. Vi er inne i en ny fase i demokratiets utvikling, og her henger ikke Arbeiderpartiet med.
2. Jeg kjenner ærlig talt høyst et par, kuriøst bemerket.

Mer om ubehjelpelige politikere på side 22, side 2, side 4

Sulland vs. Stabell, for og mot juryordningen

Det har vært en del debatt rundt juryordningen i 2009. Juryen ble innført i 1887 i Norge, og ordningen ble sist endret i 1995. Debatten kommer på grunn av flere profilerte saker. Dommen mot Lars Grønnerød i Orderud-saken og Bhatti-saken, samt en rekke voldtektsaker der det er vanskelig å få en domfellelse har også vært med på å blusse opp uenigheten om hvorvidt vi skal ha en jury slik vi kjenner den i dag. Før nyttår 2008 gikk AP inn for å fjerne juryordningen i straffesaker og erstatte den med en meddomsrett. På grunn av en sak i Strasbourg der en ubegrunnet juryavgjørelse ble ansett som et brudd på menneskerettighetene til domfelte, går man nå i stedet inn for å beholde ordningen, men kreve at juryen begrunner sine avgjørelser. Det normale internasjonalt er at juryen kun gir et kort svar (ja eller nei) uten nærmere begrunnelse, så det blir interessant å følge med på utviklingen fremover. I Norge har advokatene Harald Stabell og Frode Sulland markert seg som talsmenn for hvert sitt ytterpunkt i debatten. Stabell er mot, Sulland er for. Gateavisa møtte de to i sommer for å få en forklaring.

GA: Hva mener du er galt med juryordningen slik den er i dag?

Stabell: Jeg har jobbet som forsvarer i over tjue år. De første ti åra var jeg for juryordningen. Selv om jeg så svakheter ved den synes jeg den kunne forsvares. I 1995 ble toinstansreformen innført: det innebar at alle saker skulle begynne i Tingretten, også de mest alvorlige straffesakene som hadde begynt i Lagmannsretten med jury. Disse kunne ankes til Lagmannsretten og slippe automatisk inn på grunn av strafferammen. En jury med ti legfolk kunne overprøve en begrunnet tingrettsdom uten å begynne hvorfor.

GA: Hvordan var det tidligere?

Stabell: Tidligere var det slik at man kunne ikke anke jurysakene fordi juryen var i lagmannsretten, slik at det kun var en behandling av skyldspørsmålet. Det var en styrking at man fikk en toinstansbehandling, alle de alvorlige straffesakene kunne prøves i to instanser. Men man fikk en «bastard», den er enestående i Europa såvidt jeg vet, altså en jury i andre instans som kan overprøve en begrunnet avgjørelse med lekdommerflertall i første instans. Det er en ordning som ikke er godt nok gjennomtenkt i forhold til konsekvensene. Jeg bruker ofte Ordreud-saken og dommen mot Lars Grønnerød som et eksempel på hvor galt det kan gå: han ble dømt til 2,5 års fengsel i tingretten med omfattende begrunnelse fra to legdommere og to fagdommere. Så ble denne anket. Grønnerød fikk 18 års fengsel. De sa bare ja, så Grønnerød ante ikke og kunne ikke vite hvorfor han nå skulle opp 15,5 år. Et slikt prosesssystem kan vi ikke ha i Norge ut i fra krav til rettssikkerhet, åpenhet og begrunnelse.

GA: Så mener du det fungerte bedre før?

Stabell: Det vil jeg ikke si, jeg vil si det var et fremskritt at man fikk toinstansbehandling, men man burde hatt en stor meddomsrett i andre instans. Skulle man på død og liv opprettholde juryordningen måtte man hvertfall hatt den i første instans slik at man kunne få en overprøvelse av stor meddomsrett med begrunnelse i andre instans, så man da kunne anke videre til Høyesterett. Når man da ikke har en begrunnet avgjørelse fra andre instans i dag betyr det at man ikke kan anke til Høyesterett fordi Høyesterett ikke vet hvilken lovanvendelse juryen har brukt. Mitt poeng er å anskueliggjøre at

man ikke fjerner juryen, men man kommer sammen med fagdommerne og skriver en begrunnet avgjørelse. Denne gir domfelte mulighet til å se hvorfor man er dømt. Det har enhver krav på i et åpent demokratisk samfunn som vårt. Skal du oppbygge annekset ditt på hytta så er det et forvaltningsvedtak som krever en begrunnelse. Men å få 21 års fengsel for drap, det krever ingen begrunnelse.

GA: Er det bedre å fjerne juryen?

Stabell: Man organiserer det på en annen måte. De er sammen om både skyldsspørsmålet og straffeutmålingen. De diskuterer saken i rådslagning som de gjør i 98% av alle straffesaker. Det er tre hundre jurysaker i året vi snakker om, jeg tror det er mellom 11 og 15 tusen andre straffesaker som alle går med meddomsrett, og som ingen har reist spørsmål ved rettssikkerheten av. Det kan ikke være slik det er idag, hvor juryen sitter helt alene. Det er vanskelige juridiske spørsmål de får. En ting er bevisvurderingen, det kan det tenkes de er like gode på som fagdommerne. Men de skal avgjøre vanskelige juridiske spørsmål. Et sånt krav kan man ikke stille til vanlige folk.

GA: Mener du at juryordningen fører til eller hindrer justismord?

De eksemplene man har på justismord er særlig to, det er Liland-saken og Frismund-saken. Begge de sakene ble avgjort av jury. De mest alvorlige sakene der det har blitt påstått justismord, har vært avgjort av jury. Det er legfolkene som kan bomme her, og da har du ikke noen garanti for at de har

Harald Stabell. Foto: Harald Medbøe

truffet spikern i forhold til vanskelige rettslige spørsmål. Jeg tror at den beste garantien mot justismord er at legfolk sammen med fagdommerne må sette seg ned og begrunne hver eneste post slik at det kan etterprøves.

GA: Er det slik at en karismatisk personlighet i juryen påvirker de andre jurymedlemmene?

Stabell: Det aner vi jo ikke noe om. De sitter i et lukket rom. De begrunner ingen ting. De er anonyme. Men vi kan selvfølgelig tenke oss at den muligheten er like stor, kanskje større, enn at fagdommerne kan sitte og overstyre og overprøve. Enkelte ganger er det noen som går ut og sier noe etterpå. Det har vært rystende fortellinger, f.eks. om at folk i sedlighetssaker blir frifunnet fordi dama gikk for lett kledd på byen og ble med en mann hjem.

GA: Men er ikke meningen med juryen å være et slags sundt folkevett, en garantist for nettopp det at tvilen skal komme til talte til gode?

Stabell: Men det skal den jo, selvfølgelig, og det vet jo fagdommerne at de skal sørge for. Juryen ble til i 1887. Da var Norge et helt annet samfunn. Da var det på en måte det etablerte, maktapparatet mot [folket].. Den historiske begrunnelsen var god og riktig. Men den er helt utdatert i dag.

GA: I noen andre land så har det historisk sett vært mulig for juryen å sette foten ned for en lov de er uenige i..

Stabell: Det kan de ikke her. De er bundet av rettsbelæringen som gis av fagdommerne. Men at det kan ha skjedd i det lukkede rom, det er godt mulig. Det kan godt hende at de har kommet til at denne loven er gal, så den setter vi til side. Vi har ingen kontroll med det. De begrunner det ikke. Ingen

ting. De kan sette hele loven til side.

GA: De har avskaffet den i Danmark før nyttår?

Stabell: Vi er eneste landet i norden som har jury, og blant de få landene i Europa som har den. Svenskene har nesten aldri hatt det, danskene har hatt juryordning lenge og de har gått over til stor meddomsrett med to fagdommere og ni legdommere. England og USA er de som fortsatt har det. De fleste forsvarsadvokater vil beholde juryen. Dommere og legdommere synes det er spennende med jurye og [det å] prosedere, men det begynner ikke en ordning som rettspolitisk ikke kan forsvares.

GA: Hvorfor mener du at vi burde beholde juryordningen?

Sulland: For meg er det sentrale spørsmålet hvilken domstolsordning som sikrer oss best mot uriktige domfellelser. Faren for at noen uskyldige blir dømt er den største faren ved et rettsapparat og for et rettssamfunn. En juryordning i de mest alvorlige straffesakene sikrer oss best mot at uskyldige blir dømt. Det har sammenheng først og fremst med at jeg har erfart at legfolk som sitter sammen og alene avgjør skyldspørsmålet vil håndheve det strenge beviskravet som er i straffesaker bedre enn fagdommere, og bedre da enn en meddomsrett hvor fagdommere lett får en stor innflytelse. For noen år tilbake fikk man endret ordningen [som gjelder] når retten tilsidesetter en avgjørelse fra juryen. Fagdommerene kan si at de ikke godtar at noen er frifunnet. Da skal saken opp for ny domstol. Tidligere skulle den opp for ny jurye. Nå skal den opp for en meddomsrett, og det vedtok jo Stortinget i sin tid fordi man ikke stolte på juryen og man ville sikre seg at fagdommerne kunne komme inn i en meddomsrett i neste runde.

GA: Du mener det var bedre at den kom opp for en ny jury?

Sulland: Ja, for da ville man fortsette å opprettholde at det er juryen som treffer de endelige avgjørelsene. Fagdommere blir vant til å dømme. Det er noe med å år etter år skulle drive å tvile så mye på hva som er rett og riktig. Man oppøver det jeg kaller en toleranse for tvil, dvs. at det er lettere å leve med tvil. Man synes ikke det er så farlig med litt tvil, man dømmer allikevel og synes at tiltalte i tiltaleboksen er rett mann på rett plass.

GA: Men er det ikke slik at dette slår begge veier, at juryen noen ganger kan dømme på trynefaktor?

Sulland: Det tror jeg alle kan gjøre. Det er ingen faglige og vitenskaplige undersøkelser som tilsier at legfolk eller juryen i større grad dømmer på trynefaktor enn det fagfolk gjør. Det er desverre altfor lite forskning på dette området både når det gjelder fagdommere og legdommere, og vi vet ikke. Jeg har erfart at alle er vi preget av våre fordommer, og alle kan vi trekke for raske slutninger. Jeg tror juryen tar sin oppgave så alvorlig at de sikrer oss best mot uriktige domfellelser.

GA: Hva er galt med å endre ordningen slik det har blitt foreslått å gjort i Danmark - til en meddomsrett?

Sulland: Da er jo min oppfatning at fagdommerne, selv om de er i mindretall, vil ønske å påvirke den avgjørelsen bevisst eller ubevisst i en retning som tilsier at det skal mindre til for å domfelle. Altså at de både selv lettere anser tiltalte som skyldig, og at den oppfatningen vil få sterk innflytelse

se på hva meddommerne også mener. Slik at de ikke nødvendigvis uttrykkelig dominerer og styrer legfolkene, men at de i kraft av sin juridiske utdanning, sin erfaring og sin kompetanse har en autoritet som lettere får dominans i en meddomsrett enn når juryen sitter alene og avgjør skyldsspørsmålet.

GA: Så du mener at det tvilen skal komme tiltalte til gode står sterkere i praksis med den juryordningen vi har i dag?

Sulland: Selv om vi bare har jurye i få saker så er det altså i de mest alvorlige sakene hvor det er aller viktigst at ingen dømmes uskyldig, at vi har juryordningen, og der må vi fortsatt beholde den.

GA: La oss si at man skulle brukt den norske juryordningen i Pirate Bay-saken? Tror du at folkets meninger ville fått en sterkere plass?

Sulland: Ja, det tror jeg helt sikkert. Nå vil

Frode Sulland. Foto: Harald Medbøe

det jo være helt ulike oppfatninger i det som kalles «folket», om også et sånt spørsmål. Men da ville det antakelig komme klarere til uttrykk. Et veldig godt eksempel er den saken jeg hadde for noen år tilbake om aktiv dødshjelp som ble kalt Sandsdalen-saken fordi det var en doktor Sandsdalen som satte en sprøyte på en MS-syk pasient som medførte at hun døde. Det var etter hennes uttrykkelige bønn og anmodning, og der var det at når saken var oppe for juryen så ønsket juryen sterkt å frifinne, og den frifant Sandsdalen. Da saken var oppe for meddomsrett så var det plutselig enstemmighet om at han skulle dømmes, og det hadde det også vært i tingretten da det var oppe for meddomsrett der. Og selv om det altså er delte [meninger] omkring aktiv dødshjelp, så er det et klart flertall i folket for. Det var det også i juryen. Men når de satt sammen med fagdommerne så var de plutselig enige med fagdommerne om dette. Det tror jeg er et ganske godt eksempel på hvordan fag-

dommerne dominerer med sin innflytelse.

GA: Så det kan slå begge veier?

Sulland: Nei, det slår ikke begge veier i den forstand at juryen også kan domfelle hvor den har fått klare anvisninger på det motsatte, for det som har skjedd i de tilfellene hvor juryen har stemt for domfellelse i justimordsaker så er det fordi saken har blitt fremlagt fra politiet og rettens formann på en slik måte at juryen ikke har hatt noe valg. Det har jo ikke vært åpnet for så å si at det har vært tvil som juryen kunne legge vekt på.

GA: Er det ikke slik at det som juryen snakker om foregår i et lukket rom slik at man ikke kan verifisere om juryen har fulgt de retningslinjene eller ikke?

Sulland: Det er riktig. Og de vil man jo være avhengige av å se på om rettsbelæringen som ble gitt var riktig eller gal. Og

GA: Er du redd for at et samfunn uten juryordning vil bli mindre demokratisk?

Sulland: Ja, i den forstand at juryordningen er et viktig demokratisk element i vår strafferettspleie og den er jo det sterkeste uttrykk for et folkestyre også skal ha sin plass i rettspleien.

GA: Burde ikke juryen også kunne nullifisere en lov hvis de er veldig uenige i den slik de har kunnet tidligere og tildels kan i Storbritannia og USA, at vi får en ytterligere styrking av juryordningen?

Sulland: Det er jo en interessant tanke, men jeg tror vel at demokratiet her må ivaretas gjennom det folkestyret vi politisk sett har i Norge og ikke gjennom at lover tilsidesettes gjennom enkeltavgjørelser i rettsapparatet. Det er jo også slik at fagdommere, dersom de er sterkt uenige i en lov, må gi uttrykk for det, men fortsatt forholde seg til loven, og så må lovgiver ta det til følge i neste runde og evt. endre loven. Sånn at jeg tror ikke det er noen god vei å gå. Jeg tror vi skal holde fast ved at det er lovgiver som gir lovene, men at det skjer ved en demokratisk prosess.

GA: Hva med behovet for begrunnelse slik at domfelte kan prøve saken for Høyesterett?

Sulland: Jeg synes dette argumentet er betydelig overdrevet. Alle som har vært med i saken vet hva begrunnelsen er. For det første vet de [det] gjennom tiltalebeslutningen, spørsmålene til lagretten og den dom som skrives ut i forbindelse med straffeutmåling. I tillegg så vil alle som har fulgt saken vite utmerket godt hvilke bevis som gjør at man har lagt det faktum til grunn. Det er ingen som fulgte NOKAS-saken som var i tvil om hvorfor juryen svarte ja på de fleste spørsmålene og nei på ett spørsmål.

GA: Er det ikke sånn at det er en ulempe at det blir vanskeligere for den som blir dømt å klage når det ikke finnes skriftlig begrunnelse?

Nå er jo dette en avgjørelse som det i prinsippet ikke skal kunne klages på, det er en endelig avgjørelse av skyldspørsmålet som lagretten treffer. Og den skal som sagt bare prøve bevisene, og ankeinstansen er Høyesterett, og Høyesterett kan ikke behandle en anke over bevisbedømmelsen. Det er ikke en reell ankemulighet etter loven over denne avgjørelsen, og det vil det heller ikke være hvis man forandrer det til medomsrett. Så det er bare lovanvendelsen, lovforståelsen og selve saksbehandlingen man kan anke over videre til Høyesterett. Likevel så kan det jo være ålreit å få en viss begrunnelse selv om jeg tror argumentet er overdrevet, og da er det jo nå diskutert flere muligheter. Et nærliggende alternativ er det en dommer som har foreslått, nemlig at de som etter en domfellelse skal sitte sammen med fagdommerne og utmåle straffen [utformer en begrunnelse]. Da er det fire legdommere med juryen som sitter sammen med de tre fagdommerne sånn at det er syv dommere til sammen som utmåler straffen. De vil da kunne referere for fagdommerne hva flertallet i juryen la vekt på som begrunnelse for sitt resultat og svar, og så kan det inntas i dommen. Jeg tror det er en enkel måte å sikre seg hovedpunktene i lagrettens bevisvurdering på.

Nullifikasjon Noreg

Valgåret 2009

Fire år til med disse folkene...

Er politikk det muliges kunst? Hvor umulig er det da å kunne noe? Alt dette er opp til hva politisk journalistikk i Norge vil være. Eks. den amerikanske Watergate-skandalen...ville vi fått en lignende avsløring i Norge? Neppe

Politiske journalister sitter og drikker i Presselosjen med de selvsamme politikerne som de på avstand skal analysere. Og norske politikere vil vel ikke gjøre noe galt, vel? Ved avdekking i norsk politikk av eventuell korrupsjon, avlytting, bestikkelser, så blir dette saker for nyhetsjournalister og ikke tillagt politiske journalister. Merkelig, ikke sant? Tja...med tanke på at politiske journalister i Norge stort sett er fylliker så er vel dette ikke så rart. Å skrive fysj om norske politikere, å drive undersøkende politisk journalistikk, ville bety ute-stengelse fra enhver bar med medlemsskort for fyllikene fra boulevardpressen som kaller seg politiske journalister i dette landet. Så vi venter i Norge på den første politiske journalisten som er avholdsmann! Når dette skjer får vi kanskje litt freskere fraspark i norsk politisk journalistikk. I mellomtiden får vi håpe at dette duger - litt godværspjatt om disse byråkratene som kaller seg politikere i dette landet. Cum what may..

Jens Stoltenberg

Dannet alkoholiker fra vestkanten. Bekrefter fordømmene om at Oslos beste vestkant er en tvangstrøye, det er vanskelig å slippe seg løs når familien består av diplomater og narkomane. Derfor er det en nytelse å se den overstadig berusede Jens Stoltenberg tale på 1. mai i Lillestrøm 2008 - klippet finnes på youtube. Som politiker er han den mest diffuse skapning noensinne. Dvs. diffus for oss vanlige folk betyr diplomatisk i det politisk liv. Han er en skisse fra dreiebordet, en hverdagsskuespiller av et tabula rasa som fylles på av rådgivere, retorikere og reklamebyråeksperter. «Og så må du si, Jens.....» eller «Husk, å se litt bekymret ut når du sier..., du vet, hev øyenbrynene litt...». Jens Stoltenberg kan kunsten å pugge, å huske ting utenat. Det er ikke mye å si om denne skapningen som er så livredd for å være kontroversiell eller i konflikt. Jens Stoltenberg er en grå eminense som fungerer best på bakrommet med spritflasken sin.

Knut Storberget

-norsk politikks store riksvits! Vanligvis er det slik at det lønner seg å være en hore. Sug litt her, knull litt der, litt rumpekyssing & litt spyttleiking - og vips! så har du en karriere. Knut Storberget skjønte bare ikke at når du har suget deg vei til toppen så skal du slutte å suge - men det skjønte ikke Knut Storberget. Som justismister har han vært den største sugerer noensinne - først en riksprostituert for statsfeminismen og hatsfeminismen og så en mullah-hore for fundamentalistisk islam. Angående det første: hans rambukkforestilling for statsfeministisk ideologi i 2008 for å skjerpe strafferamene for voldtekt var det mest forutsigbare ekko av tredjerangs feministisk hatslitteratur: Alle menn er svin og de voldtar. Knut Storberget er den billigste og mest fantasiløse hore som selger seg selv for en slikk (!) og ingenting - bare så lenge han kan bekrefte seg selv på at han har en karriere. En stakkarslig ynkyrgg. Angående det andre: ingenting er mer komisk enn Trollmannens lære-

prostitusjon kan være farlig. Ikke alle horekunder er normale. Kanskje blir han kristen og står frem som et karriereoffer i media i årevis etterpå. En ting er ihvertfall sikkert: Denne mannen tok skade av å være politiker. Norsk rikspolitikkss svar på en Vietnam-veteran av det uheldige slaget.

Martin Kolberg

Det sikreste kortet Arbeiderpartiet har for å vise historikk: Martin Kolberg er en anakronisme som viser oss hvor trøtt sosialdemokratiet kunne være før i tiden. På 1970-tallet hadde vi en TV-kanal, butikkene stengte kl. 1700 på hverdager, klokken 0100 på lørdager og bensinstasjonene solgte bare..bensin. En gang i tiden var sosialdemokratiet symbol på et gjennomregulert samfunn, godt i slekt med kommunistiske regimer. Martin Kolberg er en tidsreise, Samvirkelaget inkarnert. Hvis NASA plutselig hadde funnet ut at en uunngåelig katastrofe var på vei mot jorden i form av en svær komet som ville knuse jorden i småbiter en gang i løpet av de neste 14 dager, så ville Martin Kolberg stått frem på TV og i fulleste alvor trodd at det hele var beroligende når han i byråkratisk gravalvor ville sagt: «Norges befolkning kan bare slappe av. Vi i Arbeiderpartiet har sendt ut mel-

regjeringen har, Knut Storberget, sendt på sykehus. Og hva gjør regjeringen da? De kler Kolberg i hotpants og stretchtop og med billig sminke setter de han ut den populistiske Rådhusgata hvor Fr.P. hersker som halliker. Men Martin Kolberg greide ikke å få skyss. Martin Kolberg er limet i Arbeiderpartiet. Sniffer du det blir du skikkelig dårlig.

Lars Sponheim

Dette er mannen som ikke kjente sin besøkestid. Alle var lei av Venstres svar på et finsk fjernsynsteater. Sponheims image, brask og bram, en røslig brande med uredd sjarm og godmodig tømmerhoggerhumor som dundret frem i landskapet, greide ikke å holde Venstre over sperregrensen. Kanskje fordi han ikke var så tøff som han gjorde seg. Når han fikk problemer med folk internt i partiet, som playboyen til Vendela Kirseblom, så sto han i ettertid frem og søyt og klagde som en fisete drittunge om at ingen sto på hans side under konflikten. Kanskje lederjobben i Venstre er som å være Mao i kommunistpartiet under kulturrevolusjonen? Partiet Venstre er en sigarklubb noe som Sponheim har prøvd å skjule i lang tid gjennom sin karslige adferd. Men nå er det på tide at Cohibas' ene og konjakken og chesterfieldmøblene fra pjatt-liberalismens kosestue kommer tydelig frem i lyset igjen hos Venstre. Enten det, eller så ville Sponheim tatt Venstre tilbake til 1970-tallets stigma da partiet ble kalt Janus-partiet.

Erna Solberg

Norsk politikks tristeste fjes. Erna Solberg er husmoren som tror hun er politiker. Eks: Da Gerd-Liv Valla skulle gi ut boken sin om Valla-Yssen konflikten, gikk Fjerne-Erna ut i media (VG, 20/5-2007)og sa at Valla burde betale tilbake sykepengene sine etter som boken hennes var skrevet i Vallas sykemeldingsperiode. Herregud... Finnes det sykemeldte forfattere, Erna? Kjenner du til helsetilstanden til Jan Kjærstad? Erna Solberg kan ikke stave ordet ideologi, derfor er hun ikke i stand til å tydeliggjøre hva det nå enn måtte være Høyre står for. Istedenfor går hun omkring som en snurten husmor og gnåler på småting. Erna Solberg er så utydelig og pjattete at det er umulig å få noe grep på hva partiet Høyre står for. Alle vi Høyrehatere elsker henne for det. Hennes hjelpesløshet i informasjonsformidling får oss til å tro

“Disse kjønnsløse korridorskyggene blir våte i buksa og får multiple orgasmer når ordet FN nevnes!”

gutt. Eller sagt slik: Å suge er ikke det samme som å knulle. Storbergets kamp for hijab i politiet og for ny blasfemi-paragraf ble det som knekte ham: Fire ukers sykemelding etter et intens press fra alle kanter. Storberget skjønte ikke karriere-poengene: Å være hore betyr at du selger deg for en pris. Men selv en hore kan bli voldtatt og forlatt i skogkanten uten ett rødt øre. Storbergets ansiktsuttrykk da han sto frem i media etter fire ukers sykemelding, var samme uttrykk som folk har når de kravler ut av et bilvrak etter en alvorlig kollisjon: Sjokk og trauma. Hvis de rødgrønne vinner valget vil han neppe fortsette som rikspolitiker. Han trekker seg tilbake, etablerer advokatpraksis på Kirkenær og tar klienter med skilsmisse- og nabokrangel-problemer. Dette er en nikkedukke som for sent forsto at

ding til fylkeslag og kommunestyrer i hele Norge som avventer situasjonen.» Han er slik sett ett vanvittig paradoks: Han greide i sin tid å si at han skulle knekke Fr.P. koden. Kjære Martin Kolberg: Det er du som er Fr.P. koden. Alt det du representerer er det som øker tilslutningen hos Fr.P. Martin Kolbergs skikkelse er det inhumane symbolet for kontor-rotte sivilasjonen som eser ut som en parasittisk kreftsvulst på folk flests vegne i forhold til byråkrati, skatter, avgifter - en forsteinet rutinepreget embedsmann som vil at hele folket skal gjøre alt etter boka - den boka han selv har skrevet. Men selv en kontorist kan falle i trappa fra første etasje og ned i kjelleren. Plutselig står han frem og vil advare mot «radikal islam». Etter hijab-tabben og ny blasfemiparagraf-tabben så blir den største regjeringshore

at hvis huset hennes holdt på å brenne ned så ville hun ikke greie å ringe til Brannvesenet. Kanskje en av hennes rådgivere måtte ha gjort det for henne. Her er et godt råd, Erna: Trekk deg tilbake til forstaden og overvåk hva naboene tjener på internett samt hvem i nabolaget som har fått hemmoroider. Den slags forstår du deg på. Men politikk - de store linjer, kommunikasjon av budskap, formidling av handlingsplan - alt dette er jo ellers kodete hieroglyfer for deg, Fjerne-Erna.

Siv Jensen

Det er noe med Fremskrittspartiet og Siv Jensen. Noe gåtefullt, noe uutgrunnet. I en tid hvor alle politikere på både høyre- og venstreside kappes om å være populære slik en fotomodell i en Miss Universe konkurranse ville gjort med dertil tilhørende klisjepreget retorikk, i en slik tid har Siv Jensen og Fr.P gått inn for å være så selvpinende og sado-masochistisk som mulig. Siv Jensen og Fr.P elsker å være upopulære.

re. Jo mer upopulære de blir hos middelklassen (akademikere, byråkrater, offentlig ansatte) og jo mer hyllet de blir av harrypublikummet som ikke vet opp ned på politikk og som overhodet ikke kan tenke sosial årsak-virkning, jo mer lykkelig blir Siv Jensen og Fr. P. Men du kan ikke se det på dem. Og ihvertfall ikke Siv Jensen. I enhver TV debatt opptre Siv Jensen på en så indignert måte som mulig på harrypublikumets vegne. Det er noe kjerringaktig over henne som støter vekk de fleste med en IQ over 50.

Kristin Halvorsen

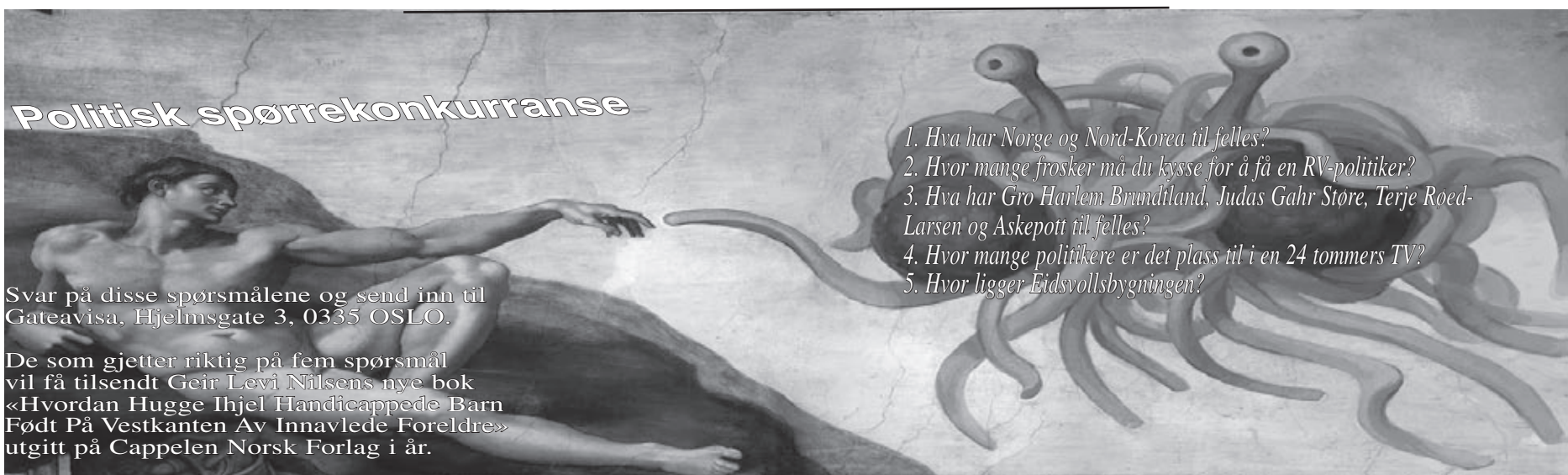
Kristin Halvorsen vil bli husket som dama som sprengte Sosialistisk Venstreparti. Om noen år er SV slik vi kjenner det borte. Dette er fordi i lengden er det umulig at ett parti kan stå for noe og handle totalt motsatt. Hvis SV ikke sprenges internt i løpet av de neste fire årene så har vi ihvertfall fått bekreftet en fordom: SV'ere er så dumme som vi alle tror. Enten

det eller så de være de mest lojale partimedlemmene i verden. Kanskje den interne SV-disiplinen er streng, hva vet vi? Ihvertfall har Kristin Halvorsen solgt seg selv og SV billig for én ting: Makt! Makt! Makt! Kristin Halvorsen har fått smaken på det verste rusmiddel av dem alle. Hver dag, hver time, hvert minutt i døgnet sildrer dette livsfarlige dopet gjennom sentralnervesystemet hennes: Makt! Ah, makt! I ett av verdens rikeste land, Norge, som sitter høyest på haugen i verden, i dette landet sitter hun som finansminister. Ah, salige makt! Hvordan skal det gå med henne hvis hun forsvinner ut av regjeringen? Finnes det behandlingshjem med avvenning for maktsyke politikere? Javisst, faen. Fredssentre og topplederstillinger i det offentlige.

Abid Raja

Denne karikaturen er et godt eksempel på at det skjer mirakler i norsk politikk. En hatpolitiker, i dette tilfeller en muslimsk ekstremist/muslimsk funda-

mentalist/talibaner, som prøver å gi seg ut for å være liberal og verdinøytral Venstre-mann. Helt utrolig at denne bløffen går, men i Norge går alt. Rajas prinsipp er som følgende: Ja, det er mye galt i muslimsk kultur men bare man øker bevilgningene til Islamsk Råd blir alt bedre. Det er som å si at det er mye rasisme i Norge men hvis vi gir bevilgninger til det norske nazi-partiet så vil problemene bli borte. Den eneste grunnen til at Raja er med i Venstre, er fordi han er et null. Det er lettere å få et navn i et sperregrenseparti enn som medlem i AP eller Høyre (hvor han ville druknet fullstendig). Istedenfor kan han gå rundt som kanelbollen i Venstre, deres shiny example på hvor Vestkant-tolerante de er. Gjensidig knulling heter det. Raja må være den mest PR-kåte vrøvlefantent Venstre har, bortsett fra den akademiske realitystjerna plastikk-antropologen Thomas Hylland Eriksen (*TH Eriksen har gått over til De Grønne- Red.*).

Politikere som man derimot bare må elske

Sara Khan

Dama som ga New Age et ansikt. Ihvertfall på Stortinget. Når hadde vi sist en slik grad av okkultisme på Stortinget som det Sara Khan greide å tilføre dette trøtte stedet? Fem- og sekssifrede beløp ble brukt av skattebetalernes penger på å ringe spåkoner og klarsynte. Et godt eksempel, logisk nok, på at folk som ringer til klarsynte definitivt ikke er klarsynte.

Manuela Ramin Osmundsen

Dama som ga korrupsjon et ansikt. Men hva har man venner til? Alle vet jo at ansettelser i det offentlige er like subjektivt som en Melodi Grand Prix-avstemning og av og til får vi dette bekreftet. Hennes herlige Titten Tei-utseende og hennes alltid-freidig-hvor-du-går-humør bekrefter at vi ikke har med en sjeldenhet å gjøre. En karrieresuger tar du aldri feil av.

Thorbjørn Jagland

Mannen som ga uforutsigbarhet et ansikt. Vi savner Jagland i media. Hvorfor kommer han ikke på TV lengre og hvorfor er han ikke i tabloid-media lengre? Vi trenger politiske riksklovner så hvem skal ta hans plass? Hvem kan glemme en utenriksminister som sitter

klovnende på TV og forteller Bongo-fra-Kongo-vitser? Eller hans vidunderlige bok fra 1995 «Brev»? Sistnevnte er det største eksemplet på en autodidakts evige overskridelser i det begrensede intellekts snevre felt. Han er et selvlagd minefelt i det sosiale liv - Jagland er den fantasiløse tørrpinnen som hele tiden prøver å være bramfri, karslig og rett-på - noe som får han til å virke som det største fjolset noensinne.

Bjarne Håkon Hanssen

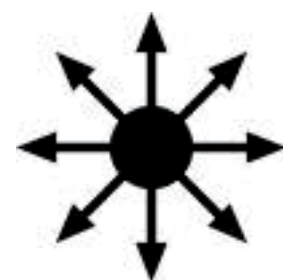
Mannen som ga alminneligheten et ansikt. Hvem kan glemme denne skruen? F.eks. på TV når han begynte å prate om koblingen mellom feminisme og det å være en pen kvinne. Eller når han ga okkultismen et ansikt ved å støtte Snåsa-mannen. Og nå trekker han seg fra politikken. Etter å ha kjørt arbeidsformidlingen og sosialkontoret (nå NAV) rett på ræva. Det er som om en kirurg midtveis under operasjonen skulle sagt «Æ kainn itj meir...Æ slutte!» og så gått fra operasjonsbordet med pasientens innvoller liggende åpne. Og så helseminister? Uansett hvor dårlig du gjør noe, så er det best å fullføre det. Men Pølse-Håkon mistet bare interessen han.

NORSK POLITIKKS STORE OVERORDNEDE MÅL

Synes du at norsk politikk er tam, kjedelig og pjattede? Med andre ord som et evig diplomatparty. Da skal du vite at det er nettopp det den er. Mange norske politikere driter i Norge og nordmenn. Storting og regjering for dem er bare et videre springbrett for en karriere utenlands. Muslimer har Mekka. Katolikker har Roma. Jøder har Jerusalem. Alle disse er hellige steder, etterlengtede plasser, de tusen drømmers land. Og norske politikere har... FN! Disse kjønnsløse korridorskyggene av noen stivbeinte byråkrater i Storting og regjering blir våte i buksa og får multiple orgasmer bare ordet FN nevnes. En slik innavla vestkantidiot som Judas Gahr Støre, komplett med bedende hundeyne på hver TV-skjerm hver gang han blir intervjuet, er en logrende fislefitepanne med Chamberlain som idol, enhver reaksjonær kupongklippers barnebarn. Og hvis han endelig når målet, jobb i FN, må han antagelig skifte bukse&undertøy tre ganger den dagen han får vite det. Judas Gahr Støres jobb som utenriksminister har gått ut på en ting: Å bøye av. Å ikke si noen ting som helst. Å pjatte mest mulig. Han kommer til å skli rett inn i FN, dette organet som ikke er i stand

til å handle om så tusen paramillitære selvmordsbombere hadde invadert bygningen. «Oh, please...could you tell my secretary that our offices are being taken hostage by suicide bombers... please make it in triplicate, dear, for next week's round-up...»

Geir Levi Nilsen

Mer politikerforakt på s 4 og s 19

Abstrakte lyder i konflikt med institusjonene

Gateavisa møtte Jono el Grande på Café Arte, og lot ham ta opp sine tanker på mp3. Jono har ikke gått den vanlige skolen, men er stort sett autodidakt på det meste. Han fikk landsdekkende oppmerksomhet på begynnelsen av 00-tallet fordi han var en del av «den nye vinen», kunstnervennene til Ari Behn. Musikeren gir leserne et lite kurs i hvordan man kan slå seg opp og fram som undergrunnskomponist eller «Hvordan gjøre hell og lykke ved å organisere abstrakte lyder i konflikt med institusjonene».

Opptaket ble gjort for et par år siden, men har ikke blitt transkribert før nå pga. latskap i redaksjonen.

Det er like greit å si først som sist at det sier seg selv at det å gjøre hell og lykke eller det å slå seg opp og fram er ensbetydende med å ha kontakt med samfunnet, underforstått en viss form for institusjon. Man slår seg ikke opp og fram på en øde øy. Derfor er det en selvmotsigelse i det jeg sier: hvordan slå seg opp og fram uten institusjonenes velsignelse.

Hvordan slo Robinson Crusoe seg opp og fram? Det var først da han kom tilbake og fortalte historien i samfunnet. Det finnes en annen vei enn den vante. Den vante veien er enten å bli en selvlært rocker, som handler om å ta avstand fra foreldregenerasjonen og surre rundt med tre grep og være imot samfunnet på en veldig stereotypisk måte, det er den ene veien å gå. Spille punk. Eller rap eller hip-hop. Nå er det blitt litt flere alternativer. Og så er det det andre alternativet, som er å adlyde foreldregenerasjonen ved å bli en skolert musiker fordi det foreldrene dine har sagt var riktig når du var liten.

Det er de to stereotypiske retningene musikere som regel går og derfor så reproducerer de bare uttrykkene om og om igjen. De klassiske musikerne blir akkurat som man forventer de skal bli og rockemusikere blir sånn som forventes av dem, men med litt avarter. Det er reproduksjon av ungdomssosialisering som er kjernen i all musikk man ser i dag. Jeg gjentar: reproduksjon av ungdomssosialisering.

Når det gjelder også disse popstjernene som Maria Rodondo og sånt noe, så er det tensingdamer og karaokedamer. Ære vare dem, de er søte og kule, men hvor blir det av geniene? Hvor blir det av de som klarer å mikse kategorier, de som klarer å bryte visse grenser? De ser du sjeldnere og sjeldnere av en eller annen merkelig grunn selv om alt gjøres mer og mer tilgjengelig. MySpace er en ting, en annen ting er faktisk tilgjengeliggjøring av Cubase og programvare som gjør at alt blir usedvanlig mer kategorisert. Det er mulig for faenmeg et godt gammaldags rasshøl å bli samfunnskomponist.

Før var det bare en viss elite som kunne bli komponister. Hvordan kan man komme seg videre? En ting er å forstå at man må gi faen i ungdomssosialisering. Drit i de kodene som hang ved deg som barn. Det er jævlig vanskelig, vanskeligere enn man tror. Du har klart det, jeg har klart det og noen andre har klart det. Cluet er at man må. Hva er det som skjer i ungdommen? Jo, man ser et idol foran seg og så tenker man: jeg vil bli som det, jeg vil bli som mitt forbilde.

Jeg vil også ta en gitar frem og synge, jeg vil også rappe, jeg vil også spille fiolin. Poenget er, hvordan kan man komme seg ett steg videre fra de greiene der? Hvordan kan man bli sitt eget idol, for å gå litt lenger inn i det dype jungske og freudianske universet her. Hvordan kan man bli sitt eget Superego eller Overjeg?

må man ikke gjøre. Man må lage et utopisk forbilde og deretter jobbe for å fylle den rollen, man må skaffe kunnskapen som skal til for å fylle rollen man har skapt. Og det krever sitt. I mitt tilfelle dreier det seg først og fremst om å lage et skjelett, eller en skisse til en opera og ideen om det store geniet av vår tid.

Foto: Adam Holtrop

For å si det slik, Dolly Parton sa: «folk kommer ikke på konsertene for å se meg, de kommer for å se meg være dem». Det er idolet eller forbildets rolle å være den fansen ønsker å være, men som de ikke klarer å være. Hun er inkarnasjonen av deres drømmer. Hvis man kan være inkarnasjonen av sine egne drømmer som artist. Det er det f.eks. Dolly Parton eller Bozie, Stravinsky og Zappa også var, uten at de gjorde et nummer ut av det. Vi har kanskje ikke bevis på det jeg sier nå. Men de var inkarnasjonen av egne drømmer eller for å si det på en annen måte, de var sitt eget idol. Og det er jævlig viktig. Da kan man skape seg en rolle først. Hva er det jeg vil være som er overdådig og går over min fatteevne, det er viktig. For hvis man tenker: hvem vil jeg være? Som naboen, den og den? Det

Idéen om Jono el Grande baserte seg på ideen om å skape et fullstendig Overjeg over Jon Andreas Haatun. Det innebar at jeg ikke kunne skrive, jeg kunne spille litt gitar, jeg var 19 år. Jeg kunne spille munnsplill, men jeg kunne ikke noter. Så fant jeg ut at jeg skulle bli noe større, det er nemlig noe som heter “it’s not how good you are, but how good you want to be”. Jeg ville være idealbildet, mitt eget idol. Jeg skrev en prosjektbeskrivelse og søknad om penger på grunnlag av å få støtte til en opera. Dette var i 1996. Det var ingen som skrev nye operaer. Det var obskurt og dødt materiale. NRK fikk nyss om at en rar 21-åring på Majorstua skrev opera. Jeg ble intervjuet av NRK radio. Jeg takket nei til Kulturoperatørene, fordi det var for tidlig i prosessen.

Poenget er: søk støtte. Jeg var god til å skrive og søke støtte. Faktisk selge inn en ide. Og så fikk jeg go for det, og så gjaldt det bare å jobbe iherdig for å få kunnskapen til å bevise at jeg kunne gjøre det. Det ble som en inspirasjonskilde, et ultimatum. Når alt kommer til alt ble det faktisk aldri noe av operaen. Derimot skrev jeg alle verkene. Operaen kom på papiret. Den het “A gangrene hangover” eller “En koldbrannsbakrus”. Den handlet om en kvinne som bodde i en vindmølle der hun lagde mel og brød av melldrøyebefengt korn. Det som er saken er at når du spiser melldrøye, som er en slags sopp på korn mer kjent i oldtiden enn middelalderen...de som spiste det fikk koldbrann i tarmene. Det som skjedde var at man råtnet på rot: man råtnet innvendig. Tarmene begynte å råtne og i prosessen før man døde. Sakte fikk man også hallusinasjoner. Og hele historien begynner når hun har drept alle fordi de har spist brødet, og så spiser hun det selv, og så er hun den siste personen igjen i denne verdenen der handlingen foregår. Og så begynner hun å få hallusinasjoner mens hun er døende, og i hallusinasjonene fremtvinger hun en mystisk skikkelse, en slags dverg, et fantasifoster som hun innbiller et seksuelt forhold til. Historien utspiller seg bare mellom de to i toppen av vindmøllen, og det er bare hun som prater med seg selv. Så ender det med at hun råtner, skrumper inn og dør.

Denne operaen ble aldri noe av, og det var fordi jeg ikke var god nok til å skrive noter på den tiden. Jeg hadde noen gode ideer, men faktisk ikke den teoretiske kompetansen til å formidle dette til de utøverne som var kompetente nok til å formidle det. Jeg hadde hubris: ideer over evne, langt over evne. Jeg hadde én øvelse med bandet Grand horse i 96, og de fikk hakeslepp. De synes det var for mye noter og arbeide, og dårlig skrevet. Musikken var god vil jeg si, men for dårlig notert. Det er stor forskjell på dokumentasjon og det man hører i hodet. Så jeg fant ut at jeg måtte bli flinkere til å skrive, så jeg jobbet med det og deretter. Poenget er at disse verkene i denne operaen likevel ble fremført og spredd utover følgende utgivelser: Utopiske danser, Fevergrees, Rune Gramofons Money Will Ruin Everything og den nye plata jeg jobber med nå som blir utgitt senere (Neo Dada, utgitt mars 2009). Nye verker som er rekomponert og er en del av en gode gamle melldrøyeoperaen.

Den melldrøye

Når en salig røre samles – og resultatet blir fantastisk

Legendene i Gong har samlet de mest toneangivende musikerne fra glansperioden på sitt nyeste studioalbum, 2032. Der aldrende helter ofte mister nerven i visne komposisjoner, bevarer 2032 det beste av fordums idémylder, psykedelisk frittflytende droner og boblende, entusiastiske grunnrytmer. Produksjonen er mer polert enn tidligere, enkeltlåtene atskilt der de pleide å flyte over i hverandre og tekstene mer konkrete i sine budskap.

Gong ble dannet i 1967 da den australske musikeren Daevid Allen, som tidligere hadde vært med å danne *Soft Machine*, møtte den britiske universitetsprofessoren Gilli Smyth i Frankrike. De debuterte under egne navn med albumet *Magick Brother/Mystic Sister* i 1969, for deretter å utgi det første ordentlige Gong-albumet, *Camembert Electrique*, i 1971. Dette kombinerte suggererende, men raskt skiftende grunnrytmer, jazzete improvisasjoner, svevende gitar- og vokaldroner, elektroniske lydinnslag og mangetydige tekster i et egenartet lydbilde som har vedvart.

I 1973-74 gjorde de seg legendariske med triologien *Flying Teapot*, *Angels's Egg* og *You*, både på grunn av rammefortellingen og den glitrende kombinasjonen av musikere, fortrinnsvis Didier Malherbe på saksofon og Steve Hillage på gitar.

Albumene utpensler en humoristisk mytologi om kjærlighetsplaneten *Gong*. Via en piratstasjon, sender denne ut signaler som fanges opp og formidles av bandet. En hvermansen i London ved navn *Zero the Hero* får en visjon om at han må begynne å tilbe planetens beboere, kalt *Pot Head Pixies*, som manøvrerer omkring i flyvende tekaner. Rett etter møter han heksen Yoni, og får smake en te som hun har brygget. Slik avsluttes del én.

På del to er Zero blitt bevisstløs av teen, og svever opp til planeten *Gong*. Der får han vite av *the pot head pixies* at han må arrangere en festival på jorden. Mens deltakerne overværer en konsert, kommer Gongs beboere til å skru på deltakernes tredje øye (et vanlig symbol på høyere innsikt). Dette for at de skal bli åndelig opplyste og fristilte fra den materielle verden, liksom dem. Zero returnerer til jorden på album tre og arrangerer festivalen, men er opptatt med å fråtse i kake og vin under den aktuelle konserten. Dermed går han glipp av åpenbaringen, og må belage seg på å bli i syklusen av død og gjen-

førelse i enda noen inkarnasjoner.

Gongs albumtriologi forsøkte å formidle hippiebevegelsens kombinerte ideal om åndelig innsikt og sosial forandring. For ikke å virke belærende, gjorde den det med avvæpnende humor, fellesskapsholdninger som nedtonet det enkelte bandmedlem samt en ironiserende holdning til rusmidlene som hadde motivert dem.

Etter albumtriologien forgrenet Gong seg i besynderlige retninger. Gilli Smyth gikk hen og dannet *Mother Gong*, mens David Allen videreutviklet ideene sine i *Planet Gong*, *New York Gong*, *Gong Maison* og som soloartist. Selve Gong fortsatte som et instrumentalt jazzband, under ledelse av trommeslager Pierre Moerlen.

I 1992 og 2000 samlet den klassiske besetningen seg, og fortsatte fortellingen om Zero på henholdsvis *Shapeshifter* og *Zero to Infinity*. I etterkant har Smyth og Allen gitt ut ett album med medlemmer fra japanske *Acid Mother's Temple*, under navnet *Gong*, i 2004, og ett med diverse musikere, under navnet *Mother Gong*, i 2005. Nå nylig samlet den klassiske besetningen seg til nok et kapittel i Gong-mytologien, nemlig 2032, som ble gitt ut i september 2009.

Spørsmålet blir: Er det fortsatt spenst i Gongs hippieromantiske visjoner om sosial forandring og åndelig innsikt, eller må man lytte med overbærende mine til forspilte idealer?

2032 under lupen

Eders ydmyke anmelder kan ikke annet enn å brøle uforbeholdent JA til det første alternativet. 2032 må være noe av det mest humørsprende, samfunnsengasjerte og overbevisende idealistiske som er utgitt på lenge. De fjorten enkeltstående låtene renner over av antikrigsbudskap, kapitalisme- og materialismekritikk tilpasset dagens forhold, klokkeetro på oppvoksende generasjoner ("For our children, it's a new adventure/Why fill their minds with the gloom and doom we fear?") og ikke minst sjangeroverskridelser. Det siste kunne fort blitt pin-

lig, ettersom de fletter inn hip hop og moderne elektronikk i komposisjonene, samtidig som frontfigurene er 71 og 76 år gamle. Jeg vil imidlertid peke på en vesensforskjell mellom Gong og andre oldinger som gjør dette.

Aldrende artister gir ofte inntrykk av å tære på sjangergrepene som en gang fikk dem til å blomstre, eller de begynner å traktere nyere sjangergrep som de ikke mestrer, mens uavhengige produsenter kommer inn og forsøker å tilpasse lydbildet til yngre generasjoners smak.

Dette blir fort pinlig. Gong, derimot, har siden oppstarten på sekstitallet vært virtuose musikere og stått for produksjonen selv. I tillegg har de et så ironiserende og uavhengig perspektiv på

sin egen forankring i hippiebevegelsen at de lånte kulturuttrykkene får en egen vitalitet. Det føles ikke som om de stjeler ungdommelige uttrykk for å gjøre seg yngre enn de er, men snarere som om de begeistres av at deres egne idealer kan dukke opp i annen språkdrakt, uten at man trenger å ta til seg deres hippieforankring.

Som nevnt er albumet delt opp i fjorten spor. Disse er enkeltstående, men har en tematisk progresjon fra spor én, hvor vi introduseres for planeten *Gong* og blir fortalt at beboerne ønsker å lære menneskeheten å leve på et høyere og mer sofistikert plan, og frem til spor fjorten, hvor portalen til *Gong* åpner seg i tråd med at budskapet i de foregående sangene er blitt formidlet. Dette skal selvfølgelig skje i år 2032, som det flere steder hintes til at er et symbol på her og nå fremfor et bestemt år.

Kort fortalt introduseres man i spor én for en *Gong*-beboer i menneskelig forkledning på jorden som synser om hvor slett vi mennesker behandler hverandre. Spor to og tre handler om hvordan man kan bruke informasjonsteknologi til å fremskynde Gongs komme. Spor fire er en direkte melding fra *Gong*, mens spor fem og seks introduserer nye lyttere for heksen Yoni og visdommen hennes, som enkelt og greit går ut på at man skal følge sin egen stemme fremfor hennes, og at hekser gjør akkurat

som de vil uten å skade andre, fordi de lever i pakt med naturen. Dernest går det slag i slag med flere *Gong*-beboere som har tatt menneskelig form for å lære om tilværelsen vår, og en monolog fra en robotsivilisasjon der robotene har knyttet seg til et felles bevissthetsfelt for å stimulere hverandre med den enkeltes innsikt, fremfor å henfalle til kriger og konflikter på grunn av kommunikasjonsvikt. Mot slutten kommer det en utvetydig melding om hvordan den enkelte kan bryte med indre fryktreaksjoner og konseptuelle stengsler for å erfare at alle mennesker egentlig er identiske med en selv. Til slutt åpnes portalen, hvorpå *Gong*, som eksisterer på en høyere frekvens av kjærlighet, er potensielt tilgjengelig, formodentlig for den som har tatt de foregående budskapene til følge.

Som den observante leser kan ha merket seg, er moralen på 2032 identisk med de mest ukritiske og selvforherliggende utslag av *New Age*-bevegelsen sin, i form av floskler om at vi må være snille med hverandre og innse at alt er ett. Men det som gjør deler av *New Age*-bevegelsen så lite appellerende, er jo ikke dette budskapet, men det lave refleksjonsnivået rundt mer konkrete holdninger og den sviktende evnen til å se sine egne trosforestillinger fra utsiden. 2032 kjennetegnes nettopp av uhyøytidelig fabulering og selvironi, i tillegg til at arrangementene er så sofistikerte at det blir vanskelig for eventuelle kynikere å overgå dem.

Dermed kan man ikke annet enn å anbefale albumet på det varmeste. Dessverre har jeg ikke funnet det i norske musikkbutikker, selv om flere av dem har hatt alle Gongs klassiske utgivelser til salgs. Synd, da dette er ett av få band fra seksti- og syttitallet som har bevart vitaliteten og den smittende idealismen.

Som psykedelia betraktet, vekker dessuten albumet en danseglede, lekenskap og kontakt med de fellesmenneskelige beveggrunner som overgår det meste av psy- og goatrance. På grunn av dette og den raffinerte selvironien, strekker 2032 seg forbi menigheten av lett underholdte freakere og bør gå like mye hjem hos avmålte connoisseurer.

Uansett om det er hjertet eller hodet en har på rett plass, er det altså bare å bestille på Internett. Gongs nye album appellerer til begge deler.

Gong
2032
G-Wave 2009

Pål Flakk

Science fiction funky R'n'B speisa far out samfunnskritisk ekstravagant dansemusikk

Androidens flukt

Albumet jeg for tida lytter-danser-drømmer mest intenst til: **Metropolis, The Chase Suite (Suite I av III), 2008.** Artist: **Janelle Monae**, en visjonær ung kvinne fra Kansas som eksploderer jevnlig på Atlantas r'n'b-scene med forrykende sinnssprengende musikk, en underlig intelligent blanding av europop-rytmer og amerikansk klubbmusikk. Plata tar konseptalbumet til høyder det ikke har nådd siden Gentle Giants *Three Friends* (1972). Historien: Alpha platinum 9000-androiden nummer 57821, den ledende skikkelsen for den rebelske musikalske bevegelsen cybersoul - bedre kjent under navnet Cindi Mayweather, blir desperat forelsket i et menneske - **definitivt mot Reglene!** (Assosiasjoner: Rusalka, den lille havfrue osv.) Hun havner dermed på flukt fra dusørjegerne som the Wolfmasters, herskerne av fremtidssamfunnet Metropolis, sender etter henne. Metropolis er den enorme byen der restene av menneskeheten har kommet sammen etter økologisk katastrofe (byens navn er selvsagt en allusjon til Fritz Langs klassiske film). Suite II og III av eventyret var ment å utkomme i 2009, men er enda ikke kommet - ms. Monae er stadig på turne hit og dit. Vi som har latt kybersjelens rytmer **overta kroppen vår**, venter i ånde- og endeløs spenning.

Cybersoul er direkte dansemusikk med et utrolig spenn. Musikken pirrer livs-nerven, felles opphav for dans og erotikk, organismen selv tar til å le og gråte. Maksimalismen i soundet og det fantastiske sf-universet er det perfekte bakteppet for menneskelig følsomhet, elegant eksponert i det sosiale rom gjennom androidens fysiske fremmedgjorthet. Janelle Monae har samme driv som **sf-sjangerens mestre i livlig burlesk maksimalisme** (jeg tenker på Jodorowsky & Moebius, Christin & Bilal, Philip K. Dick, Alan Moore, Bing & Bringsværd, Terry Gilliam osv), og det er litt av en bragd, da hun jo rent fortellermessig er svært enkel (vi snakker om en danseplate her, ikke en bok eller tegneserie). Det er den geniale sammensetningen av den kroppslige lekenheten, det sære, eteriske bakgrunns-soundet, og det fritt fabulerende litterære innholdet som skaper den vanvittige effekten av å få fremtiden/nåtiden sprenget ut i seg innenfra.

Bokomtale

Vi godtar at medmennesker lever som rotter

– Det er et verdivalg å godta at medmennesker rundt deg lever som rotter, skriver Arild Knutsen i den nye boka "Uteliv".

I begynnelsen av november kom boka *Uteliv* ut på Humanist Forlag. Forfatter David Åleskjær har snakket med mange av dem som lever på skyggesiden av velferds-Norge. Innbyggere i landets største byer går for forbi dem hver dag, men stopper svært sjelden opp.

Det har David Åleskjær gjort. Han har rett og slett slått av en prat. Med seg har han hatt fotograf Jan Luneborg. Underveis har Åleskjær spurt seg hvem disse folkene er. Hvordan havnet de der de er i dag? Hvordan ser de på oss som går forbi, og hva tenker de om livet sitt?

Resultatet har altså blitt en hel bok. I tolv artikler forteller Åleskjær historiene til ulike personer i utemiljøet i Oslo, og fyller på med personlige betraktninger. I tillegg har William Fuglset har levert to artikler, mens Eirik Stillingen har skrevet én.

– Jeg er privilegert. Jeg sitter med et fullt halvliterglass inne på stasjonens dyre pub, i verdens dyreste hovedstad, og ikke med en kopp rett utenfor. Jeg har gått en del gatelangs det siste året fordi jeg skriver bok,

ikke fordi jeg ikke har noe valg, skriver Åleskjær i forordet.

Ville bli kjent med fjesene

Åleskjær forteller at han begynte å skrive boka fordi han ble nysgjerrig på livshistoriene til de folkene som gikk forbi han på gata hver dag.

– Etterhvert fikk jeg ideen til en bok med intervjuer. Enkelte av Oslos narkomane og uteliggere har jo blitt kjente fjes som mange kjenner igjen. Tanken med boka er å gi navn til enkelte av disse ansiktene. Det ble til slutt et lite utvalg av historier som jeg mener er ganske representative for de mange jeg har hørt, men som ikke fikk plass i boka, forteller David Åleskjær. Han er svært fornøyd boka, og spesielt med bildene som fotograf Jan Luneborg har tatt.

– Hva gjorde mest inntrykk på deg i prosessen?

– Det må være den svært åpne og hyggelige tonen vi ble møtt med hos de aller, aller fleste. Det har vært litt overraskende å merke den enorme positiviteten og åpenheten mange

narkomane har til mennesker som de i utgangspunktet ikke har så mye til felles med, sier Åleskjær.

Han forteller at det også har gjort inntrykk å innse hvor hårfine marginer det ofte dreier seg om.

– Nesten alle vi pratet med, går med en drøm og en tro på at de skal komme seg ut av misbruket. Men likevel viser jo overdosestatistikken at altfor mange slike drømmer blir knust, ofte av rene tilfeldigheter. Jeg håper at samfunnet lager veien kortest mulig for de narkomane som tar en virkelig bestemmelse om å forsøke et annet liv, sier han.

Bartender på puben Elm Street i Oslo, Roy D'Stroy, levde i mange år på gata, men har nå kommet seg ut av rusmisbruket.

– Vi godtar at de lever som rotter

Arild Knutsen, leder i Foreningen for human narkotikapolitikk og aktiv i Human-Etisk Forbund, har skrevet etterord i boka. Her tar han et oppgjør med den distanserte holdningen de

Ms Monae har sendt frydbølger gjennom r'n'b- (og hele musikk-)scenen. Vil mer intelligent dansemusikk følge i hennes fotspor? Helt sikkert, men la oss ikke overse at dette med funky science fiction sprudlende gal-skap har vært et **sentralt stimuli i** soul/r'n'b/og lignende-musikken lenge. Man kommer definitivt ikke utenom George Clinton/Parliament/Funkadelic/The Familys P-funk, hvor en hel mytologi omhandlende funkateers, anført av **dr. Funkenstein StarChild**, sprer funky vibes gjennom galaksen - på hver eneste konsert vinnes nemesisen sir Nose, too cool to dance, over på funkens side. Heller ikke kan Princes usedvanlige (om enn forvirrende) eksentriske univers, med merkelige historier om sex-engler, narkofrie psykedeliske reiser, samt magiske broer og stiger i alle regnbuens farger, noensinne glemmes (til tross for at all Princes musikk stadig slettes fra YouTube). Det er altså ikke det at denne dansemusikken

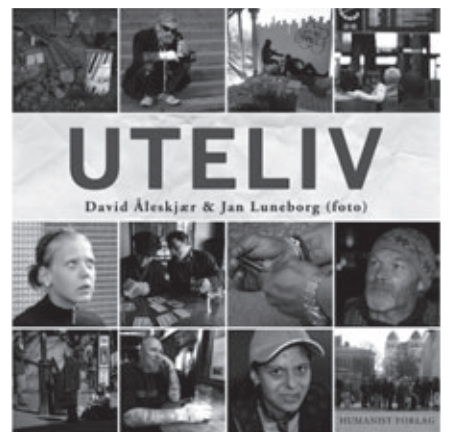
endelig vokser opp, det er det at en formidabel arvtager og vanvittig viderefører av tradisjonen er kommet til.

Janelle Monae er dessuten litt av en artist **live**, ettersom jeg har skjönt.

Nå skulle vi ikke drive denne begeistringen for talentet til teit idolisering, var ikke det avtalen? Svært viktig å nevne: Monaes konsept har hun utviklet sammen med sine venner i kunstnerfellesskapet (the Mad Minds of) **The Wondaland Arts Society**. Produsentene som har vært med å bygge soundet kommer herfra og kaller seg the **Wolfmasters**. Executive producers er Outkasts Big Boi og sjefen sjøl, P. Diddy. Disse to har muligens ikke så mye med selve lyden å gjøre, men uansett er det hylende morsomt at P. Diddy står som gudfar for prosjektet: Mitt flyktige inntrykk av denne mannen fra medievirkeligheten ellers er av en stor fjott, businessmann på sin hals og wannabe-gangster osv., et image på ingen måte matchende ms Monaes intelligente uttrykk. Men det er da to ting han visse-lig kan: Lyd og penger! Det viser bare igjen at **virkeligheten trumfer medievirkeligheten** akkurat som den vil.

Herved er appellen utsunget: **Gå ut i verden og dans liv i samfunnsmaskinen!**

Bjarne Benjaminsen

fleste møter uteliggerne med.

– Vi har ganske stilltiende tilpasset oss, ignorert og godtatt at medmennesker lever som rotter i vår tid og i våre gater. Dette er et verdivalg, konstaterer Knutsen.

Han takker David Åleskjær for å ha bidratt til at flere blir oppmerksom på problemet.

– Å rette søkelyset mot realitetenes dimensjoner er noe av det mest betimelige man kan foreta seg og den etisk sett mest høyverdige handlingen man kan begå i vår tid, skriver Knutsen.

Hypp på en kremjulegave av dimensjoner? - Bestill boka på www.humanistforlag.no!

Even Gran

Omtalen er tidligere publisert på Fritanke.no

Italo Calvino:

Hvis en reisende en vinternatt

(Aschehoug, 1985, 238 sider)

Du leser Italo Calvinos *Hvis en reisende en vinternatt*. Det er sent, dagen har gått med til å vekselvis traske og forflytte seg ved hjelp av offentlig transport til, fra og rundt omkring sentrum av byen, mens du nå og da entrer et antikvariat, en bokhandel eller, ved ett tilfelle, en bestemt liten kafe hvor du gjerne nyter ferske aviser og boller. Disse besøkene inntreffer liksom rent tilfeldig på din ikke forut fastlagte vei (du er hva man kaller, dersom et eget ord skulle være påkrevd, som for å legitimere eller nærmest unnskylde din fremferd, en flanør), men samtidig (når man i etterkant analyserer dagens begivenheter) – inngikk ikke stoppestedene også i ditt forsett helt fra du gikk ut døren om morgenen?

Slik har altså timene sprunget, om ikke fra deg, så sannelig i fykende fart utenfor din kontroll, frem mot kveld. Det uroer deg ikke at du i farta har glemt både tannlegetimen og å ringe din mor, for du har innfridd hva solens pirrende stråler utfordret til gjennom persiennen, vinduet og gardinen da den grytidlig vekket deg til ny dag med nye steg ut i det svevende ukjente. Italo Calvinos fyrverkeri av en eksperimentroman er nå i din besittelse, antikvaren smilte bifallende da han overrakk deg den, og du leser med flammende forventninger, ekstatisk opphauset, vel å merke trygt forankret hjemme i din egen leilighet.

Kanskje lener du deg tilbake i en myk lenestol, kanskje leser du på sengen, i sofaen, i hengekøyen, på siden, på magen, på balkongen, men i alle tilfelle er du av typen som liker å ha det lunt og behagelig omkring deg mens du leser. Du suger opp i deg ikke bare handlingen, ikke bare ordenes klang og intonasjonens melodi, nei, ikke bare den fremfusende rytmen, metaforenes selvoverskridelse og syntaksens skjulte åndsliv, men hele den seltsomme stemningen som ligger i akkurat dette møtet – mellom denne bestemte Leseren og denne unike Boken i Leserens hender, mellom spesifikt subjekt og verbalt sammenheng, som hører just dette øyeblikket, dette tidløse utsnittet av tiden, til. Du er en Leser som vet å verdsette den gode gjerning i lesestunden, en Leser som ikke er fremmed for det evige infinitiv alltid flyktig til stede i presens.

Hva slags bok er det du liker? En roman som straks gir deg følelsen av å tilhøre et hele, som uten betenkning sier det som det er, at du inngår i samme univers som ditt ytre skjell? Eller en fortelling hvor begynnelsen biter seg selv i halen, hvor begivenhetsforløpet utstudert lar deg ane en forløsning, en slutt som løser deg opp i lesningens akt? Eller kanskje en bok som styrer unna å være for påståelig med hensyn til spørsmålet om egen identitet, som kler handlingens partitur i et gjennomskinnelig slør, liksom skummet fløte avvikende legger seg på tungespissen? Du vet at du kommer til å besøke kaféen med de ferske trykksakene og bakevarene – hvor de for øvrig også selger kaffe med fløtekrem – allerede i morgen. Tidligere i dag, nettopp ved denne kaféen, fattet den usedvanlige Kvinnen, hun som du rett som det er har delt kulturbilaget med, påfallende interesse for Italo Calvinos *Hvis en reisende en vinternatt*. Kvinnen er Leserinne, liksom du er Leser, hun sitter stadig fordypet i romaner – polske, franske, kimmeriske, kimriske, keltiske – og bøkernes indre verden formelig sprudler utover ansiktet hennes, som om nese, øyne, munn og kinnben var geysirer av ubestemmelige hensikter. Du vil gjerne komme nærmere henne, inn i denne verden av intens innlevelse og ubesværede ansiktsuttrykk. (Og tro nå ikke, Leserinne, om du nå omtales i tredje person,

at din andre person er skjøvet under teppet, at du er forvist til en indirekte eksistens kun tilkjennegitt via Leseren. Mer, langt mer, er i gjære for deg, så lett glipper du ikke mellom papirarkene!).

Jasså, leser du Calvino? spurte hun, ganske uten blygsel. Og du: Javisst, jeg kan ikke tenke meg en bedre forfatter å ha ved min side når Italia eksploderer, når Storbritannia brenner, når verden går under. Så hun igjen: Nå skal du høre noe underlig. Jeg begynte på den boken du sitter med, *Hvis en reisende...*, i går kveld, men vil du tro meg om jeg sier at jeg ikke kom lenger enn til andre kapittel? Ikke fordi boken ikke evnet å fenge, nei, tvert om, det var nettopp en slik roman som jeg liker – den lar deg ane en usikker mening fra første stund, men gjennom sitt sanselige, ubeskjedne nærvær holder den enhver avklaring på avstand, som i en drøm eller en gåte i speilet. Jeg gikk altså inn på kjøkkenet for å sette over kaffen, og da jeg vendte tilbake til gyngestolen, var boken vekk! Tro meg på min oldemors hemmelige kakeoppskrift! Så sant mitt navn er Ludmilla, noe slikt har aldri skjedd før, ærlig talt ga det meg en støkk. Mitt hjem, mitt stødige anker i en knivkvass og omskiftelig verden, ikke lenger et trygt oppbevaringssted for bøker av mine kjæreste forfattere!

Hvilke ord kunne du tilby til trøst i en sådan stund? Hun avviste dine forsøk på å låne henne boken – verket var allerede avsatt til henne på biblioteket – men i morgen skal du gjøre nye tilnærmelser, tenker du. Til tross for gårldagens mystiske hendelse ved gyngestolen, ser du ikke for deg at ditt eksemplar av *Hvis en reisende...* skulle være utrygg hos henne. Skulle to mystiske hendelser inntruffe med samme boktittel i samme gyngestol, og

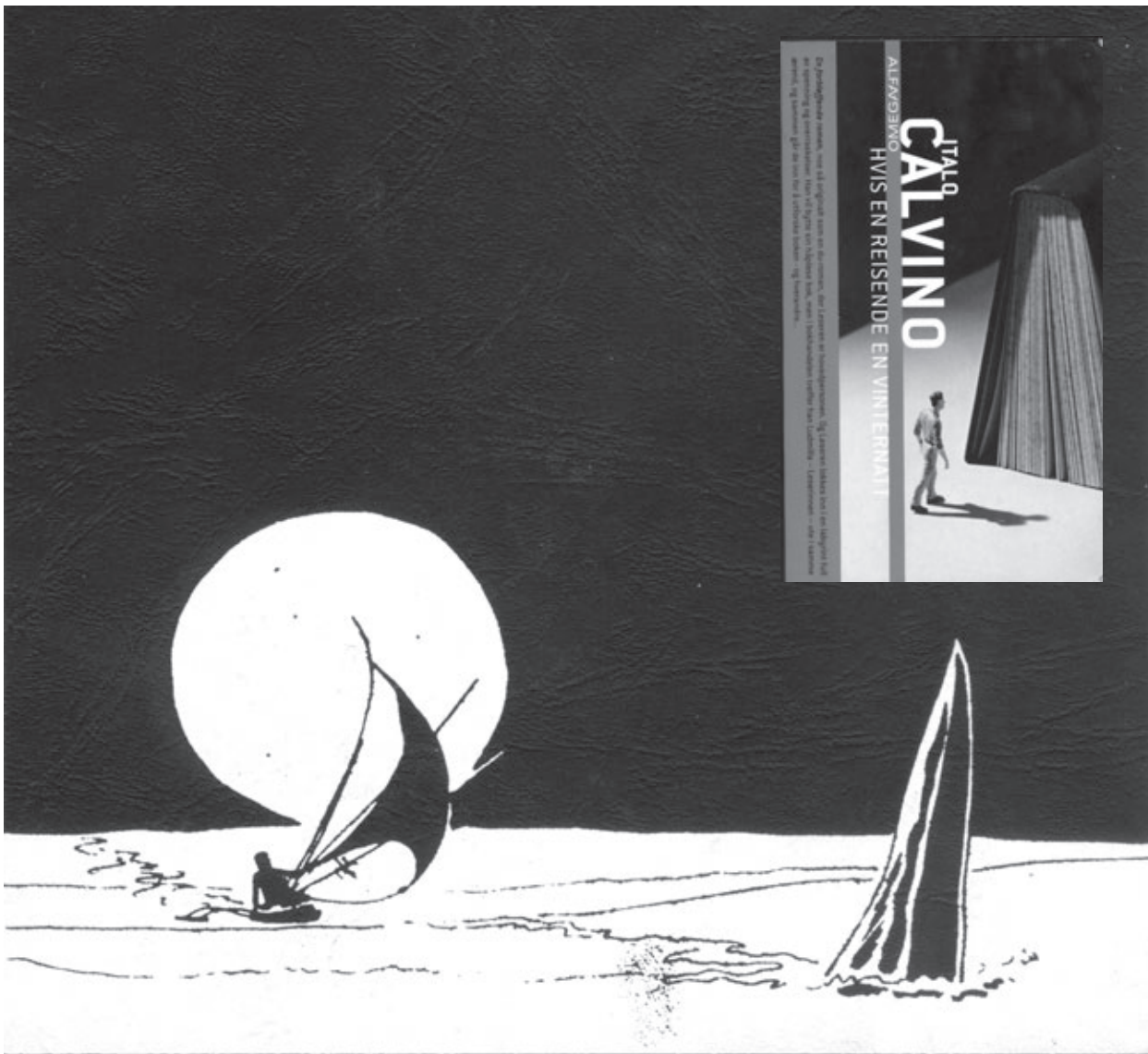
på få dager attpåtil? Det ville være for utrolig. Hva Leserinnen angår, er hun stamkunde og til å stole på, både i matveien og (som sagt) når det gjelder å dele på avisenes kulturbilag.

Men hva er dette? På side 23 stopper handlingen. Bare blanke sider frem til side 32, og derfra, fra side 32 og utover, virker slett ingenting kjent fra boken du nettopp satt og leste. Personer med helt andre navn har overtatt, her er ingen forbindelse til historien slik du har fulgt den frem til nå. En fabrikkasjonsfeil! innser du med gru. Det er få ting som gjør deg mer fortvilet enn når du, etter å ha lagt deg godt til rette på divanen, på hemsen, på leiet av halm, innser at du er blitt offer for noe så uskyldig bedrøvelig, men like fullt nådeløst ubønnhørlig, kort sagt noe så forstyrrende simpelt, som en beklagelig feil fra forlagets eller trykkeriets side. Du er hjelpeløs uten de forsvunne sidene, og blir febrilsk i boken. Det aller første arket, det før tittelbladet, satt tidligere klistret til omslaget, men kommer nå løs og stirrer opp på deg, gjengjeldende ditt anklagende blikk. Allerførstesiden er ikke (som du kanskje hadde ventet deg) tom, ei heller (som du vel helst hadde regnet med) kun preget av forlagets (hva enten klassiske smakfulle eller moderne smakløse) emblem. Med lett hånd er skrevet i umiskjennelig kulepenn: ”På denne høstmørke dag, det lir mot kveld og uviss natt, til Ludmilla, kulturbilagenes dronning”.

Du måper, du gaper, du rister på hodet for å kaste forvirringen av deg.

Det ringer på døren.

Bjarne Benjaminsen

Hemmelig sensur som virker mot sin hensikt

I oktober 2007 intervjuet vi seksjonsleder for avdelingen for seksualisert vold på Kripos, Harald Skjønsvfjell, om Kripos barnepornofilter. Kripos sa Gateavisa var de første som hadde kommet og stilt kritiske spørsmål, og påsto at de ønsket debatt. Noen uker senere kom det svære oppslag om hvor «vellykket» barnepornofilteret var i både VG og Dagbladet. Siden den gang har det vist seg at internett-sensuren fungerer mot sin hensikt, da lister over sensurerte nettsteder har lekket ut i de fleste land som har innført systemet. Det er nå lettere enn noensinne for pedofile å finne overgrepbilder på nettet, ved å slå opp i en hel katalog myndighetene har laget. Systemet har også kommet i hardt vær i andre land, blant annet Finland, på grunn av en rekke feilblokkeringer, og fordi hemmeligholdet genererer nysgjerrighet og hindrer publikum i å ha oppsyn på hva som sensureres. Mange er også kritiske til at loven kan ramme materiale som ikke viser overgrep, f.eks. japansk anime (tegneserier) og kunstfotografi, og synes hysteriet har gått for langt. Ressurssene som er satt inn på sensur burde i stedet vært satt inn på å etterforske overgripere og stenge nettsider.

GA: Dersom man tror at et nettsted er feilaktig blokkert, er det mulig å klage?
Kripos: Alle som mener at det er lagt inn en side som ikke inneholder ulovlig materiale kan klage til Kripos. Det er bare å ringe hit, eller sende et brev eller en mail.

GA: Tar dere hensyn til slike klagefore-spørslers hvis de sendes inn anonymt?
Kripos: Ja, vi vil gå inn og se på siden igjen og vurdere den på nytt. Men vi ønsker jo det at folk ikke sender anonyme meldinger til oss, for det er mye bedre hvis vi kan kontakte den personen som har sett disse sidene, slik at vi kan få oppklart det hvis det er noe feil.

GA: Hvor mange sider omfattes av filteret pr. i dag?
Kripos: Det er 4795 sider.

GA: Vi har hørt at folk rapporterer om feilaktige blokkeringer?
Kripos: Da har ikke vi fått melding om det. Det vi har sett inneholder ulovlig materiale.

GA: Man blokkerer hele sider og ikke spesi-fikke steder på et domene. Stemmer det?
Kripos: Nå er du litt sånn teknisk i spørsmalsstillingen din, og jeg er ikke tekniker, så jeg kan ikke si akkurat hvordan de gjør det.

GA: Hadde det ikke vært bedre å blokkere et spesifikt sted i stedet for hele siden?
Kripos: Det kan godt hende, men da er vi avhengige av å få tilbakemeldinger. Vi får veldig lite tilbakemeldinger på sidene vi blokkerer, og vi er veldig avhengige av publikums tilbakemelding på om dette kunne gjøres på andre måter. Får vi det, er vi vil-lige til å forandre på hvordan vi gjør dette.

GA: Har dere fått inn noen klager?
Kripos: Vi har fått noen få, men det er veldig få.

GA: Under ti?
Kripos: Ja.

GA: Har disse blitt tatt til følge?
Kripos: Jeg tror det er en der vi har tatt bort blokkeringen.

GA: Henter dere inn personopplysninger eller etterforsker de som treffer på filteret?

Harald Skjønsvfjell, en mann med gode intensjoner.

Kripos: Nei, det gjør vi ikke, vi får ikke tilgang til hvem det er. Vi får bare statistikk over antallet fra teleoperatørene.

GA: En internettleverandør jeg kjenner sier at dersom dere skulle gå bort fra å blokkere hele sider så må dere innføre transparente proxier. I dag er jo dette sensursystemet basert på DNS og en liste som noen få innvidde i en sikkerhetsgruppe i ISP-mil-jøet har tilgang til. Er dere ikke redde for at noen i denne sikkerhetsgruppen kanskje ikke støtter internettensensur i det hele tatt og rett og slett kan finne på å publisere listen slik noen allerede har gjort i Sverige, og at filterlisten da kan virke mot sin hensikt?
Kripos: Nå ser ikke vi på dette som sensur, det ordet bruker i hvert fall ikke vi om dette her. Det vi gjør er at vi informerer teleoperatørene om sider som inneholder ulovlig materiale, og da velger de å ikke distribuere det videre til sine kunder. Det er ikke snakk om sensur, det er snakk om at de som distribuerer ulovlig materiale ikke får mulighet til det.

GA: Men det blir jo i praksis sensur når

emnet er så tabubelagt, og ingen av avisene har turt å ha en ordentlig debatt om det?
Kripos: Vi er veldig glade for at det blir debatt rundt dette her, så det er ikke noe problem for oss. Vi kan godt vise deg noen av de sidene som vi blokkerer slik at du kan

GA: Er den offentlig tilgjengelig?
Kripos: Nei, vi har ikke noen liste. Vi har bare avtaler, men det kan dere sikkert få.

GA: Er det noen av nettleverandørene som har gjort det til en frivillig ordning som

«Vi har over fire tusen sider inne, så vi har ikke mulighet til å kontakte hver enkelt av disse.»

se hva dette dreier seg om, så får du se hva det er.

GA: Jeg vil helst slippe å se det, vil ikke ha det på netthinnen. Er dette filteret valgfritt?
Kripos: Dette er frivillig. (Storberget sendte litt senere et brev hvor han truer med lovendring dersom ikke alle nettleverandørene innfører filteret. red.anm)

GA: Finnes det noen oversikt over hvilke teleoperatører som abonnerer på det?
Kripos: Ja, vi har oversikt over det.

abonnentene kan skru av og på?
Kripos: Det er jeg ikke sikker på. Det var det i begynnelsen, men jeg tror de gikk bort fra det. Telenor hadde det i begynnelsen.

GA: Mener Kripos at dette filteret virker: at det hindrer nyrekruttering og misbruk av barn? Er det vitenskaplig bevist at det virker, eller klarer de som allikevel vil se barneporno å omgå filteret?
Kripos: Jeg tror nok mange av de som ønsker å få tilgang til materialet klarer å omgå filteret. Dette er et forebyggende tiltak, og pr. i dag så virker det ikke godt

nok fordi bare noen få land bruker det, slik at markedet for de som tjener penger på dette er enormt stort, når hele verden er markedet. Men det vi jobber for er jo at dette skal spre seg i alle land, og da først vil effekten bli det vi håper, nemlig at de som tjener penger på dette ikke lenger har noe kundemateriale. I tillegg til det, mener vi det er forebyggende i den grad at folk som surfer på nettet hvis de tilfeldigvis kommer inn pa en link som inneholder den typen materiale, så slipper de å se dette akkurat som du sier, at du ønsker ikke å se det og ha det på netthinnen.

GA: Vil man innføre overvåking og etterforskning ved en evt. mer presis filterordning?
Kripos: Vi har ikke hatt den diskusjonen oppe her, for det har ikke vært aktuelt. Sånn som det fungerer nå så vil dette ligge ute hos ISP, og vi ønsker ikke å ha tilgang. Vi har femten tusen treff per døgn bare i Norge. Vi har ikke kapasitet til det i det hele tatt.

GA: Har dere noen automatisk ordning for å se når et nettsted forandrer seg slik at dere kan se når materialet er tatt bort og så fjerne det fra listen?
Kripos: Det er ikke noe automatisk, det må gjøres manuelt, hvis vi ser det er fjernet tar vi bort blokkeringen. Det kan gå litt tid.

GA: Har dere tatt vekk mange slike blokkeringer? Dere tar vel kanskje også kontakt med ISP for å gjøre dem klar over at det ligger barneporno der?
Kripos: Vi har over fire tusen inne, så vi har ikke mulighet til å kontakte hver enkelt av disse.

GA: Har dere tatt vekk mange slike blokkeringer? Dere tar vel kanskje også kontakt med ISP for å gjøre dem klar over at det ligger barneporno der?

GA: Har dere tatt vekk mange slike blokkeringer? Dere tar vel kanskje også kontakt med ISP for å gjøre dem klar over at det ligger barneporno der?

GA: Dere har ikke kapasitet til det?
Kripos: Nei. Hvis vi ser at det er interessante sider som har mye, vil vi prøve å etterforske videre for å finne ut hvor de ligger og hvem som har lagt det ut.

GA: Jeg har lest at du mener at det er risikabelt å legge ut feriebilder med unger på internett, fordi man da kan få manipulerede bilder. Skal man la pedofile avgjøre at man ikke skal legge ut feriebilder på nettet?
Kripos: Nei, det må vare opp til hver enkelt å avgjøre det. Jeg bare sier at jeg personlig ikke ville valgt å gjøre det, fordi jeg vet at det kan bli misbrukt. Jeg snakker ikke om alle mulige slags feriebilder, men spesielt av barn, og kanskje hvor man da har mindre klær på seg og så videre.

GA: Men i Norge er det jo annerledes enn USA og barn får gå nakne i parken. Det er ikke så fryktelig farlig. Skal man la noen syke mennesker få bestemme at vi skal slutte med denne frie uskyldige kulturen vår?
Kripos: Nei, det sier jeg ingen ting om og en park i Norge er begrenset, men på Internett er det ingen begrensninger, det er det som er forskjellen.

GA: Jeg har lest at manipulerede bilder som fremstilles som barneporno også er ulovlige selv om det ikke nødvendigvis er et bilde av en reell overgrepssituasjon, stemmer det?
Kripos: Ja.

GA: Kunstneren Bjarne Melgaard er veldig kontroversiell. Dersom han lager en fiktiv fremstilling og får det til a se ut som barneporno, ville dere da ønske å stoppe Bjarne Melgaard sin kunst?
Kripos: Ja, hvis det er innenfor det som rammes av norsk lov, altså at det viser barn i seksuelle handlinger, så vil vi stoppe det på lik linje med at vi stopper alt annet.

GA: Selv om det altså ikke er bilder av overgrep?
Kripos: Ja, vi må følge loven. Vi kan ikke bestemme hva som bestemmes av egen mening, vi må følge lovgiver.

GA: Selv om det altså ikke er bilder av overgrep?
Kripos: Ja, vi må følge loven. Vi kan ikke bestemme hva som bestemmes av egen mening, vi må følge lovgiver.

GA: Ønsker Kripos en utvidet sensur for eksempel av frivillig voldsporno, sado-masochisme?
Kripos: Hvis dette er voksne du snakker om, nei.

GA: Nå er det slik at alle har tilgang til mobilkamera, og mange tenåringer tar bilder av seg selv. Hvilken kategori kommer disse bildene i? Forfølger dere det like strengt, og hvor lett er det å skille mellom overgrep-bilder og bilder tatt i en mindre ubehagelig situasjon?
Kripos: Hvis bildene viser barn i seksuelle handlinger eller med seksuelt tilsnitt er det

GA: Nå er det slik at alle har tilgang til mobilkamera, og mange tenåringer tar bilder av seg selv. Hvilken kategori kommer disse bildene i? Forfølger dere det like strengt, og hvor lett er det å skille mellom overgrep-bilder og bilder tatt i en mindre ubehagelig situasjon?

GA: Nå er det slik at alle har tilgang til mobilkamera, og mange tenåringer tar bilder av seg selv. Hvilken kategori kommer disse bildene i? Forfølger dere det like strengt, og hvor lett er det å skille mellom overgrep-bilder og bilder tatt i en mindre ubehagelig situasjon?

GA: Det skjer jo sikkert at en del ungdomsskoleelever distribuerer slike bilder. Hvor alvorlig mener dere dette er i forhold til overgrep-bilder?
Kripos: Vi mener at alt som blir distribuert som blir ulovlig er et problem, og det tror jeg også det er for de som blir ufrivillig distribuert av andre ungdommer. Jeg tror ikke noen ønsker at dette skal legges opp og spres på nettet.

GA: Hvis du har to frilynte 17-åringer som har lyst å legge opp bilder av seg selv på nettet? Det kan jo skje i Danmark f.eks., hvem vet?
Kripos: Ja, men jeg tror ikke det er heldig. Jeg tror ikke de skjønner konsekvensen av det de gjør. Bildene blir liggende til evig tid.

GA: Du mener vi skal beskytte frilynte 17-

GA: Du mener vi skal beskytte frilynte 17-

GA: Du mener vi skal beskytte frilynte 17-

GA: Finnes det bevis for at filteret har en effekt? Har dere sett noen reduksjon i overgrep?
Kripos: Nei, vi kan ikke sette det i sammenheng med filteret, det vi ser er at stoppsiden blir vist mange ganger. Det vi da vet er at disse bildene ikke blir vist på nettet, og det i seg selv mener vi er forebyggende.

GA: Men det er jo nettopp det man ikke vet.
Kripos: Hva mener du da?

GA: Hvis man blokkerer en hel site, så vet man ikke om det er barneporno eller noe

GA: Hvis man blokkerer en hel site, så vet man ikke om det er barneporno eller noe

GA: Hvis man blokkerer en hel site, så vet man ikke om det er barneporno eller noe

GA: Hvis man blokkerer en hel site, så vet man ikke om det er barneporno eller noe

GA: Nå er dette ganske kontroversielt, men noen mener at pedofile får utløp for behov gjennom barneporno slik at de ikke begår overgrep, mens andre heveder det fører til rekruttering. Hva mener Kripos? Er det empirisk bevist at deres standpunkt er det rette?
Kripos: Kripos mener det er skadelig, det er ikke heldig at bildene ligger på nettet. Det fører både til nye overgrep og et marked.

GA: Er det vitenskaplig bevist?
Kripos: Det er ikke noe tvil om det. Vi ser store pengeroverføringer til de som har lagt ut sidene. De gjør dette for å tjene penger på det, og det har vært flere saker i USA hvor dette har blitt dokumentert.

GA: I hvor mange av disse sidene er formålet winning?
Kripos: De fleste er kommersielle.

GA: Så det er ingen nettverk av pedofile som utveksler dette med hverandre?
Kripos: Jo, Internett er jo et stort nettverk, og filteret blokkerer kun de sidene som ligger ute kommersielt for allmenheten: vi blokkerer ikke det som skjer på alle disse andre kommunikasjonsmetodene.

GA: Etterforsker dere fildeling også?
Kripos: Ja.

GA: Hvilke protokoller?
Kripos: Nå spør du teknisk igjen.

GA: IRC?
Kripos: Ja. Når vi etterforsker, følger vi med på åpne kanaler eller vi får meldinger fra moderatorer og går inn og infiltrerer de vi tror er interessert i barn. Vi har en samtale for å skaffe bevis for pågrepelse.

«En gang har vi fjernet blokkeringen, det var tvilstilfelle.»

GA: Er dere forpliktet til å opplyse om at dere er fra Kripos?
Kripos: Nei, det er vi ikke. Vi kan utgi oss for å være andre. Det er en metode som er tillatt i Norge generelt. Vi har utgitt oss for å være barn, og over griper har avtalt et møte eller gjort straffbare ting på nettet. Vi infiltrerer de vi ser er på nettet mye. Noen ganger sier vi at vi er fra Kripos og spør hvorfor folk gjør det de gjør. (Politiprovo-kasjon er ikke tillatt i Norge. red.anm.)

GA: I USA ser man en rekke eksempler på folk som har dummet seg ut på nettet i forhold til slike etterforskere uten at de har noen forhistorie med lovbrudd, som blir dømt til lange fengselsstraffer. Ønsker man dette i Norge?
Kripos: I Norge er ikke tanken straffbar. Vi ønsker å ta de som begår lovbrudd.

GA: Kan vi få se listen slik at vi kan bekrefte at det ikke er noe annet enn overgrep-bilder på den? Vi lover å ikke publisere den.
Kripos: Dere kan dessverre ikke få utlevert listen. Det inngår i avtalen vår med ISPene at det er kun de som får tilgang til listen, og Kripos ønsker ikke at listen offentliggjøres. Hvis det er sider som blir blokkert uten at de inneholder straffbart materiale så ønsker vi å få beskjed om det. Da vil de så raskt som mulig bli tatt ut fra listen. Som sagt så er ikke formålet med filteret å drive sensur. Vi forsøker å stanse distribusjon av bilder som viser seksuelle overgrep mot barn.

Overgrep er grusomt og må bekjempes. Sensuren til Kripos er feil måte å gjøre dette på: den er lite gjennomtenkt og virker mot sin hensikt. I stedet burde alle ressursser vært satt inn på bedre internasjonalt samarbeide for å få stengt ned nettsidene som distribuerer overgrep-bilder og tatt de som står bak. Som vi ser av dette intervjuet, påstår Kripos at de ikke har kapasitet til å ta denne oppgaven alvorlig, og filteret virker mer som det er på plass for syns skyld enn noe annet. Når sensuren i tillegg rammer mye materiale som ikke viser overgrep, og listene er hemmelige, virker det både lite intelligent og udemokratisk. En snikinnførsel av internettsensur som er umulig å kritisere, og som Norge prøver å prakke på resten av verden. Systemet kan sette i gang en snøball som fører til krav om mer og strengere sensur. Filteret kunne vært innført som en frivillig tjeneste som var skrudd på som standard i stedet.

Ordforklaringer
ISP: internettilbydere slik som NxtGen-Tel, Lyse og Telenor
DNS-server: oppslagsservere som gjør om navneadresser som f.eks. «gulesider.no» til IP-adresser slik at du kommer til riktig maskin når du slår opp på nettet.
IRC: det eldste chattesystemet på nettet
Site: et nettsted

«Dere kan dessverre ikke få utlevert listen.»

VISSTE DU?

Momse momse. Dine penger!

Trodde du myndighetene var din beste venn og delte ut penger? Les dette.

1. Myndighetene tjener jo ikke percase penger på det de gjør. Eller skulle ha gjort. Derfor vil de gjerne tjene valutaer på ditt overlevelsesinstinkt. 20% moms på mat. Samme merverdiavgift til de som seller deg maten. Prosjenter til inntektservvelse fra oppdretterren/bonden til engrosfirmaet/slakteren. Mao (det er sånn de oppfører seg) maten kunne du fått til 1/2 pris.

2. Nyttår! Fyrverkeri! Nei, nei gutt dette må bli slutt! Sier myndighetene. Vi vil heller gi dere et fyrverkeri til 10 mill. Sier myndighetene. Hvem betaler? (se moms). Staten vil nemlig ikke at du skal kysse og klemme godt nyttår under en blomstrende fyrverkerihimmel, dette fikser de for dine penger. For de vet at deres fyrverkeri ikke ramler ned over hus og hytte og antenner dem. HÆ!? Sitter de virkelig og regner sånne ting ut under bystyremøtene? HÆ?

Visste du shall and will return.

Atle Waage

En blues til hestebedøvelsen über alles

Satt en fredag kveld
Venta på at noe skulle skje
Og visst faen
Visst faen
Visst faen gjorde det det
Det kom en fyr med ketamin og hasj
og LSD

Jeg undra meg på
Hva i helvete er ketamin
Han sa at
Det er bedøvelse for dyr
Som hest f.eks.
Men ikke den hest du får kjøpt på byn

Han la noen linjer
Ikke så mye for meg
Er du grei
Vil gjerne bli kjent med stoffet
Før jeg kjører på vei

Han hørte på meg
Så satte vi av sted
På no som skulle bli
En herlig utopi
Om noe som skli avsted
En plass hjernen ikke har no med

Det begynner ganske bedøvelig
Man trokke man kan gå
Men etter en stund begynner hjernen
å riste

På må-få
Håper det ikke er over nå

Jævlig intenst
Hva er det jeg har glemt
Å være ærlig om alt jeg vet
Og hue kokt
Som en potet

Ikke mer
Enn
Én
Gang
I
Uka !

Adilla

FUCING GENEIUS

Et mesterverk - det beste som er laget på 20 år! Anmeldelse av Jason Paradisas nye album.

Ser du etter helhet i en cedees kompleksitet og uttrykk? Dette er plata. Rock`n`Roll-plata med alt du ønsker deg av wah-wah og fuzz. Sang numero uno: Harley-Davidson and the Pearly Girly. Rolig åpning, og så bare presser de rå riffa seg på. Bang Bang Boogie.

HATE. Spornomerodos. Hvilken nerve, hvilket engasjement, som vår gamle, avdøde Bjørge Lillelien ville ha sagt det. Rockens svar på Jasons popperle Pearl of my soul.

Tres: Anger: Sint som faen
Quinco y sec: Samme duren.
Verdens beste R`nR.

Numero six: Begynner rolig, som et interlud til noe annet, men.... Gitaren starter, og du er fortaapt i rytmen som brakte den skikkelige rytmeften til verden.

Ciento: I got Sex On My Mind. Er dette selvutleverende, Jason? (Fant ikke på noe annet å skrive) Jævlig... Tja... Well... Rockefeller og stortromma går.

Ocho: Ingen nevnt, ingen glemt: Special song to my father.

Niente. Starter igjen rolig og gir deg en liten pustepause - nesten! BangBangBang. Og huset dirrer, for nå skur du virkelig opp lyden. HaHa. Gi fingern til nabon.

Diez: Girlfriend I love you - SWEET PENETRATION.

Once: Fuck you, I'm famous. Say no more. He should be.

Atle Waage

Hvor *kan* jeg få tak i Gateavisa?

Gateavisa selges i Narvesen/Mix-kiosker og på Ark Bokhandel over hele landet. Dessverre er det ikke alltid det lokale utsalget er framsynt nok til å ha avvikernes organ på hylla. Dersom du henger deg på betjeningen bestiller de nok likevel blekka for deg. Gi aldri opp!

Spør gjerne etter Gateavisa hver gang du er inne på Narvesen, Ark eller et lokalt bibliotek hvor som helst i landet. Slik er du med på å spre vårt glade budskap til nye krinker og kroker av tilværelsen, og blir med det en fødselshjelper for anarkiet i Noreg.

Gateavisa selges også fast følgende steder i Oslo:

Tronsmo
Scorpius
Shangri-La
Akademika (Blindern)
Comix (St. Hanshaugen)
Humla (Hausmania)
Hjelmsgate 3

Samt på Ivar Matlaus Bokkafé i Trondheim.

God fordøyelse!

I 2010 fyller Gateavisa 40 år! Vi utlyser jubileumskonkurranse i tre grener!

Som Gateavisa-kamerat har du nå tredobbel sjanse til å vinne en reise til Amsterdam. Byen er kjent for sitt vennlige forhold til Norge og mildere stoffer, men er også så mye mer. Vinnerne får dra nytte av vårt unike kontaktnett i byen og kan overnatte bekymringsløst og gratis under oppholdet. Du velger selv hvilke grener du vil delta i, altså hvorvidt du vil selge aviser, verve abonnenter eller tegne abonnement og være med i trekningen.

Ønsker du å selge aviser? Kom oppom kontoret vårt og be om ønsket antall. Du betaler 15 kroner per avis og selger dem videre for 30 per stykk - altså med en fortjeneste på 100 prosent! Vi holder styr på hvor mange aviser du selger. Bor du langt unna, sender vi en prøvepakke på 40 stk. kostnadsfritt. Er du skeptisk til å låne din kropp og sjel som salgsobjekt for Gateavisa? Prøv! Det er gøy. Som gateselger har du en legitim grunn til å gå på byen hver kveld og treffe kule folk. Avisen er selve limet som binder deg til dem og får samtalen i gang. Det er slett ikke vanskelig å selge flere aviser enn du klarer å drikke opp i øl mens du er ute på byen. Vinner du konkurransen, skal vi dessuten gi deg kule kontaktpersoner i Amsterdam.

Verver du abonnenter, får du dem til å referere navnet og telefonnummeret ditt på bestillingskupongen. Du finner den på www.gateavisa.no. Tegner du selv abonnement, er du med i trekning av billetter. Til sammen tre vinnere, én i hver gren, vinner en tur for to til Amsterdam i juli/august.

Hjelmsgate 5

0355 Oslo

Alle typer sykler er velkomne hos oss. Vi går over sykkelen sammen med deg, stiller diagnose og gir overslag. Ingen timebestilling, sykler levert om morgenen blir ferdig *samme dag!*

Vi holder til i Hjelmsgate 5 i Oslo, et steinkast fra Bogstadveien.

2244 1880 www.janpedal.no

Alle som er tvangs-sendt til kost og losji på statens regning, får tilsendt Gateavisa gratis. Godt å få litt bevissthets-utvidelse i en trang

celle...

Send oss et brev eller en epost med soningsadresse og hvor lenge du må sitte der.

Gateavisa
Hjelmsgate 3
0355 OSLO
Tlf.: 22 69 12 84

gateavisa@gateavisa.no
www.gateavisa.no

Opplag: 4000
Trykk: Arbeidets Rett,
Røros

Forsiden: Grafitti fra Spania.
Creative Commons

Redax dette nummer:
Bjarne Benjaminsen,
Pål Flakk, Kris Guttssønn,
Are Hansen, Martin
Knutsen, Harald Medbøe,
Anita Nyholt, Knut
Øderud, Patrick, Torleiv
Lauvhjell, Ole A. Seifert

Alle er velkomne som medlemmer i redaksjonen. Ta kontakt! Støttet av Norsk Kulturråd

Innsendte bidrag mottas med takk!

Kopier så mye du vil, så lenge du ikke tjener penger på oss. Men oppgi kilde, da!

Abonnement!

Med et abonnement går du ikke glipp av et eneste nummer, og får dem levert rett hjem i postkassa av en kjekk, uniformert utsending fra Staten.

6 nr.: kr. 150,-
10 nr.: kr. 250,-
20 nr.: kr. 400,-

Gatepakka!

50 tidligere Gateavisa, unike samlerobjekter som fremdeles er like aktuelle, for bare kr. 500! Hundrevis av sider, fra snart 40 år med undergravende ideer og avvikende underholdning.

Vi lover deg, du vil aldri bli den samme igjen etter disse!

Er du ikke tøffpustet nok for alle 50 numrene, kan du bestille et utvalg på **10 aviser for lusne 150 spenn.**

Bestilling!

Du kan bestille abonnement, Gatepakka, bøker mm. via vår nettside **www.gateavisa.no**

Du kan også bestille ved å betale direkte inn på vår konto **0540.08.85615**. Husk å skrive på giroen hva du betaler for, og tydelig *avsender*.

Vi betaler hele den svinedyre portoen for deg!

Stor konkurranse

Gateavisa – din billett til **Amsterdam**

Tre måter å vinne:

- 1. Verv flest mulig abonnenter**
- 2. Selg flest aviser**
- 3. Tegn abonnement – vær med i trekning**

**GA
40 år!**

I sammenheng med at Gateavisa fyller 40 år, utlyser vi konkurranse frem til 31. mai 2010. 1. juni kommer den beste selgeren, mest effektive abonnementsververen og én tilfeldig – men kanskje forvirret – ny abonnent til å vinne tur for to med hotell i Amsterdam i juli/august 2010. Les mer på side 31.

